

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De geomantia; de arte geomantiae - Cod. Karlsruhe 1769

[S.I.], [um 1600]

Introductiones apostelesmaticae elegantes, in chiromantiam, [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-250045](#)

Introductiones apotelesmati-

CÆ ELEGANTES, IN CHI-
romantiam, Physionomiam, Astrologiam natu-
ralem, Complexiones hominum, Naturas Pla-
netarum, cum Periaxiomaribus de faciebus Si-
gnorum, & Canonibus de ægritudinibus, nuf-
quam ferè simili tractata compendio.

A V T O R E
IOAN. INDAGINE.

L V G D V N I ,
APV D IOAN. TORN AESIVM,
TYPOGR. REGIVM.

M. D. LXXXII.

S. C. H.

J. R. Camerer.
642

Iudiciorumque sibi colliguntur

CE ELEGANTISSIMA CANTUS

COMITUM LUGDUNENSIS IN CANTU

JOAN INDAGINE

JOAN INDAGINE
COMITUM LUGDUNENSIS IN CANTU

1514

H. 2.

Z 8

INTRODUCTIONIS

IOAN. INDAGINE

LIBER PRIMVS.

DE CHIROMANTIA.

De manus distinctione.

C A P . I.

RÆCI Chiromantiam vocat distinctionem, quæ ex Manus in'peccione colligitur. Et iam diu, atque adeò apud veteres quoque in vſu fuisse, antiquissimus ipsius vocabuli virus arguit. Scripturus autem eius rei obſeruationes, necessarium puto ipsam primùm hominis manum describere, ciūsque partes designare, quo deinde facilius cognoscantur ea quæ de vaticinio (vt ita dicam) manuario præcipiemus. Et manus quidem passa, sic enim appellabimus extensam, ac complanatā) interior illa planicies, palma est. In cuius medio relictum cōcauum, vola dicitur. Inde manant digiti quinque: quorū primus grossior, quod cæteris præpolleat, pollex, vnde pollicare, quod ad pollicem pertinet. Proximus index vocatur: quod indicando aliiquid extenso eo vtamur. Qui deinde sequitur, ab eo quod inter quinque medius est, medietatis vocabulo cœlatur. Vocabatur q; alio nomine Medicus: quoniā eo vtūtur medici locis infami bus. Et verpus, à verrēdo: qua deinde voce Iudæos

Manus passa

Palma.

Vola.

Polleæ.

Index.

Medius.

INTRODVCTIO

infamandi studio, & qui sic crebrò vrātur, eo digi-
to notamus, Verposdicendo. Ut Iuuenal. Eadē nisi
sacra colenti, Quæstum ad frontem sōlos deduce-
re verpos. Etiam contemnentes aliquem, medium m-
plerunque digitum exerimus. Vnde & proverbio
locus factus, cūm aliquē despiciētes, medium illi
digitum ostendere dicimur. Post hunc à minimo

Annularis. proximus Annularis est, sic dictus, quod aureo an-
nulo circundari soleat, præsertim is qui in sinistra
manu est. Cuius rei eruditī homines rationē scri-
pserūt, quod in seictis humanis corporibus inuen-
tum sit, neruum quandam tenuissimū, ab eo digi-
to ad cor hominis protendi: vnde visum antiquis,
eum digitum annulo quasi corona circundari. Vel
certè ab auri ipsius natura, quo cor vegetari ac
confortari ait medici. Omniū minimū ac vlti-

Auricularis. mus à quibusdam Auricularis, vel auricularius,
quod eo veluti auriscalpio emūgēndis auribus vt
solemus. Et de digitis hæc tenus. Porrò clausam

Pugnus. manum ac cōpressam, digitis cōolutis, pugnum
vocamus, cuius summum iuxta pollicem est, infi-
mum è regione. Quam manus partē, quia percu-
tiendo corpori alicui admouemus, percussionem

*Percusio
manus.* manus dici à Chiromanticis iam prope receptum
est. Tū manus vbi ea iungitur brachio, iuncturam
manus, vel quia ibi restringatur, ac in arctius exit,
restrictam manum dicimus. Habet deinde singula

Montes. tubera singuli digiti, quæ à radicibus digitoru in-
surgunt, ac à nōnullis Mōtes vocātur, inditis pla-
netarū nominibus. Quibus additur prominē illa
caro, quæ ad pugni inthrum, id est ad manus per-
cussionē est. Quo fit vt planetis in manu hominis
locus sit omib⁹. Vnde & vaticinia colliguntur.
Nam pollicis tuber Veneris est, & hac nota signa-
tur,

IN CHIROMANTIA M.

tur, ♀. Tametsi seculis placuit aliis: verū nos à pri-
 scorum tramite minimè discedemus, quos anteā ^{Planetarii}
 polliciti sumus nos imitaturos. ^{stū wqz w} suo loco situs:
 dicemus. Indicis, Louis, & signū habet ♉. Medij,
 Saturni, hac nota ♪. Annularis, Solis, quod
 hic character indicat ☽. Auricularis, Mercurij,
 sub hac nota ☽. Quòd verò in manus percussio-
 ne tuber est, Luna occupat: idq; sic scribimus ☽.
 Iam Mars quem locū habeat, paulo post dicemus.
 Sed prius sectiones manus, quas antiqui incissu-
 ras, nostrates lineas appellant, describemus. Sunt
 autem præcipue & principales hæ. Restricta, qua
 ibi est vbi restrictam vocari manum diximus, ac à
 brachio manum diuidit, nam in ipsa penè iuncta est
 linea vita, vel cordis, qua sub tubere Indicis, aut Linea vita.
 iuxta, quasi inter pollicem ac indicem orta, manum
 secat, ad restrictam tendens. In eadem manus regio-
 ne, id est ad indicis tuber, oritur linea quæ per trâ-
 versam manum ad Lunæ tuber protenditur: voca-
 turq; linea media naturalis. Atq; hæ duæ sic ortæ, Linea media
naturalis.
 atque in diuersum eunt, trianguli formam inci-
 piunt. Quam deinde, si fuerit (nam in quibusdam
 non appareat) linea tabellaris, vel hepatis, aut linea
 stomachi (nam iis nominibus eadē sectio denota-
 tur) perficit: vt ^{sit} quasi basis trianguli. Oriturque
 iuxta Restrictam sub tubere pollicis, & præter me-
 diam naturalem profluit ad Lunæ montem. His li-
 neis concluimus spaciū Marti damus: vocamusq;
 triangulum Martis, hoc adscripto signo ☽. Est & Triangulum
Martis.
 linea Mensalis, qua sub auriculari, ea parte qua Lu-
 næ tuber exit, orta, indicem petit, hoc sortita voca-
 bulum, quòd inter eam & medium naturale, re-
 licet spaciū, mensæ figurā arguat. Nam omnino
 vocatur spaciū illud Mensa manus: vel quòd fa-
Linea men-
salis.

INTRODUCTIO

ciat quadram, quadrangulus, appellaturque præ-
terea fortunæ linea. Atq; hæ fere potiores sunt ma-
nus sectiones, ad quas relique minutiores, tanquam
ad principes lineas colliguntur. Sed iam omnes, vt
fieri potest, describemus, ac, quātū ex ipsa arte est,
de earum significatione exponemus. At primò de
cīs dicēdum arbitror lineis, que à tribus nobiliſſi-
mis humani corporis mēbris, denominationem
accipiunt, Cordis, Cerebri, & Hepatis. Ut autem
in iis corporum partibus, quicquid præcipuum ho-
minis est vertitur, ita ab ipsis tribus inciſuris seu
lineis, de hominī ſalute, ac pernicie, & quicquid
præter necessarium illi accidere potest, vaticinari
licet. Quod ſi cui leuiusculum videtur, meminerit
& antiquos Pythagoricos, præſertim à lineamētis
corporum humanorum mores hominū cōieciſſe,
ac plerunq; quod cuiq; cūtūrū fuerit, prædixiſſe.
Nam de Socrate quid fertur: quē cūm quidam ex
physionomia descripſiſſet, ac hominū omnium
qui viuunt impurissimum, ac planè perditū libidi-
ne dixiſſet, ob idq; à diſcipulis eius, tāquam flagi-
tiosè mētitus reprehenderetur, rESPONDIT Socra-
tes, hæc quidem ita ſibi naturaliter inelle, verūm
ſe naturæ vitia, rationis norma correxiſſe, innuēſ,
ea quoque, quæ à natura nobis infunt, cōſuetudi-
ne emendari, & cōtra ipsum quodāmmodo fatum
obluctari hominē poſſe. Et Peripateticorum prin-
ceps Aristoteles, ait manum hominis à natura fa-
ctam, tanquam instrumentorum instrumētum in
humano corpore, & organorum organum. Cūm
igitur illius officium fit, omnibus humani corpo-
ris partibus inſeruire, & omnium membrorū vir-
tus in humana generatione concurrat: valde con-
ſentaneum eſt, humanæ qualitatis (quam vocant
Comple

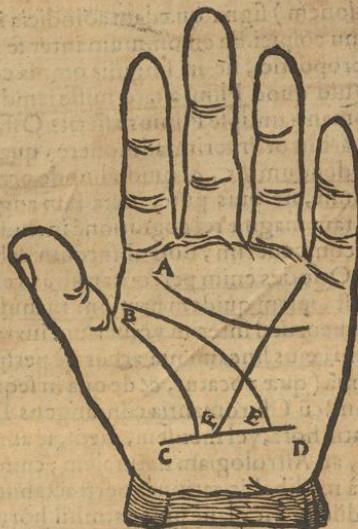
*Socratis na-
ura.*

IN CHIROMANTIA M.

Complexionem signa quædam ac indicia in hominis manu cōspici. Ea est omnium inter se membrorum proportio, sic in singulis omnia conueniunt. Quid quod Plinij ætate fuisse iamdum in vsu Chiromantiam, ipse Plinius asserit? Officij tamen mei arbitror interim admonere, quatenus arti concedendum sit, & quid aliunde præterea ad cœlendum, ne quis putet iuxta tam angustos terminos, tam magnæ rei cognitione includi. Vbi quid ego consueverim, non absurdum arbitror ostendere. Quoties enim percontantibus respondendum est, ipsam quidem primam manum (ut assolet) intuor: sed interim viuens iuxta corpus, ac omnia eius lineamenta accuratè perspicio: physionomiā (qua vocatur, & de qua in sequenti libello agam) cū Chiromantia coniungens. Deinde nativitatis horā, vel mensem, diem, ac annum. Quo scito, ad Astrologiam naturalem, cuius inscriptis à me libellis rationes pertractabuntur, animum adiicio. Sic planè putans, nihil horum, si scorsum usurpetur, satis esse ad respōendum inquirentibus, potiusq; me temerarium, si citò responderem, quā illos stultos si facilè credant, iudico. Itaque sic ista cōtentā ac complicata habeo, ut quodquod arripuero, reliqua simul protrahā, & omnibus pariter utar. Existimans dementis omnino hominis, in specta semel manu, de vita ac fortunis omnibus sententiam ferre. Sed iam ad Chiromantiae leges redeo.

a 4 A Linea

INTRODUCTIO

A Linea mensalis, vel fortunæ.

B Linea vitæ, vel cordis.

C Resticta mulieris.

D Percussio manus.

E Linea media naturalis.

F Linea hepatis, vel stomachi.

A Linea

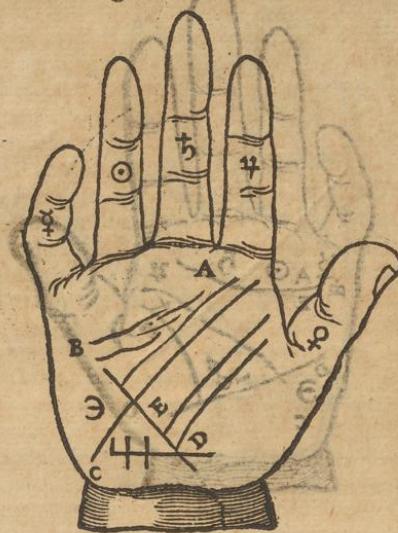
IN CHIROMANTIAM

- A Linea mensalis.
- B Percussio manus.
- C Restricta manus viri.
- D Linea Hepatis.
- E Mensa, vel quadrangulus.
- G Mons pollicis.
- H Linea vitz, vel cordis.
- I Triangulus.
- K Linea media naturalis.

A Men

INTRODVCTIONI
Nomina digitorum secundum Planetas.

- A Mensalis imperfecta.
B Soror linea vitæ.
C Hepatis & stomachi.
D Soror linea naturalis.
E Linea vitæ.

A Pictes mensalis.
B Pictes mensuræ.
C Reticulæ mensuræ.
D Iros iudicæ.
E Mensæ loci descriptæ.
F Mensæ loci descriptæ.
G Mensæ possibilis.
H Iros aris loci certæ.
I Tricordiales.
J Pictes mensuræ.

De linea vita.

CAP. I. I.

In ea vita, qua & Cordis linea appellatur, incipit, ut dictum est, à monte Indicis per palmæ medium, tenditq; eð, vbi re stricta manum appellari voluimus. Quæ si longa fuerit, recta, ac viuo quodam colore per lucida, vitam lögam, & paucis ægritudinibus obnoxiam præfigit. Ipso hoc Plinio adseréte, qui it, Contrà longæ esse vitæ incuruos humeros, & in manu vna duas incisuras longas habentes, quod de linea vita, & media naturali licet intelligere. Quod si virtus naturalis fuerit imbecillis, tunc & discolor, variegata, tenuis, & sape obuersis rimulis scissa, & breuis appareat linea, vita breuitatem, ac aduersam valetudinem arguit, & virium parum, ipsumq; hominem denotat raro aliquid ad optatum finē perducere. Quemadmodum illa crassior ac longa, & indistincta, omnia cōtraria policetur. Cuius rei si quis à nobis rationē exigat, dicemus hoc sanguinē ipsum, qui cor vegetat, & quem aliquianimi sedem esse putauerūt, præstare. Certum hoc enim est, vt ille purus, vel impurus fuerit; ita lineam hanc colorem sortitam obscurum, aut clarum, adeò vt rubicunda ac splēdida sit ea, quoties in homine sanguis abundat: & è contra pallens ac liuida, vbi ille defecerit. Vnde & imminutus calor naturalis ostenditur, & firmatum corpus, & cōtrā robustum ac vigens. Tunc si hæc linea fuerit stricta, subtilis, & bene colorata, ac mediā naturalem versus processerit: significat hominē boni consilij, subtilis intellectus, magni ac plane regalis animi. Et si fuerit lata, & male colorata, vel pallida, contrarium denotat. Hoc autem semper notandum est,

Longa.

Brevis.

Crassa.

Ruba.

Pallida.

Stricta.

Lata.

est, in omnibus lineis principalibus. Quod si sint rectæ, ac indistinctæ, & bene coloratæ, semper bonitatem complexionis ostendunt. Si vero contraria dispositæ fuerint, contrarium semper arguunt. Item grossa. si linea vita sit grossa & profunda, & diversi coloris, id est, per puncta rubra pallens, ac liuida: malitiæ, calliditatem, inuidiam, ipsum alioqui hominem garrulum, iracundum, ac sibi ipsi placentem. Si eadem linea sit grossa, & valde rubicunda, salacem hominem, impurum, incostantem denotat. Si vero liuida cum quadam rubedine permixta fuerit, iracundum, & quasi ex ira furiosum virum demonstrat. Si vero valde rubea, cum quadam plumbea liuiditate permixta, incostantem, inuercendum, vagum, proditorem, discordias ac lites ferentem, iracundum, & qui sape ad malum incitet. Iam si haec linea fuerit rubea ea parte qua ad Restricta protenditur, crudelitatem denotat. Sepe & bifurcata ea in angulo supremo, instabilem, vagabundum, & in omnibus agendis virum mirabilem ostendit. Quæ si fuerit flexuosa ac contorta medium naturaliter versus, sed rubra, deceptoré, subdolum, petulantem, & peruersi animi innuit. Aliquando & crucis signum à linea vita redens ad angulum supremum, cum tribus paruis lineis, in mulieris manu si comparuerit, salacem, pudoris prodigam, ac extremè improbam signat. Si quando in linea vita inueniatur quædam crux parua circa angulum dextrum, & haec crux sit incisa, in manu mulieris, nepharia, scelerosam, ac ultimo aliquando supplicio propter scelus afficiendam. Nam talis crux in prædicta linea vita semper malum significat, tam in viro, quam muliere. Si duæ lineæ fuerint iuxta lineam vitæ repertæ, in fine tuberis pollicaris,

licaris, quasi ad latus iacētes, eum hominem breui moriturum hoc signo coniicio. Si linea vitæ habens ramos extenos versus medium naturalem in modum hīc in margine signatum*, diuitias & honores, ac perfectionis signū esse dicitur. Si verò iam dictos ramusculos extendit inferius, versus restrictam, hoc scilicet modo* paupertatem, & à seruis & domesticis deceptionē, ac corum infidelitatem semper indicat. Si autem tales ramusculi vadunt directè ad medium naturalem per triangulum, significat hominem post multa discrimina, & varias fortunæ iactationes, diuitias, & bona habi-
turum. Si verò multæ paruæ lineæ secant lineam vitæ, multas xgritudines prædicunt. Si in linea vi-
tæ sparsim sunt quædam grana, sive puncta, sala-
cem, impudicum, fornicatorum, præterea & con-
tentiosum ostendit. Eritq; homo ille in discrimine
vitæ, propter sanguinis effusionem in seditione,
cuius ipse autor fuerit: omnino grauiter aliquādo
vulnerabitur. Vbi in principio lineæ vitæ oriuntur
tres paruæ lineæ tortuose eam intersecantes, hoc
modo* signum video futuræ lepræ. Nam peruer-
sum hepatis calorem ostendit. Vnde ex iam dictis
colligitu, quod si linea vitæ, vel cordis fuerit lon-
ga, alta, bene colorata, bonam habens cum linea
media naturali ac hepatis & stomachi proporcio-
nem, & quod eadem lineæ etiam fuerint quātitatis
& longitudinis debitæ, & coloris boni, speran-
dam esse dicunt longitudinem vitæ, & bonitatem
naturæ, ingenij, & complexionis. Nonnunquam
in linea vitæ vel capitib vnum ☩ vel ☩ ☩ inue-
niuntur, & vnius vel duorum oculorum amissio-
nen significant. Quod licet perrarō inueniatur,
in meipso tamen, quod ita sit, expertus sum. Nam
in præfa

in præfata meæ manus loco , huiusmodi signum
 inest. Quod cùm video, reminiscor quæadmodum
 olim in maximum alterius oculi discrimen deueni.
 Quippe ad ignem sedens hyeme, procidi, ac si-
 nistro oculo in flamnam conuolutus sum, crucia-
 bárque vehementer. Quanquam non solum hoc
 mihi signum illud malum prædixisse iuuenio, ve-
 rumentam quod in natuitate Martis ac Luna op-
 positio apparet. Reperi oq; ortus mei tépore, Mar-
 tem fuisse in signo humano, in vndecima, ac si-
 militer Lunam in quinta domibus. Quæ cōstellati-
 o tale aliquid portédere ab Astrologis obseruat-
 um est. Quo verius hoc compéri, quod prius di-
 xi, has artes quadam inter se necessitudine cōiun-
 ctas, patimq; sine alia aliam posse. Sane inferiora
 hæc à superioribus illis gubernari, ac à cœlestibus
 vires influere, rursum defectus inferri certum est.
 Vbi considerare licet, quām sollicita fuerit circa
 creationem humani corporis rerum opifex natu-
 ra, quæ de nobilitioribus hominis partibus, multis
 paſtim iudicis cognoscere homini dedit. De reli-
 quis non perinde. Nam cordis, cerebri, ac hepatis
 certa sunt in hominis manu signa: quod in iis ma-
 xima sit hominis vita. Oculorum, aurii, oris, manu-
 ac pedum non ita: quāquam hæc ad decorum
 magis quām necessitatē facta videatur. Ob idq;
 tres has lineas omnis semper manus habet, reli-
 quas multæ non habent. Rusticis, propter conri-
 nuos labores exceptis, quæ ex iis exterminantur.
 Proinde sèpius à me repetendum est, ita has artes
 coniungi inter se, vt semper sere mutuo indigent
 adminiculo. Quod ut faciamus palam, velut post-
 liminio ex Astrologia repetamus, & hoc de natu-
 ra signorum erraticorum, id est de Planetis, quos

sic

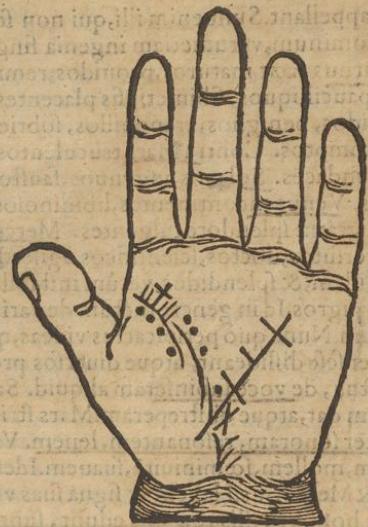
LXXXI. III

hic Græci appellant. Sunt enim illi, qui non solum corpora hominum, verum etiam ingenia fingunt. Nam Saturnus facit maturos, prouidos, remissos, cupidos, pauciloquos, fibimeti ipsi placentes. Jupiter placidos, benignos, tranquillos, sobrios, & loquedo comptos. Contra Mars truculentos, immanes, mendaces. Sol pios, ingenuos, faustos, atque elatos. Venus incontinentes, libidinosos, decoros, & gratia splendore fulgentes. Mercurius callidos, versutos, doctos, scientificos, agiles. Luna acutos quidem, & splendidos, veruna instabiles, & inertes ac pigros. Id in genere dictum de variate ingeniorum. Nunc quo perspicacius videoas, quam longe inter se dissident, atque diuersos producant effectus, de voce subinseram aliquid. Saturnus tardam dat, atque obstreperam. Mars stridentem. Jupiter sonoram, resonantem, lenem. Venus eneuatam, mollem, femininam, suauem. Idem faciūt Sol, & Mercurius. Habent & signa suas voces. Nam quæ bonos ex illis tinnitus edunt, sunt Virgo, Gemini, Libra, Aquarius. Quæ mediocres, Aries, Taurus, Leo, Capricornus, & ultima pars Sagittarij. æqua, Cancer, Scorpius, & Pisces. Et quidem hoc de voce tantum. Sunt quæ partum & fecundus fecundant, atque fecundi appellantur. Ea sunt, Cancer, Scorpius, Pisces. Quædam sterilia, ut Gemini, Leo, & Capricornus. Ita quicquid humanae actuum est, coaptari signis potest. Nempe carundem promotoribus. Quod quo minus negari potest, eo altius blasphemant, qui Astrologiam non diuinam, sed nugatoriam artem esse cauillantur, quos & suis in locis propriis pingemus coloribus, interim redeamus ad institutum.

Si

ingeniorum
discrimina.Vocum iude-
cia.Signa fecu-
da.
Sterilia.

16 MINTRODUCTION

Si hoc modo crux circa angulum supremum
inuenta fuerit, procedens ex linea vita, & à parte
inferiori tres linea parua, à superiori duæ, ut hic,
in muliere libidinosam, ac impudicam arguit. Si
vero in fine linea vita, receptam versus haæ tres
lineæ inuenta fuerint, mulierem ob lcelus suppli-
cio punicndam extremo.

Quando

Quando paruæ quædam superius lineæ scindunt, aut certè tangunt lineam vitæ, in præscriptum modum, corporis infirmitatem, ac ægritudines prædicunt. Si verò ab alia parte lineæ media naturalis habuerit huiuscemodi sectiones ab inferiori parte lineæ directè quasi iacentes, ac sursum erectas, malum conicio, vt doloré capitis, qui exhalantibus à stomacho fumis proueniat, aut talem genuinum morbum aliquem. Tres illæ in fine lineæ repertæ, malum denotant, vt infrà patet.

b De

INTRODVCTIO

De linea media naturali.

CAP. III.

linea media.

Recta.

Longa.

Curta.

Lemicyclaris.

Recurvata.

Tortuosa.

In ea media naturalis vocatur illa, quæ incipit à radice linea vitæ transiens per mediam palmam, monte Lunæ versus, vel percussionē manus. Si talis linea sit recta, indistincta, nec obuersis scissa lineolis, optimā valitudinē, cerebrumq; sanū, ac ingenium viuax, & memoriam tenacē ostendit. Quę si longa quoque fuerit, & ad Lunæ tuber vñq; porrecta, animū audacē, ac vitę lōgitudinē arguit. Quod si curta fuerit, ita ut concavum manus non exeat, hominē timidū, tenacē, avarū, imprudentē, præterea & perfidiosum indicat. Et si dicta linea nō extedatur vñq; ad monte Lunæ, seu ē regione eius spaciij, quod est inter medium & annularē finiatur, depravatis hominē moribus, sed vitę nō diuturnā ostendit. Tum si in formā hemicycli, præter Lunæ monte hæc linea diuagata fuerit, ac ad ipsum illud tuber recurvata, quanto quidem productius exierit, tāto vitam longiorē pollicetur, sed in senecta egestatē. Iam si eadē linea qua parte definit, sursum, ac ad digitos se erigat, impudentē virum, & malitiosum ostendit. Quod si multum ascendet ad digitos, stultū & insipientē demonstrat. E contra inferius tendens, ac penè ad receptā manus se demittat, cupidū & impurum denotat hominem. Si autē ex altera parte recurvata sit, & tangat lineam mēsalem, damnum aliquod, & aduerlam fortunam ostendit. Eadem si fuerit tortuosa, non sibi constans, & inæqualis, ac diuersi coloris: signum fit prauitatis animi, & non nunquam furti. Recta autē, & æqualis si fuerit, colorisq; lucidi, & quædā linea moueantur ab ea, si guum est bonæ cōscientię & iustitiæ. Sed quando media

IN CHIROMANTIA M.

29

media naturalis est lata & grossa, cū quadam ru-
bedine permixta:ruditatē ingenij, & prudentiæ grossa.
inopiam arguit. Si quando autem nec angusta ni-
mis, nec vltra modum larga & bene colorata: la-
tum, hilarem, ac etiam fortem hominem signat.
Quinetiam subtilis & tenuis, & liuida, vel pallēs:
debilitatem cerebri, ac ascendentēs à stomacho in
caput vapores. Et si hæc linea compareat grossa &
alta nimis, quædam paruæ lineæ iuxta eā fint, cum
rubeo colore: iratum, furibundūmque hominem
ostendit. Rursum si habeat intra se quædam spacia
nodosa continua in hac forma, o, quot ibi fuerint
nodi, tot homicidia vel iam admissa, vel post ad-
mittenda. Qui nodi vbi non omnino reuoluti ac
clausi videbūtur: grassatoris quidem indicia sunt,
nō tamē homicidæ: & qui cedat ac vulneret, non
planè tamen occidat. In eadem linea pūcta quæ-
dam crassa ac pinguis, inconditos mores, ac ho-
minem insulsum, & insuauē ostendunt. Quæ pun-
cta si fuerint rubea valde, crudelē ac præferocem
hominem demonstrant. Si hæc linea fuerit tor-
tuosa, & per gyrū faciens semicirculum cum qua-
dam obscuritate: à quadrupedibus periculum, vel
à feris interemptum iri indicat. Et si iuxta saxe
tam lineam fuerint duæ paruæ lineæ coniunctæ
(vt infra in figura manus videbitur) vulnera, non
ferro. Item si in eadem linea crux parua ē regione
medij reperiatur: hominem infrā annum moritu-
rum designat. Si quis hanc lineam restriictam ver-
sus bifurcatam habuerit, cum quibusdam sectio-
nibus minusculis, is omnes cogitatus suos ad pes-
simā retorquet, ac neque Deum, neque hominem
timere videtur.

Crux sign.
ta.

b 2 Hæc

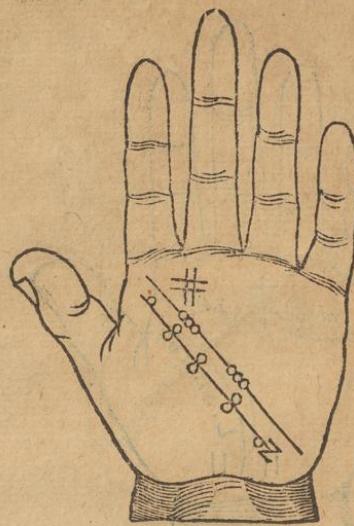
Hæc antepicta manus figura , cum linea media naturali, vt est, incipiens scilicet à radice linea vitæ, ac directè per medianum manū transiens absque incisionibus, significat bonum corporis statum, ac cerebri incolumentem. Et cùm fecerit angulum acutum cum linea vitæ : tenacitatem memoriarum, & æqualitatem ac animi restitudinem. Si autem fuerit, vt in Canone scribitur, inæqualis, non exiens manus concavum : virum timidum , avarum , tenacem , & labilem omnino memoriam prælagit.

Si suprà

Si suprà depicta linea media naturalis per gyrum facit quasi semicirculum, cù obscuritate quædam, à quadrupedibus malum, & interdum mortem minatur. Si verò in fine huius sint duas lineæ paruae, ab utraque parte apparentes, vulnera tantum, ac ea ferro inferenda. Si crux parua, paruis secta lineis appareat è regione digitii Saturni, breuitatem vitæ, & corporis imbecillitatem demonstrat. Et magis si quadrangulus in manu defuerit.

b ; Si iam

Si iam picta manus figura, in linea media naturali hos habuerit nodulos: quot quidem nodi fuerint, tot homicidia admissa, ita tamen quod nodi illi palleant. Qui si rubicundi sint, homicidam & latronem futurum prænunciant. Si autem tortuosae incisiones invenientur in praefata linea naturali, infelicem, & infortunatum hominem auguror. Si crux illa ibi reperiatur, contentiosum, litigatorem, ac discordiam studiosum cum existimo.

Quando

15812 d

Quando hæc linea media naturalis tendit ad linam mensalem, & in fine sit tortuosa, modo praescripto, maledicuum, prauum, sanguinis effusorem, & qui circa hæc sæpius pericliteretur, & aliquando fortè succumbat. Si autem hæc dicta linea habeat claram incisiones, superbum, loquacem, iracundumque virum denotat. Si crux inueniatur in angulo supremo, ita ut recta sit à tubere pollicis, denunciat probum, & in omne bonum proclive ingenium arguit, & è contra.

b 4 De linea

INTRODVCTIO

De linea Mensali.

CAP. IIII.

sea mensa-
quadrangn
us.

equalis &
ḡa.

Ramoſa.

Nuda.

ceſignata

Inea Mensalis dicitur, eo quod mesa manus ab ea constituitur. Sic enim appellari diximus spatium inter mensalem, & medium naturale relictum. Vel etiam quadrangularis linea, ex eo, quia cum linea media naturali, quadrangulum penè perficit. Si haec linea mensalis fuerit aequalis, ac longa latiſ, alta & recta, bonam naturę qualitatem, membrorum in homine principalium robur, modestiā, temperantia, & constantem in bonis operibus animū significat. Et si extendatur ultra medietatē eius tuberis quod sub indice est, ita quod tagat monte louis, vehementis iracundia, aut etiam crudelitatis signum est. Haec superius rubicunda, delatorem arguit, ac aliena felicitatis inuidenter. Et si habuerit ramos rectos, tendentes ad locū digiti louis, honoris promittit exaltationē, ac magnarū diuitiarum accessionē: & pauperem, paulatim ad dignitatis apicē, ac potentiam accessurū praefagit. Sed si hec linea fuerit nulla sine ramis, prorendens ad radicē indicis, infortunatū, ac inopem fore hominem ostendit. Si autem habuerit tres lineas, vel in fine quosdā ramulos, videlicet circa montem louis, directe proutendentes ad angulum supremū, fortunatum hominem, lætū, iocundum, liberalem, nobilem, modestū, & qui a honesti cultore, qui se vestitu oblectet decenti, omnis mundicie studiosum, ac sapienti odorumq; varietate gaudetē. In cuius hominis genesi qui considerauerit horoscopum (nempe ubi inueniet Taurū, vel Librā, quibus praest Venus: aut Sagittarium, aut Pisces, quorū Iupiter dominus: aut quisquis ibi Planeta erit) rationem huius rei facile cognoscet. Et si crux parua in eodem loco reperiatur, virum liberalem, veritatis amatorem, benignum,

benignū, affabilem, ac omni quodammodo virtute ornatū significat. Et si fuerit iuuenis, præcocem barbā. Quod si hæc linea è regione tuberis, quod sub meo est, exeat, & sine ramis fuerit, mēdaci, sibijspl placenter, inconstantem, fallacem, inuere cundum, lites ac discordias seminantē virū demōstrat. Quādo autē hæc linea cōiungitur cū media naturali, ita quod ambæ faciūt angulum acutū, talis ad multa animi & corporis pericula perueniet, ita q̄ aliquādo vitæ tēdeat suæ. Et si desit media naturalis, hæc verò cōiungitur cū linea vitæ, ita quod Mensalis & vitæ faciāt angulum, eum hominē aliquādo capite trūcatum iri puto, vel certè mortali-
 ter vulneratū. quicquid erit, ad optatū finem nun-
 quā deueniet. Sed vbi hæc linea diuiditur, & vna pars respicit lineā medium naturalem, alia autem montē Saturni, in dictiū est, hominem eum de vita
 s̄epe pericitaturū: quāquam & seruatū iri ex tot
 discriminibus perspicia. Eadem linea recta & sub-
 tilis circa montē Louis, id est loco exitus sui, signi-
 ficat familiæ gubernatorem, & super æquales, fra-
 tres ac propinquos aliquādo eleuator, vt iis domi-
 netur. Si autē habuerit incisiones è regione me-
 dij, adulatore, bilinguem, & quem pauci amabūt.
 Si quædam linea interfecans mensalem, veniet à
 quadrāgulo, & directè ascēdat ad montē Saturni,
 atq; ibi aliquā paruā crucē faciat, mortē coactam
 minatur. Ta magna felicitatis indicium est hęc li-
 nea, si præter medij tuber, vltra indicis montem
 progrediatur: quēadmodum & si nō attigerit me-
 diū, sed iuxta eius tuber exeat, extremę penē ege-
 statis, ac pluribus passim periculis & calamitatib-
 us obnoxiū hominē prodit. Tum si hęc linea ha-
 buerit aliquas interruptiones, vel sparsim incisa
 fuerit, ineptū & inconstante, ac libidine fractū ho-
 b 5 minem,

*Recta &
subtilis.*

Incisa.

INTRODVCTIO

minē, & cuius studiū erit variè cū mulieribus conflictari, ita vt eas nūc amāter accipiat, nūc iracūdē expellat, sepe etiā verbis obiurget, ac verberibus affligat. Et quoniam hæc linea aliquādo reperitur alta, subtilis & pallida, ad eundem quē dixi finem, pudicū & castum virū: sed imbecillē & morbis ac ægritudinibus obnoxīū. Interim pessimi argumētū est, linea ad mediā naturalem orta, quę ita petat medij tuber, vt prius mēsam manus, ac mensalem ipsam rumpat, in fineq; bifurcata sit. Præsertim in mulieribus ea displicet. Quæ verò à vita linea venit sēctio, ac eodē quo dixi tetēderit: cui mulieri ea inest, aliquando partū necesse propriū autumo. Quæ tamē sēctio ex obliquo ad montē louis deuo luta: ei mulieri plurimas hæreditates prēnūtiat. Et si magis quām alias rubicūda ea fuerit, dolorē intēstinorū & torsiones circa vmbilicum ostēdit. Rursum si veniat à linea vita sēctio, & fuerit duplicata, scindens mēsalē, hominē significat misera morte vitā finitum. Nam siue in viro, siue in muliere fuerit hæc, mali exitus indiciū est. Quandoq; etiā eadem mensalis versus montem Saturni vel louis bifurcata cernitur, & hominē denotat multos in vita labores obituru, & qui grauibus aliquādo fatigationibus implicabitur. Hec si rubicūda sit, quo magis rubor elucescit, eo magis iracūdum poriēdit. Quādo in eadē mensali videntur lineæ quædā paruæ, seu rimæ potius, gradatim altera post alteram ascēdente, quo hę plures fuerint, eo magis honoratū ac potentē arguūt, ac illi quidē magnarum terū dominia polliceor. Porrò in cuius manu nulla omnino mēsalis est, utriusq; sexus homo, malevolus, cōtentiosus, iracūdus, suspecta fidei, ac parū constantis animi, & qui in omne facile malum proclivis sit inuenitur. Itē si inter mensalē & locū Mercurij,

*arens men-
si.*

IN CHIROMANTIAM.

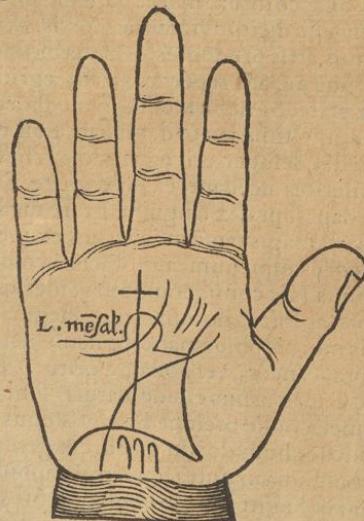
27

Mercurij, id est Auricularē, linea aliqua apparuerit, quæ à mēsali veniēs digitū versus auricularem tēdat: obseruatū est, nec bonū eum virū, nec fortū natū esse, sed video avaritiā, iracundiā, ac odiosam plenē tristitiā notari. Deinde sordidum quoque & malignū, quiq; alieni aliquādo sceleris socius fuerit prospicio. Et si aliquę linę inter mensalē & auriculare apparuerint, si fuerint rubicūdæ, numero sibi pares, nuptias portēdunt. Si obliquæ & pallidæ, tot iam præteritas demōstrant. Si verò sub rādice mēsali obliquæ crucis reperiātur, quotquot hæ fuerint repertæ, tot inimicos capitales denunciant. Vbi verò quædā linea interfecat mensalem, Saturni, quæ cōstituat in fine eiusdem paruā crucem, signū esse dicitur violenta mortis. Et dicunt aliqui huius artis prudentes, q; si quædā lineę parvæ iuxta finē mēsali repertæ fuerint, ægritudines in prima ætate. Si iuxta mediū, in media ætate. Si iuxta finē, in vltima ætate denūciari. Et si tales linea delcēdāt desuper, erit ægritudo ex cholera. Si à parte inferiori alcēdant, ex phlegmate. Si autē è medio tēdant supra, ex sanguine. Et si è medio quidem veniāt, magis tamē imū versus, ex melacholia iuxta eorū cōspicuum, aut obscurū colorē magis ac minus. Hic considerandum veniet, q; Cácer & Scorpio, ac Pisces dominantur phlegmati salso, Saturnus morbis phlegmaticis, vīcosis, vnde morphe, lepra, cancer, vel podagra oritur. Taurus, Virgo & Capricornus eiusdē naturæ sunt, frigida & sicca, melacholiq; præsumt. Et ideo Venus in morbos frigidos & humidos, in gutture & genitalibus. Similiter & Luna in guttā, epilentiā, apoplexiā. Aries, Leo & Sagittarius in cholera, febres ex sanguine, & pustulas. Similiter & Mars in febres calidas,

Aegritudinea
causa ex me
sali.

INTRODVCTIO

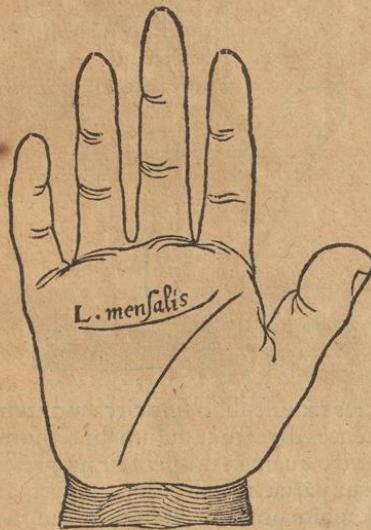
lidias, phrenesim, serpiginē, & vermē in capi te domina exercēt. Ioui adustū sanguinē damus, quemadmodum in Mercurio mētis egritudines, amaras cogitationes, ac cōscientiā morīus. Sol calidos ac ficos inducit morbos. Quā omnia per pulchrē infrā patebunt, vbi agetur de naturis planetarū & signorū. Notādum etiā erit, q̄ rubedo linearum ex calore Martis procedit. Ideo semper in iudiciis Chiromāticā artis ac vaticiniis, ad naturas planetarū recurrendū moneo, & ad naturas signorū, in quibus Sol natuitatis tēpore fuerit inuētus. Similiter in iudiciis physiognomia hominis diligenter contēplanda erit, & in iis prudēs iudex experientiam deportabit non modicam & laudem.

Si inuēti fuerint tres ramusculi in linea fortunæ
(quā

IN CHIROMANTIA M 29

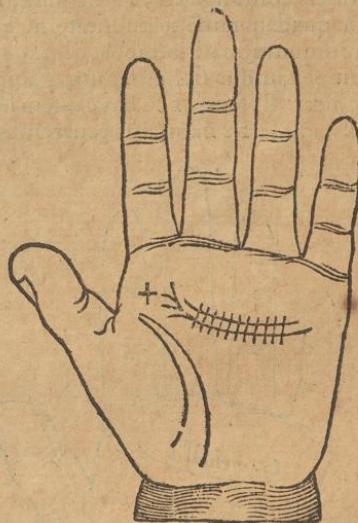
(quæ etiam prosperitatis dicitur) & coniungitur cum linea vita, & cum hoc restrictam inscindit: bonum ac acutum ingenium ostendit. Si verò cum eisdem lineis coniungatur, ut hic pingitur Mensalis, cum quadam tamē tortuositate: malum, peruersum, iniquum, malitiosum, & calumniatorem, & qui semper audius sit humanum effundere sanguinem indicat. Et semper cū has easdem lineas de-notaueris, ad Martis naturam recurrentum est.

Linea Mensalis sic disposita, vt debito loco & modo incipiat & terminetur, bonam corporis qualitatem, & in membris, quæ vocantur generativa, vigorem. Si autem econtra, vt sit nuda sine ramusu

INTRODVCTIO

ramusculis, breuis & grossa, vltraque indicis mon-
tem progrediatur, malignum denotat, & qui non
facile disbet.

Isti tres ramusculi in fine circa montem Indicis,
respicientes directè angulum supremum, bonum
tam in viro quam in muliere signum esse ferut. Si
vero crux parua in eodem loco reperta fuerit, bo-
num & ipsum portedit. Qua de re canonem supe-
rius consule. Linea vero Mensalis si habuerit inci-
siones, à principibus & potentibus inimici tias, &
infestations habituru demonstrat. Si vero discretæ
fuerint in iam dicta Mensali plures paruae incisio-
nes, variam ac diuersam fortunam iudicabis.

Si

Si linea Mensalis, in manibus virorum, siue mulierum non reperitur, pessimum signum est. Nam hominem in omne malum propensum suspicor, malaq; morte peritum. Vbi & respiciendum ad eas lineas circa Mercurij montem: quia ibi nuptiae iudicantur. Ibi enim colligitur iudicium de iis qui Mercurium planetam agnoscunt.

Si

ndicis,
ponum
erut. Si
rit, bo-
n supe-
it inci-
tias, &
discretæ
ncisio-
s.
Si

Si Mensalis linea contentæ tangat lineam naturalem, ita ut cū eadē faciat angulū acutū, vt à tergo vides, malum portēdit. Tanta enim huic pericula imminere putātur, vt possit eum nō iniuria pœnitere, quod vñquā natus sit. Si verò omnino desit linea naturalis, & mensalis tangat lineā cordis (nisi me omnia fallant) capite truncabitur homo ille, aut vt cunque malè peribit. Vbi quædam linea (vt hīc vides) interfecat Mensalem, facies in superiori parte paruam crucem, mortem violētam indicat. Quæ linea, si directè ascendat, interfecans mensalem, mulieribus malum portendit. De qua re vide Canonem. Si quædam crux pura sit circa lineam mensalem, dignitates spirituales: & fortius, si duæ crucis appareat (prout səpius experti fuimus) scilicet beneficia ecclesiastica habiturum denotat.

De Restricta.

C A P . V.

T diximus, spacium omnino illud Restricta est, quod in manus iunctura appareat, qua brachio iungitur. Si illud spaciū sit purū, & viui & boni coloris, bonā corporis videotur qualitatem significare. Si econtra, malā. Et notwithstanding, ut plurimū duas apparere in huiusmodi iunctura lineas, quæ veluti dirimūt à brachio manū. Et si duæ fuerint: tunc ea quæ manui propior est si fuerit æqualis, recta, boni coloris, ac suprà redat, diuitias huic promitto. Atque etiam si valde inops sit, rerū augmentū, & fortuitā felicitatē. Sed tunc magis, cùm fuerint rami recti & non incisi. Quòd si linea quædam oriatur à radice brachij, & extedatur usque ad radicē medij digiti, optimam fortunam, & prosperos successus promittit. In hac iunctura si quatuor lineæ fuerint, trāsuerſim ſcindentes brachiū, ſintq; lineæ æquales, & bene coniunctæ: ecce tibi honoris dignitatē, & propinquorum hæreditates successionemq; promittunt. Et si in radice brachij, prope montem pollicis, iuxta linéa vitæ (ſi ea tantū ſe demifert) reperiāntur tres lineæ aut ſtellæ, vel etiam plures: cui hæc inſunt, eum aliquando delatū iri à mulieribus præudeo, ac forte aliquā ſubitum ob id infamiam. Tum ſi linea quædā à media Restricta, ex radice brachij, mótem Lunæ verlus eat, multas hominis fortu.æ aduersitates, & occultas interim inimicitias ostendit. Quæ itē linea ſic orta, ſi torta ſit, ac inæqualis, perpetuæ iuxta feruitutis indicū est, nec eum hominem oſtendit vñquam aut ad honores, aut diuitias emersurum. Si autem nonnullæ lineæ dispergantur à restricta, & ascendant ad mótem pollicis, ac in infima eius parte iaceat: qui hoc signum habet, periculum eſt, ne aliquādo à propinquis lauis,

INTRODVCTIO

14

& iis quos charos habuit affligatur , vulneretur,
spolietur, aut etiam in vincula coniiciatur. Interim
si quædam linea oriatur à brachio, & scindant re-
strictā, ac in superiori parte coniungātur, is homo
in patria proculdubio exilio morietur. Quæ tamē
lineæ si non continenter iungantur, sed separatim
dissent: procul à patria apud externas nationes vi-
tam finiet. Eadem linea si ad percussiōnē manus
tendant, longas nauigationes & itinera maritima,
ac vitā omnimodo vagau, & quæ in diuersis nauigatiōnibus & peregrinationibus teratur præsa-
giunt. Et ubi quedam linea directa per restrictā vsq;
ad montē indicis tendit: hominem peregre abitu-
rum, ac difficulter in patriam redditum ostendit.
Item si quæpiam linea ad restrictā orta in volā ma-
nus incidat iuxta lineam vitæ, ac rubicunda fuerit,
corporis imbecillitatē, atq; ægritudines arguit. Si
vero paleat ea coitio, nō iam instare ista, aut euē-
tura, sed præteriisse, ac cōpleta, vt iam timēda non
sint. Si autē quidam triangulus moueatur à restri-
cta, tēdens ad montē Lunæ, si quidem mulieris se-
xus manui insit, certum est, in prima statim adoles-
centia, atq; adeo in flore èratis corruptā eā ac im-
probā factā. Tum si cui mulieri hoc insit, vt prope
restrictā habeat paruulam crucem, honestam hāc,
probā, prudentē, ac omnis pudicitia sibi cōsciam
judico. Ecce optimæ qualitat̄ in corpore homi-
nis indicia. Spaciū illud in restrictā manu versus,
atq; alterū iuxta brachiū iuncturā, boni vtrunque,
ac viui coloris, tū quatuor hā incisiones quid non
boni portendunt? Rursum tres stellulæ, quām odi-
biles, periculum ex accusationib; , ac infamiam
quoq; minantes. Vide autē lineā à restrictā in ma-
nus percussiōnē progressam, male fortunæ, ac ali-
cius felicitatis argumentū. Tum illa per restrictā

etiam

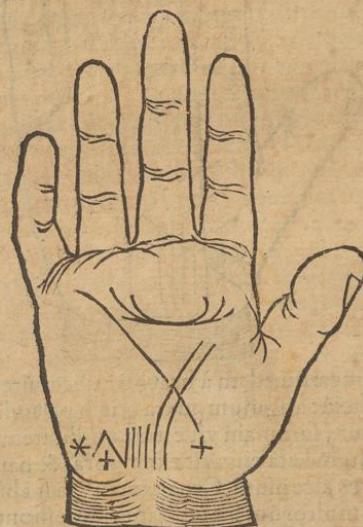
Etiam ad Louis vsq; tuber dilapsa , peregre agēdam vitam. Et altera rectè ascendens, dūtias ac propriam fortunā significat. Quæ verò in Louis tubere signa vides, honores, opes, ac dignitatis accessus & ipsa ostendunt. In hunc modum quatuor linea reperte in infra de picta manu, ipsum penè cingētes brachium, longè etati documentum fiunt.

Tum linea quædam à brachij radice eūtes, quæ acutum faciūt angulum, iuxta quem paruula crux conspicitur , sumimam vitæ tranquillitatem pollicentur. Item lata eius vitæ tempora, & paulatim ad honores ascensum. Crux tamen illa si absuerit, tatum in multorum hæreditates successionem video promitti. Quod si crux, aut stellula quæpiam adsint: nihil huic homini ad vitę necessaria deerit.

C 2 Si

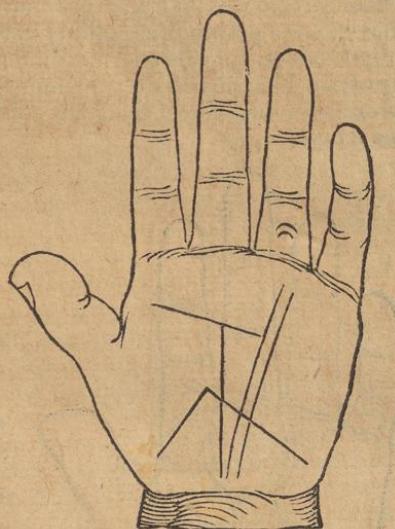
Si duas lineas in restricta inuenerimus esse latiores, & vnam inferiorē, subtilem, diuitias usque ad ætatis mediū prospicio, & honores : per reliquam deinde etatē, de die in diē successu omnia minora. Si verò duæ lineæ paruæ ab eisdem oriantur quasi mutuò se sustentantes, & quædam aliæ lineaæ directæ per palmā usque ad lineā naturalem ascēdant: indiciū erit summae integratitatis, eumq; hominē ostendunt optimæ conscientiæ, & qui iis moribus ad diuitias quoque & prosperrimæ fortunæ successus perueturus sit. deinde eidē optatū quoque finem pollicentur. Diminutius tamen hæc euentient, si ascendens illa linea tortuosa fuerit.

Si duæ lineæ per palmam manus à restricta originem

IN CHIROMANTIA M. 37

ginem sumentes, ad montem Solis, qui etiam annularis dicitur, vñq; ascenderint, & si idem Mons duabus lineis ex transuerso scissus sit, magnarum rerum gestorem & regiis negotiis, officiisq; exequendis præficiendum. Atque inde honores pariter ac diuitias accipiat video.

Si in restricta manus visa fuerit quædam linea grossa, deinde alia subtilior, & rursum tertia grossior & profundior, prima ætate diuitiis abundantem. Vbi ad medium vitę peruenierit, infeliciorem & inopem magis. Tertia verò ætate, omnibus que pauloante amiserat recuperatis, vitā in honorum ac diuitiarū augmento tranquillam, ad extreum

c 3 vsque

INTRODVCTIO

vsque finem portendunt. Si due lineæ tortuose ad Iouis montem ascenderint, & supra primam iuncturam eiusdem, duæ aliæ lineæ ex transuerso apparuerint, vagam peregre vitam, ac magna itinera, sed vnde honores ac rei familiaris incrementa euocnant significandum dico. Si autem ad Mercurij digitum vsque transferint haec lineæ, qui sic levissam manum habet, homo erit multis aptus rebus, verum nullas hic, aut permodicas colliget opes. Si vero ad digitum Saturni peruenierint, nihil pecius inueniri poterit. Nam avaritia, rerum immodicarum cupiditas, inuidia alienæ felicitatis animum ad pessima semper rapiet.

De Triang

Riangulus in manu, sunt tres lineæ, scilicet vitæ, mediæ naturalis, & hepatis & stomachi, quæ ita dispositæ sunt, ut trianguli speciem præbeant. Porro spaciū iis lineis inclusum, tres in partes diuiditur, qui sunt tres illi anguli. Quorum primus constituitur, ut diximus, à linea vitæ, & media naturali, & dicitur angulus supremus. Eum autem qui fit à linea vitæ, & base trianguli, angulus sinister appellatur. Triangulus autem æqualium angelorum, habens lineas pulchras, & bono colore nitentes, ac rectas, bonam naturam ac corporis qualitatem refert, & cum integra valetudine, meritum quoque securitatem, deinde & famam celebritatem, & vitæ longitudinem ostendit. Qui si contrà fuerit lineis subobscurus, & inæqualibus, & quæ non conspicuè referant triangulum, diuersum omnino iudicandum est. Spaciuū huius trianguli si amplum fuerit, & patens, animum arguit liberalem & magnificum, ac audacem. Contrà angustum & breue, avaritiam, tenacitatem, & pauiditatem prodit. Idem ille campus si palleat ac in luorem declinet, significat iracundum & deceptorem. Si fuerit hæc manus pars rugis concissa, malam corporis qualitatem opinor esse. Angulus supremus trifariam clauditur à linea vitæ, & media naturali. Primò in ipsa penè vola è regione eius vallis quæ est inter duo, inter indicis & medij tubera. Vnde iudicamus ærumnō sam vitam, calamitatibus, ac captiuitati etiam obnoxiam, animum anxietate & sollicitudine plenum, frequentiq; commersum, idq; ob pecuniæ vt plurimum studium. Secundò sub medio Indicis tubere, fitq; angulus ipse acutus, & bene claus:

Angulus su-
perius.

sinister.

Amplus.

Angustiss.

Angulus su-
perius tri-
farius.

fus: prædicit optimam inesse ei homini naturam,
 ingenium acutum, bonam hominis qualitatem,
 secundos etiam ac prosperos successus, integritatem
 morum, atque hec omnia eo profectiora, quo
 magis fuerit angulus clausus arctè ac conspicuè.
 Tertiò non coēuntibus lincis duabus, sed quodam
 interrelicto spacio, quo argumento hominem
 accipimus ambitiosum, sibi placentem, impurum, morosum ac difficilem, obloquorem,
 truculentum, præterea mendacem, ac sine laude
 omnino viuentem. Qui si in seruitutem, aut caprui-
 tatem deuenierit aliquando, nunquam inde re-
 uocabitur in libertatem. Sed & liber si sit, miserè
 peribit. Iam spatium illud triangulo inclusum, si
 callosius fuerit & durum, iracundiam hominis ar-
 guit, ac interim astutiam & dolos. Si rugis exasper-
 rum, inuidentiam, & insidias, ac oblocutiones.
 Quando autem quædam linea apparuerit inter
 duas istas, ita propinquè quod tangat utrunque,
 & descenderit ad triangulum, significat hominem
 veneno, aut percussione aliqua moriturum.
 Quandoque quatuor lineæ scipias intersecantes
 ad formam crucis, & in eodem spatio superiori
 apparentes, inuidiam, detractionem, & insidias,
 ac alios opprimendi studium ostendunt. Quippe
 duæ lineæ haec bene coniunctæ, & acutæ, totius
 hominis bonitatem demonstrant. Si in concaue
 autem manus, præcisè è regione digitii Saturni se
 coniunixerint, ibi angulum facientes, multam ac
 variis modis sanguinis effusionem, vulnera capitis,
 ventris fluxum, diarriam, aut si in mulieribus
 hoc fuerit, incessanter menstruorum fluxus, & etiam
 in partu pericitationem denotat. Si quædam fi-
 gura ad modū stelle in triangulo apparuerit, adul-
 teram, & proculcati pudoris mulierem, ac iracun-
 dam

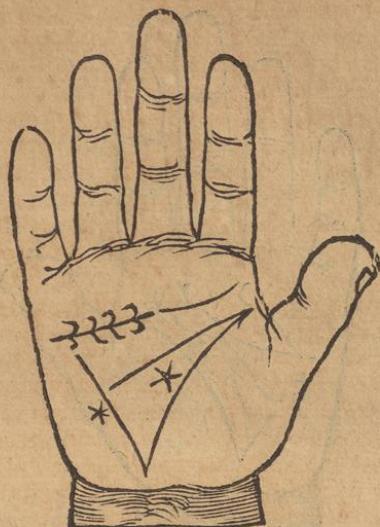
dam ostendit, quæ etiam ad tantam mentis infâniā, aliquando propter suam irrefrænabilem iram perueniet, ut seipsum cupiat iugulare. Quod si eodem loco stella apparuerit, quandam à se longam dimittens rimam (ut paulò post in figura videntur) cui hoc inerit mulieri, quatuor maritos habebit. Vbi tamen à prudenti cœctore animaduertendum, an ea sit ætas quæ hoc ferat. huiusmodi enim in negotio multa ex nobis ipsis sumimus. Si in eodem spatio apparuerit crux sine aliqua incisione, bonum in viro & muliere portendit. Nam quibus hoc adest signum, optimè gesta vita, in fama bona moriētur. Angulus verò dexter, si fuerit multum acutus, prouidum, sagacem, & parcum virum præfigit. Idem si fuerit obscurus, & grossus, signum est ruditatis, ignauiae, & somnolentiae. Angulus sinister si fuerit acutus, loquacem, & cauillosum hominem ostendit, acutum tamen, & industrium. Idq; sic esse puto. Si autem angulus supremus non fuerit acutus, & signum quoddam ad modum characteris Saturni eo loco reperiatur, malæ, & planè Saturninæ indicium est naturæ. Vt in subscripto triangulo apparebit.

c 5 Cuius

Cuius digiti sic fuerint compositi, vt singulis artubus singula sint intermedia, ac quasi tubera quædam & verrucæ ipsæ omnino tortuosæ ac inæquales appareant: pauperem eum futurum ac æruminosè vieturum dico. Quod si in superiori parte, id est, in tertio articulo vtriusq; manus, præcipua quædam, ac euidens tortuositas insit: iniudiciæ, fraudis, malitiæ, ac mali omnino animi signum video: quem tamen hominem miserè ac ærumnis vitam acturum puto.

Triang

... yulis
bera
c in-
c &
riori
præ-
nui-
ni si-
ac &
iang

Triangulus verò in manu inuentus , tam in vi-
ris , quām mulieribus boni nonnihil pollicetur .
Quo in triangulo si ad formam stellæ fuerit inuen-
tum signum : si mulier habeat impudicam, adulte-
ram , & libidinosam ostendit . Quinetiam in viro
malum portēdit . Si verò circa angulum dextrum,
evidenter expressa stella in manu viri fucrit : per-
fidum, turbulentum, deceptorem, obloquentem
aliis, maledicuum, furem, raptorem, & qui per fas
& nefas omnia agat , & ad deterius semper incli-
ner, quiq; in malis eruditus sit : atque hic malè ali-
quando peribit . Ramusculi in principio lineæ vi-
re , vel mensalis , rei familiaris incrementum , &
abundantiam præfigunt .

Si

Si stella quam dixi, quādam à se rimam, ceu virgulā demittens in triangulo muliebris manus sit, prædictit mulierem plures viros habituram. Quoties supremi anguli duæ lineaæ interpolito spatio distant, mali hominis indicium (vt prius scripsi) concipio. Quatuor lineaæ scipias intersecantes in modum crucis in spatio superioris anguli, inuidū, detraçtorem, & pessimæ famæ virum demonstrat. Tum figura quasi characteris Saturni, malum finem homini pronūciat. Sed mensalis linea sic formata, vt vides, infortunatū, & alioqui gulę studiosum virum arguit. Si figura ad formam furæ in dicto triangulo, sursum, vel deorsum apparuerit, inconstantem, & libidinosum virum ostendit.

De

De Quadrangulo.

C A P . V I I .

S Patium illud Quadrangulus appellatur,
 quod est inter lineā Mensalem, & medium
 naturale. Si ergo istius quadranguli inci-
 suræ viui ac lucidi coloris sint, exquiratē ac virā re-
 dititudinē pollicentur. Si contrā, iniquum, ac mini-
 mè bonum interpretor. Hoc spatiū latum & am-
 plū est in homine liberali, ac magnanimo. In quo-
 rum manu crux est hoc loco lucidè ac clarè appa-
 rent, bene fortunati erūt augēdis censibus ecclē-
 siasticis. Idq; amplius, si talis figura duplicata, aut
 etiam triplicata sit instar cācellorum. Conturbant
 hoc autem, & evertunt, si quæ lineæ aut incisuræ
 figuram hanc obliquò secuerint, aut ipsa illa crux
 tortuosa

De

INTRODVCTIO

tortuosa sit: tunc enim contraria omnia euentura opinor. Ibidem apparens stella, virum arguit magnanimum, & quum, apertum, verum, ac optimæ conscientia. Et qui aliquando fortunæ aduersitate ad rerū penuriam dilapsus, suapte rursum virtute emerget. Mulierum tamen video, & aliquando mulierū causa non nihil sinistri de se rumoris latrum. Tota aliquando illa quæ appellatur manus mensa deest. Sed mensalis linea si cū naturali concurrens triangulum incipit, tunc à multis infidias ac sanguinē quoque profusum iri, aiunt portendi. Si vero in fine mensæ, circa percussione manus reperiatur manifesta crux, multas peregrinationes, & variam locorū mutationē concipio, sed prosperram inibi fortunā. Quoties multū inter se distant, amplissimo interrēctō spatio duæ hæ lineaæ, quæ mensam cōstituunt: calorem superfluum, & malè téperatos humores inesse ei corpori putare debeamus. Contrà, quoties ille in manu campus arcte clausus fuerit, iudicium erit hominis auari, & qui nimis circa pecuniae studium sollicitus sit, crudelis interim ac truculentus. Hæc ferè de principalibus manus incisuris, & iis partibus quæ intra ipsam sunt manū, dixisse fatis sit. In sequentib. de digitorū tuberibus, ac ipsis etiā digitis & planetarū stationibus, & si quid præterea supererit dicendū venit.

Hi characteres, lineaæ, siue crucis in mensa manus & quadrangulo, quid significant paulo ante in canone expositum est. Stella in medio mensæ posita, virum omnis equi ac boni studiosum, & ob id venerabilem indicat, ac dignitate plurima præditum. In communī dictum sit: quibus & natura contremiscunt manus (nam multis casu hoc euenit, aliquibus ex ægritudine) ut iracundos, rixos, impuros, ac ebrios indicari.

De

INTRODUCTIO

52 sectiones. Si qua mulier autē sic insignitū superius pollicem (vt est qui secundo hīc loco pingitur) habeat: eā ut fraudulentā & minimē bonā fugiēdam moneo. Ecce autē libidinosam tibi, & perdite moratā adulterā, & prostituētem se vltro, ac mirē intemperatēm, nec in coitu satiabilē, quæ hoc signo quod hīc adscriptū vides, mediū Veneris mōtem impressum habuerit & ferunt. Cuius nuptæ, primā in pollice iuncturā tres sectiones parū impari interuallo te cāt, ei à proprio marito vulnerationis aut necis etiā imminere periculū. Eamq; cui subitus fecundam ibidem iuncturā parvulæ quedam & multæ cruceſ sīnt, insigniter pīa, & religionibus deditā denotari. Rūſsumq; duas tantū huiusmodi notas quæ habeat: vt litigiosam & infidā, loquacemq;. Inusitare est & petulatēm esse, & procacē, quæ eodem in loco ramusculos habeat coplures.

De monte Indicis & Dīgito eo, ac

Iovialibus.

CAP. IX.

planet

*De Montibus digitorum. Et primū de pollicari, qui
Veneris apud vetustiores dicitur.* CAP. VIII.

T quia satis dictū est de principalibus manū lineis, nunc de particularibus digitorū lineis, & eorū montibus scribēdum est, eorumq; significations subiiciendæ oculis sunt, adiunctis sēp̄ē planetarū naturis: quomodo cognoscere liceat inter illos, quid cōueniat, vel cōtrā in discrimine quid noceat. *Mons pollicis, tuber ilium* est quod virā linea ab ortu suo statim ad manū restrictā descendens praterit. Vocaturq; mōs *Veneris*. Qui lenis & planus, nihil rugatū aut sectiōnū, aut admōdū parū habeat, coloreq; sit viuo & rubēte: bonā primū corporis qualitatē, deinde mulierū quoq; amatorē ostendit, hominemq; circa vestitus cuiusdam lautitiā occupatū, & qui mūcītiis studeat. Quod si in eo breuiuscula alia linea secundum illā vitē rectē deuoluta (cuius ob id feror vocatur)

Mens pollicis

catur) procurrat: signum est hominis venereis sese
oblectantē. Quin etiā perpetuas diuitias promittit
eadē illa soror, si lōgior fuerit, nec abrupta statim,
comiteturq; vitæ lineā cōtinuō. Iam si nō in sum-
mo statim tubere incipiat hæc, sed in medio fortè,
aut nō longè ab imo: tenuitatē quidem rerū in pri-
ma ætate, in sequētibus copiā significat. Nonnun-
quā plano tubere, quatuor æquo interuallo à mó-
tis summo ad restrictā manum lineæ procurrant:
pollicenturq; diuitias & honores in prima statim
ætate. Quæ itē si non summo móte oriātur, sed ab
ipsa pollicis iunctura: eosdem quidē successus, ve-
rūm serius fortasse euētuos denotant, ac omnino
tardē, & in suprema senectute iuxta. Si extremum
pollicis articulum paulo infrā vnguē scindant, aut
prope ipsam cōtiq; iuncturā sint, ferū: quod si
longissimā sint hæ lineæ, ac claræ & lucidae, diui-
tias & honores statim id prælagire. Alioquin rāto
id minutius, quāto obscuriores fuerint. Proinde &
Imperiū iis successibus portēdi aiunt, si alię diuer-
sim obambulantes, illas interruperint quatuor li-
neas. Plæruntq; subtilis quædam incisio à supremo
pollicis móte, lineā vitæ versus it, significatq; ferro
interiturū hominē. Alias quædam lucide iuxta in-
dicē ortæ secant lineā vitæ, multarū peregrinatio-
num, & longarū per diuerlas mundi regiones via-
rum indices sunt. In quibusdam eodem ortæ loco
incisiones ad vitæ aut cordis lineam, superius vbi
illa oritur, procedunt: in manibus hominū iacta-
torū & ambitiōrum, quiq; luxu & libidine ad-
fluent. In aliis signis quedā linea & rubicunda eo-
dem loco, montem pollicis peragrās cognitorum
incestum & concubitū ostendit. Quanquam non
ita fidem habendam arti huic iudico, vt sola in-
specta manu, hæc compertum iri credam. Sed vbi
dico,

dico, cū propinquis coītū eūm, sic accipiēdū
moneo, adeō ardere hominē libidine, adeōq; per-
ditū esse, vt ne à cognatis quidē abstinere eūm spe-
rari debeat. Neq; enim scrii potest, vt huiusmodi
planē intelligantur, sed cōiectura affequi licet. Ad
quod mūltū facit, ipsam hominis faciē intueri, to-
tumq; eū cōtemplari: vt videatur quomodo inter
se omnia cōueniant, & q; eius adiminiculō occultā
hominis naturā, & futurā vita sortem prodat. Id
quod semel hoc dictū loco, in futurū vbiq; obser-
uari debet. Qui suaves sunt morib; & vite iocū-
dæ, viuūtq; lātē, & hilariter cōuersantur, ac faceti
sunt, & iocos miscēt, musicis gaudentes, stellulas
habēt hoc in monte, est enim Veneris planē regio
hac cuius hoc est studiū, & frequenter sic morati
monte eū habent cōplurimis discīlūm parvulis,
sed claris sectionib; Quales si quidē intuita fue-
rit celstido tua, pater ac pīncēps clementissime
ac omnium colēdissime, inspiciat faciē eius homi-
nis, videbitq; vt plurimū colore cādīdū, alioqui
compagine corporis decētissima, oculis nigris &
prāfulgidis, ac omnino venustis, lāto intuitu, ore
honesto, & per omnia venereū, ob idq; lasciuient
tem impensē, & luxui deditū ac libidine accēsum,
alex studentē, & in iocis asliduum, ducētēm cho-
reas, oblectantem se floribus, roſis & odoribus, ac
iucūda omnia appetētem, ornatusq; omnes circa
vestitū prāsertim amantem: quem auri, argenti, &
gemmaū ūnū desideriū tentat, qui frequenter rideat,
qui cōuicia se etetetur: cōpotiones & ludos studiosē
frequeret: salacem, ebriū, venustum, & procacem,
qui mulieribus conuersari soleat, & circa venerea
affici cupidissimē, qui addiscendis eis artibus quā
huic naturā conueniunt, docilis admodum sit, ad
reliqua perdiscēda ingenio tardo, & hebeti intel-
d lectu.

Venerorum
natura.

50 INTRODVCTIO

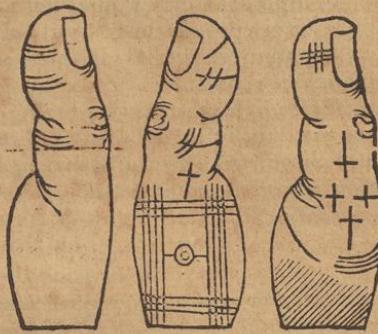
lectu. Qui facilè credat, facile decipiatur, liberalè, aequū & lenē ac mīericordem, naturæq; minimè malæ. più enim & iustū, quiq; in amicitia integra sit, & fidus. Quē musicę studiū teneat, ardua & seria nō perinde sollicitū habeāt. Qui delectatur pīctis tabulis, & pingat ipse, & statuarū pulchritudine & artificio capiat, & sciat ipse quoq; fingere. Quiq; in iis que huiusmodi sunt fortuna vtitur secunda, in cōtrariis non feliciter admodū experiat. Cuius vita sit splēdida, res mediocris, lucri nul lus valde ardor, neq; auraria studiū. Amabilē, & cuius desiderio tencātur multi. Qui alios exhilarer, delitiis affluat, voluptatem colat, luxui, delitiis ac latitiae deditus sit. Quē nulla facile res permoueat, nullū adeò arduū negotium perturbatū aut sollicitū reddat. minimè cogitat, bundū, sed prētentibus cōtentum, & anxietae omne postergatē. In summa, qui sic viuat, sic moriatur. Neq; in iis magis, quā in omnibus aliis considerāda hominis natura, non ex manus inspectione tantū, sed à totius habitudinis cōtemplatione venit. Quare id ipsum quod de vno hic exposuimus, de omnibus alibi esse exēpli vice poterit. Præterea in pollicis mōte, qui fissuras habēt nimū multas, nullo ordine, nec ita pari interuallo, sed sparsim inter se diuersas, eos haud dubiē libidinosos & impuros, sed interim amatulentos, etiā iurgiosos, & qui cū mulieribus lites facilē cōscravū, ac morosi & difficiles habēat. Cumq; libidine in tantū estuent, vt satiarī etiam facilē nō possint, exquirantq; ibi genera insueti vsus & monstro simillima, conuerlationis tamē sunt minimē iucūdæ, & viæ intauis. Tenet eos ferē nullum sapientiæ studiū, nec in doctrinis proficiunt, sed ad alia capaciōres sunt, sciteq; exercēt ea, qua matutino opere fiunt. Et quæ ad lu-

xum

IN CHIROMANTIA M.

52

xum sunt omnia ingeniosè excogitant. Cuius rei
ad signo rationē, quōd qui tales sunt, & sic aptam
manū habent, eorū fertē genitura Venerē in sexta,
aut oclana domo ostēdit. Vides igitur, ut cōplexæ
inuicem sibi sunt, atq; genuinæ sc̄iētia Astrologia
& Chiromantia, & neutra sine altera addisci ritē
potest, sed qua suo loco dicemus vberius.

Si quādo annuli in morē, iuxta primā eius iuncturā secerit pollicē rimula quedā, ita ut totā circūdet ac includat, video multos obstinatē arbitrii, omnino cū hominē, & necessariō suspēcio interiurū. Atq; ipse in uno quodā id euensis expertus sum. Sed cūm multos qui ad suspēdium ducebantur, inspectis eorū manibus carere hac nota videbam, p̄o incerto relinquā. Qui tribus quibusdam, aut quatuor in latū sectionibus cōscissum sub prima iunctura pollicē habent, eos dico iuuenes statim diuitiis & honoribus amplificatos iri. Si vero supra cā, in prouectiori ætate accessura hæc: tādemq; in senecta, si prop̄e secūda iuncturā sint hæc:
d 2 sectiones.

INTRODUCTIO

sectiones. Si qua mulier autē sic insignitū superius pollicem (vt est qui secundo hīc loco pingitur) habeat: eā ut fraudulentā & minimē bonā fugiēdam moneo. Ecce autē libidinosam tibi, & perdite moratā adulterā, & prostituētem se vltro, ac mirē intemperatēm, nec in coitu satiabilē, quæ hoc signo quod hīc adscriptū vides, mediū Veneris mōtem impressum habuerit & ferunt. Cuius nuptæ, primā in pollice iuncturā tres sectiones parū impari interuallo te cāt, ei à proprio marito vulnerationis aut necis etiā imminere periculū. Eamq; cui subitus fecundam ibidem iuncturā parvulæ quedam & multæ cruceſ sīnt, insigniter piā, & religionibus deditā denotari. Rūſsumq; duas tantū huiusmodi notas quæ habeat: vt litigiosam & infidā, loquacemq;. Inusitare est & petulatēm esse, & procacē, quæ eodem in loco ramusculos habeat coplures.

De monte Indicis & Digo eo, ac

Iovialibus.

CAP. IX.

planet

IN CHIROMANTIAM.

53

Planetarum omnium beneficētissimus est Iupiter, isq; locum habet in manu ipsum quod sub Indice digito tuber est. Quare si ad planū id & leuigatū cōspexeris, honestatē vitæ, ac bonitatē naturæ significari tibi arbitrare. Idq; magis etiā si à digito ipso paruula quædam & subobicuræ exdē rimulæ incedant: maximeq; si hæc nō ita magno inter se spacio desiterint. tūc enim honores & dignitates à principibus portendunt. Ausiū sunt quidā certius definire hoc, dicētes, tot illū gradus honorū, aut ecclesiasticarū dignitatum percursurū, quorū huiusmodi hoc in loco sectiones habuerit. Quorū in manu est recta quædā & clara sectione, in ipla manu ad indicis radice orta, & à media prope naturali ad tuberis eius angulū trāsversum se mouēs, hos animi magnitudine, & rerū maximarū cura suspicēdos habe, famamq; petentes, & gloria insigniri conātes & audacia dimicandos. Verū hoc postremū itidē denotat à mēsalī ad indicis monte proficēs paruula quædā linea. Atque has iam dictas sectiones, si transuersæ quædā rimulae interscindāt, capitū vulnera portēdi ferūt. Sepe indicē à medio dirimit se ctio quedam crassius elucēfēs, ac rubicūda, & intestinorū vitia arguit, corumq; imbecillitatē in viris, nā mulieres hanc habētes, in partu pericitaturas presagiat, tuncq; magis, quādo ea valde rubescit. Aiunt violenta morte interiturum, cuius in manu à mēsalis fine orta se ctio, ipsum Iouis tuber rectā petat. Cruces item in Iouis monte apparētes, honorū accessiones, & dignitatū incremēta presagiūt tot gradibus, quot ea fuerint signa: cōpertumq; sepe est, sacerdotia asecutos huiusmodi, & ecclesiasticas dignitates abundē. Sic insigniti, Iouiales in primis vocātur, & in talibus fortunæ successibus felicissimè ut pluri-

d 3 mum

Planet

mū agūt. Quos alioqui videre licet corpus habere
modicē cōpactū, sed forma admodū grata, nec in-
ueniūt, coloris cādidi, capillo spissō, oculisq; de-
cēter cōpositis, mūdos, & latitie dedito. Ipsi
verò natura hæc est, animi magnitudo, & elatio-
magnorū appetēs, liberalior aliquāto supra quām
facultates sīnat, cupiūt regnare aut imperare aliis,
in summis occupatur, infimorū impatiētes, ac me-
dioeritatis contemptores, honesti, nobiles, gloriæ
cupidi, & famæ captatores, leti interim, & iucūdi-
tati ac delectationi dediti. Sæpe numero inflati &
turgidi, magnis apti negotiis, ac ad regiū planè fa-
stigiū anhelatēs, fidei opinione clari, amiciūtiarum
studiosi, simplices, & à fraudibus abhorrétes, paci-
studentes, per omnia probi, vt plurimū sapientia
etia dediti, semper vero ciuii prudētia insigniter
prædicti, & cōsilio pollētes, nec eloquentia exper-
tes. Forum incessus neq; citus est nimiū, neq; tar-
dus. Constantiā animi quoq; ibi promittūt. Nulli
hominū feliciores sunt, nulli votorū faciliūs cōpo-
tes. Contingitq; iis præcipue, vt magnorū viroru
patrocinio tuti sint, & principū testimonio cōmē-
dentur. Amāt vxores, amāt prolē, ac suos piē dili-
gūt. Videre est in successionibus quoq; & posteri-
tate fortunatos eos. Præterea cibi appetentes suos
facit Iupiter, & ob id plerunq; laboratēs ex stoma-
chi cruditate, aut circa hepar affectos. Nā & vale-
ritas somnūtudinē iis crapula turbat. Alioqui diuturniori vita
aptiores sint. Raro videoas louialē quēpiam qui nō
clarā vocē habeat, & dentes superius priores duos
eminētes, citò paupertatē & pubertatē egredien-
tes. Hęc in summa de iis quorū in genitura Iupiter
absque alterius mali commixtione dominus est.
Caterūm si qua mulier in extremo Indicis arti-
culo circa manū, cōplures quasdā lineas transtuer-
sim

sim & in latū euntēs habeat: & ex demortuis propinquis, aut adfinibus hæreditates amplas aiunt accessuras. Quod si in medio articulo eisdē præferat, ut inuidā & mēdaciem, ac fraudulentā arguūt. Itē eisdē signis, montem louis si cōscissum habeat: iracūdię, amarulētā morositatis, & iurgij suspicio-ne infamant eā. Hoc ipsi mihi cōpertum est, prolix numerostatem pariendi, si qua in medio articulo habeat tres dilucidas sectiones secundūm digitū longitudinem descendentes, quarum media breuis, & vna parte obtusior sit, pérque eas transuer-sim & in latum sectionem aliam clariorem, duas q̄; obscuras, quæ medianam illam breuiuscuiam non attingant. Habent improbā & impudicē mulieres stellulas cum hemicyclo in Louis monte.

d 4 Tres

Tres varia se curuātes linea, penè æquo inter-
vallo in latū extrema parte infra vltimā iuncturā,
indicē per latū fēcantes, mulieris impuritatem ar-
guant. Cōtrà, si cuius mediū articulum scindat in
longum sectiones quartū in medio stella aliquādo
sit: castitatis & pudoris argumēto censenda venit.
Promittimus aīplā hæreditatē, & diuitias abūdē
successuras, planeq; locupletādas fore, siue ex hæ-
reditatū succēsione cōtingat hoc, siue ex sacerdo-
tiorū, & cēlum ecclesiasticorū prouētu sit, eū qui
in tubere Iouiali crucē, autstellulā habeat clarā, &
vini coloris, quāq; nullæ interfecēt, aut cōfundant
aliae sectiones aut rugæ. Vidi imbecilles quosdam,
meticulosos, pufillanimes, sed inuidos interim &
auaros,

auaros, linea quādā à medij tubere ad restrictam
cuntē habere. Alij ferūt, qui hāc linea cōcissam ea
parte manus habeat: si aliquando capi, & in custo-
dia vel carcere ponī cōtingat, aut moriturū ibi, aut
suppicio affici, vel difficulter fore, vt liberetur.

*De monte medij, qui Saturni est, & digito eo,
ac de Saturnijs hominibus.*

C A P . X.

Diximus in precedentibus, medium manus
dig: tū Saturno dari hac in arte, eiusq; ob
id nomine cēseri: quare & tuber quod sub
eo est, mons Saturni vocatur. Quod si planū peni-
tūs, lene, & sine rugis, sine sectionibus fuerit: sim-
plicitatē ostēdit hominis, ipsum laboriosum, sedu-
lum, fraudis expertē. Si verò à linea mēsali veniēs-
rima Saturni hunc mōrem fecerit, hominē denorat
mirificē anxiū, & qui quotidianis cōmordeatur
curis, quem sollicitudines inquietū agant, qui assi-
dūe meditatet aliquid, seq; conficiat intra: & quā-

d 5 quān

inter-
eturā,
em ar-
dātin
quādo
venit.
abūdē
ex hā-
verdo-
eū qui
arā, &
ndant
sdam,
rim &
uaros,

quam hæc agat, nūquam tamen, aut perrād locu-
p etur. Inibi cōplures huiusmodi sectiones, vitam
significat cum in opia anxiam, & in magna reum
penuria laboriosam, atq; carceres: & in his tormenta
digūt portēdere h̄ec. Vbi à radice annularis ad Sa-
turnium tuber, quadam se recurvat sectio: homi-
nis iudicium concilio pigris, torpentis, ignavi, ac de-
sidis: præterea stolidi, insipientis, temerarij, & stu-
pidi, qui nihil vñquam scitè agat aliquid, non mun-
quam imprudenter audeat, rudi intellectu, mente
stolida. Aut, quæ mulier plures habeat inter Solis
& Saturni digitos sectiones in longum descéden-
tes, item inter Solis & Mercurij, cùm ibi quoque
habeat quasdam, generationi aptæ esse, & masculi-
los cōcipere fa illimum. Quo de promittere nihil
ausim. Imò vero neminem latere volo, ex Chiro-
mantia nunquam potuisse de prole inuestigantem
certum aliquid cōperire me. Adeò semper fefellit
ibi ars ea, vnde ad alia recursus mihi est. Hoc scitè
exploratum habeo, si quæ à principibus manus li-
neis, parua sectiones ad Saturni montem se deri-
uent, malæ hominem eum qualitatibus, nec vitæ ad-
modum esse probæ. Ferut & in prima digitu huius
iunctura, muliebri manu, si crux, aut stellula con-
spiciatur, sterilitatis hanc argumentum esse.

Qui montē hunc plurimis variè rimis inscissum
habet, aliorū haud perinde digitorum rimosis tu-
beribus eum Saturninū planè iudicato. Quo loco
referre arbitror eius planetæ habitudines ut ex-
planem, quibus eos quorum genituræ präest in-
struit. Pallentij plurimum & inuenusta facie sunt,
ac defixis in terram oculis tardiusculè incedunt,
macilēti, & interdum recuruo etiā tergo. Moribus
verò sunt magna ex parte improbis. Nam mali-
tiosos

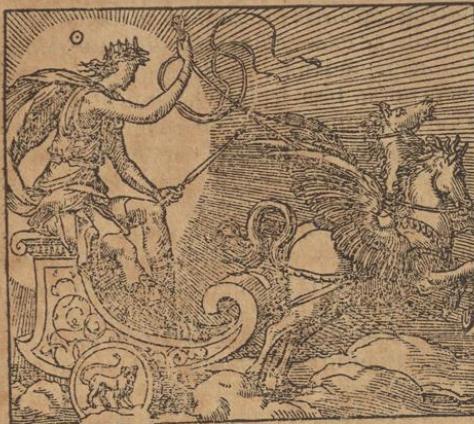
tiosos facit Saturnus, subdolos, & fraudulentos.
 Gaudent esse soli, ac sibi viuunt: nec ferè aliis ope-
 ram dant, aut amicis vacant. Circa cibum non ad-
 modum sibi indulgent. Potatores verò sunt stre-
 nui, quāquam siēpe edunt, & nonnunquam voras-
 ces sint etiam. Agitantur miseris continuò cura-
 rum inquietudinibus, neque vñquam à solicitu-
 dine liberi sunt, & anxiè affliguntur amarissimis
 intra cogitationibus, semper tristia, semper me-
 ticulosa agitantes animo. Vita est cis apud palu-
 des & stagna. Sordidè viuunt per omnia, loquun-
 tur & tardè & pauca. Nonnunquam propter assi-
 duam contemplationem auscultare alios non pos-
 sunt. Frigent natura, imbecilli sunt corpore, vale-
 tudinarij,

tudinarij, hircum olentes, & alopecij. Vox est ob-
scura, & raucum quiddam submurmurat, ac impe-
dita sunt lingua. Iuident aliis facile. Suntque ut
nulli præterea affectionum omnium tenacissimi.
Itaque & quos odio persequi decreuerunt, odere
infensissime, & irremissibiliter: neque infirmius
quos volunt amant. Cogitationes sunt, velle redi-
ficare, velle arbores platanum, agros colere, & quid-
dam diuturne measurum incipere. Non admodum
amant mulieres, itaque & proli rarè dant operam,
plerunque steriles morienti. Sensibus obtusis, &
intellectu hebeti. Qui cum tales sint, libertatis
sunt tamen mirabiliter tenaces, eamq; contumaci-
ssimè tuentur: nec ferunt dominos, & seruire in
extremis iudicant malis, regnorum ut nulli homi-
num impatientissimi. Gaudent nigro, itaque sic
vestiunt, & omnia colore eo infecta circum se vol-
lunt. Suspican rur facilè, facilèque metuunt. Atque
ij somniorum etiam curam habent: ut humilia
alias omnia cogitant. Sed de Saturnis haec tenus.
Præterea signum in prima medijs iunctura impres-
sum si quidem mulieris fuerit, bonum: sive viri,
contrarium portendit. Mulier quoque in cuius ea
iunctura fuerint quinque vel sex lineæ leotsum in
digitis longum demissæ: significant filium paritu-
ram, qui aliquando sacerdos futurus sit. Interse-
cturum dicunt, qui stellam habet in eadem Satur-
niij iunctura.

De

*De monte & digito Annulari, & significa-
tione Solarium.*

C A P . II .

Est autem annularis mons, qui inter digitum & mesalem lineam quadam intercalata pedine prominet, à vulgo doctis, Solaris appellatus. Ab illius igitur radice ad mesalem usque si protendantur linea minusculæ, idem perinde faciunt quod apud Astrologos Mercurius: hominem acri, feliciq; ingenio, variis deditu disciplinis: præterea arroganter, & cum quodam supercilio eloquentia, ad hoc capacè dignitatù tam propharum, quam spiritualium. Fit interdum, quo geminatim in modum parallelorū distent et quæ: id vide ne quid imponat tibi. Nihil ferè distat à prioribus, nisi quod magniloquenter iam admir, præbet vero sobrietatem & honestatem. Secus si aliudè in illas ducentur aliae, vel altrintecus secuerint se: ubi prorsus ab opposito diuinatur. Nisi fortasse vel nō pertigerint

tigerint, vel nō inciderint has. id apprime faustum
ominosumq; habetur, quod inimicos omnes vin-
cer, prosternetq; sub se. Iam si neq; contigerint di-
gitū, neq; xqualiter loccūtū à mensālī, verū pro-
penderint ad eum qui iuxta est digitum, iuxta al-
terationem linearum, etiam status & vitæ muta-
tionem notat. Item si plusculæ rubicundæ tenues
per eundem montem ducantur, iucundum, hilas-
tem, prudentem. Quæ tamen si tortuosæ fuerint,
ac perinde rubicunda, dolores indicant quibus
iam actu affligitur quis. Pallida identidem crucia-
tus, verū præteritos iam. Interfieantes se in mo-
dum crucis, quod vocant Andree, protractæ verò
à mensālī per montem Solis ad primam iunctu-
ram, prouidum, res suas prudenter moderantem.
Pulchrè verò digitos huiuscemodi solares ve-
namur, estque id certissimum indicium, si varie-
gatus lineis fuerit ornatus. Est & aliud signum, vi-
delicet linea duæ tortuosæ parallæla protensa à
restricta: quod vbi in manu perspexeris, felicissi-
ma prænunciat, præcipue in dignitatibus acqui-
rendis, & quicquid ad optimas virtutes spectat,
scientiam, prudentiam, liberalitatem Eius typum
quendam subiecimus in hunc modum.

Item

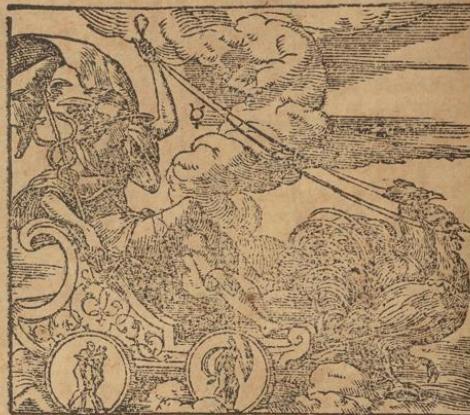
Item, si invicem concurrerint minutæ lineæ supra iuncturam primam, sitq; fœmina quæ has habeat, idē indicat prorsus. Hoc adiecto, quod ea ab mæstitis locupletabitur, habebiturq; in honore. Præter hæc etiam deuotam, nisi quodd monasticam vitam non feret. Ita si in secunda iunctura fuerint, semper in honore futuram, verū inter eos qui de eodem sunt stemmate. Vbiique enim tam in maribus, quam in fœminis diuitias no- tant, pessimum verò, si ad Solarem usque pro- cesserint.

De

INTRODVCTIO

De monte & digito Mercuriali, & de natura
Mercurij.

CAP. XII.

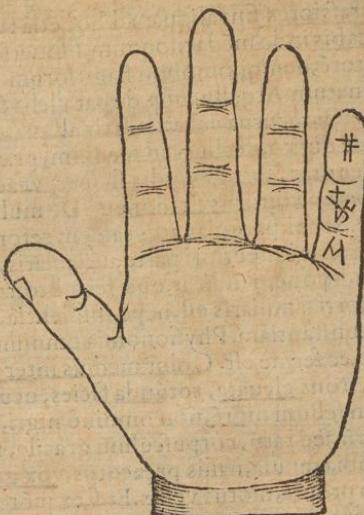

Mons Auricularis, vel rectius Mercurij, inter digitū minimū est, & linea Mensalem. Hunc permagni resert planus sit, & nervis minimè perplexus: an obductus lineis, vel coloratior. Reputatus enim à verrucis, à squaloribus, à nervis, de ceter coloratus, constati animo virū indicat, in Virgine verò integritatē. Vbi linea à mē sa exortēs, gracilis, picturataq; descenderit, ad radicē motī diametro procedēs, liberalitatē. Exdem per plures similiter inter mē sam & auricularē sumētes exordia, tot nuptias p̄ se ferūt quot illuc trahuntur lineæ. Tam et si longitudinē & cōtractionē, existitatē, & colorē animaduerti hīc velint Chiromātici. Pallide p̄adictas nuptias significant, verūm peractas iam. O blōgæ atq; optimo tincta colore, cōtrahēdas in futurū. Euenit verò haud raro, vt ex eisdem

*lunatas.**nra mī,
phatag.*

eisdem crassiores sint aliquæ ad hoc etiā rubicundæ: iudicabis inde mēdaci loquum, subuersorē, furem, raptorē, deniq; omnium flagitiorum genere contaminatum. Atq; hucusq; de parallelis & rectis lineis. Iam si recurva vel circularis aliqua demissa sit ex eodē digito, declivius ad medium, præclaram indolē denotat, de quo multa sit spes, vt ad omnē tādem fortunā futurus sit idoneus. De mulieribus hoc habe. Si cui paruulas atq; easdem retortas habere cōtigerit ē superiori parte auricularis, vt plurimū conditionem indicat, quæ fermè tota sc̄eninarū cohorti familiaris est, nēpe insolentiā, garrulitatē, inconstantiam. Physionomia omnium Mercurialiū hæc fermè est. Color mediū inter album
natura.
& nigrū, frons eleuata, rotunda facies, oculi per pulchri, in felium mōrē, non omnino nigri, barbitum nigrū, sed rarū, corpusculum gracile, statura decens, labia tenuia, nasus præacutus, vox gracilis, & eadem prōpta, motus velox. Et si ex mōrē etiam id prædicere velis, mōticulus plurimis lincis rectis eff variegatus, secūdūm cōuersationem etiā docilis ingenij, audax, sc̄ortator, fidelis, proclivius ad mendacia, sui ingenij, sectarū amator, osor superstitionis, tēplis & oraculis non multū tribuens, ad nullam artem ferè non idoneus, præcipue verò ad Mathesim, & Geometriā. In summa, omniū horarum homo, Doctor, Poëta, Mathematicus, prædictus scientia linguarū, scrutator arcanorū, Philosopher, cordatus, modestus, alioqui verbosus etiam, sed nemine lādens: ex mechanicis artibus eis studens, quæ politiores sunt & mūdiōres, vtputa pītūris, & huiusmodi. In ægritudinib; paulo plus tamen infortunatus, & infestatione phata matum quam cæteri homines. De perspectione verò iuncturarum, id etiam summopere auscultandum est.

e Sunt

Sunt certa quædam cauteria, cuius primi quidē figura si est hæc in prima iunctura, hominem iudicat studiosum, in primis Rhetoricę, arrogantē & superciliosum, ingenij procacis. Alterū in secunda iunctura, quod tametli figura abludat à primo, ipsa tamen re ut primū, cōcionarorem præsignem ostēdit. Rursum, si obuersum sit, variis obnoxium passionibus, horribilibus somniis, & quicquid malorū phantasmatum est. Sic in terra iunctura si crucem videris, signū certum paupertatis, inediæ, tenuitatis. Idq; admodū fatis de Mercurio. Hęc in figura latius. Quæ si etiā tā locuples nō sit, vt omnia ligna cōpleteatur, certè tamen potiora curauimus adscribere. Quis enim tam multisarias lineas, tam vanor

IN CHIROMANTIAM. 67

vanorum ingeniorum indicia, in tam exili spacio-
lo cōprehenderit? In canonibus tamen nihil omi-
simus quod ad rem nobis facere videbatur.

*De Base triangulari, & ijs quibus prādomi-
natur Luna.*

CAP. XIII.

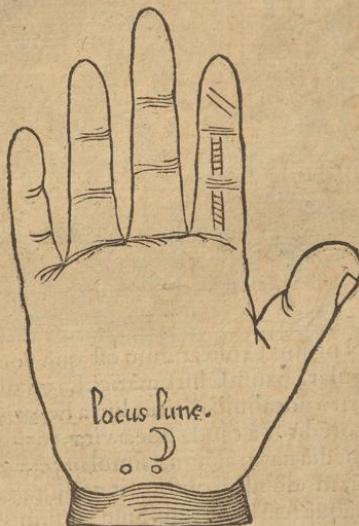
primi qui
hominem
arrogantē
erū in lecū
lār à primo,
præsignem
obnoxium
vicquid ma-
tura si cu-
inediz, re-
io. Hęc in fi-
st, vt omnia
curauimus
lineas, tam
vanor

IN primis explicandum est, quā vocē triā-
gularē basim Chiromātici. Ea est quē pro-
trito vocabulo dicitur linea hepatis & sto-
machi, protēditur à cauda linea vitæ, cōtingēs ve-
rō linea mediā naturalē, quæ simul iuncta, efficiūt
triangulū, modò nihil obstiterit natuitati aduer-
sum. Quāquā scīa hanc à quibuldā minimè cōmi-
nisci, q̄ sui nō semper similis est, sed nō video cur
ideo omitti debeat, cùm palam cōpertum sit, nihil
minus posse hanc quām omnes alias, maximē si ex
æquo angulū perficerit cū media naturali & linea
vitæ. Nam indicat sanitatē, in columitatē, floren-
tē nō solū corpore, sed etiā animo. Quod si cōri-
gerint se, vel obscurata sit, aut circū le habeat pū-

e 2 Eturam

INTRODUCTIO

eturam, nihilo secius de stomacho & hepate prognosticat, nepe indigestionē, morpheā, torturam, spasmū, phlegma, constrictiōne alui, dolorē stoma chi & costarū: præcipue si pallida extiterit. Porrò bene obducta cute & rubea, rubor tamē ille sit ad lineā vitæ prop̄sior quā ad lineā naturalē, dolorē capitis. Et ediuerso peripneumoniā, tussim, ethicā, squallorē oris, si ad naturalē rubor ille diuerterit,

Id quoque scitu dignum est, quod si in loco Lunæ figuram illam videris circularem ☽, tametsi videatur fortasse ridiculū tibi, tamen amissionem significat unius oculi; & binæ si sint notulæ ☽ ☽, amborū oculorū. Id nō tā certū esse, quā omnium certissimū à doctis viris comperimus, quin & nostri opte

IN CHIROMANTIAM. 69

strophe didicimus malo. Simile est & illud, si eodē
in loco Lunæ stellula cōpareat: quæ nefariū & sce-
leratissimū significat. Physiōnomiā si scite voles,
facie quidē albus est modico perfusus rubore, cō-
iūcta supercilia sunt, facies & maxillæ in flatæ, ocu-
li inæquales, subnigri, fortasse etiam signati notu-
la aliqua in facie. Nullius frugi, vt plurimum lan-
guidus, instabilis, piger, insipiens, inops, atque id
in prima ætate. In secunda ditior paulo euadet. In
tertia rursus miser, delirus, infortunatus, natus ad
peragrandum perpetuò terras. Quoad ægritudi-
nes, addictus epileptiæ, paralysi, guttæ caducæ, tor-
turæ vultus. Nisi Luna in radice nativitatis Solem
vel Iouem habeat sibi bene propitium.

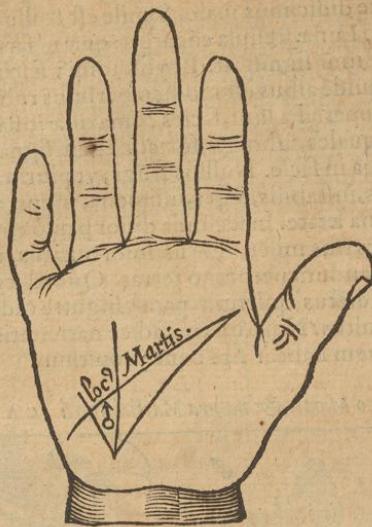
De loco Martis, & natura Martialis starū. C A P. XIII.

*Q*ue pereprecium est, antequam de Marte sér-
monē faciamus, scire cur hunc in vola vo-
luerint constitui in ipso triangulo iuxta li-

e 3 neam

in loco Lu-
na, tametsi
amissionem
volutæ @ @,
quæ omnium
, quin & no-
strope

neam naturalem. Verum id alibi dicemus. iam linea nobis discutiendae sunt. In triagulo, si sit aliis triangulus consummatus, secundum omnes proprietates Martialium pronosticandum est, & quo maior ac maior est, eo amplificandus & vitiis catalogus: præsertim si latus atque bene collocatus lineis physionomia illi accedat: qua mihi quidem videtur non esse posthabeda in hoc negotio: quamq; ob id introducimus hic, vt Chiromantæ Physionomia suffragetur. alioqui fieri non potest, vt tam exacte quispiam omnia perspiciat. Est autem secundum faciem rubei coloris, qui Martis cognomine gaudet, velut ab Sole combustus, pauci capillitij, & eodem criso, minutis oculis, corpore aliquant

*Martialium
atura.*

aliquantum incuruo, & acri, seueroq; aspectu. Secundum animam audax, auarus, fraudulentus, peculator, raptor, infidelis, insignis nugator, inuercundus, leuis, inconstans, iracundus, seditionis, suspiciosus, impatiens, homicida, iactabundus, derisor, periurus, falsarius rerum omnium que adulterari possunt.

Conclusio operis Chiromantici.

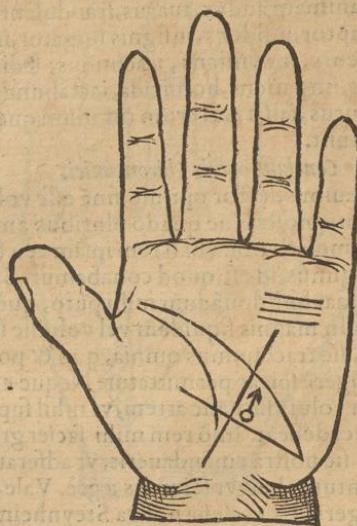
Hic breuibus, lector optime, finē esse volumus Chiromantie nostræ, ne quādo pluribus ambagi- bus simus molesti tibi, vbi si rem ipsam acu (quod aiunt) tetigimus, id est, quod conabamur. Si alter, id vel maximè donādum mihi puto, quod ausus fuerim. In magnis siquidem vel voluisse sat est. In summa, sic tractauimus omnia, quo & posteris etiam colligere spicas permittatur. Neque ego ita absolutam volui esse hanc artem, ut nihil superaddi possit, vel debeat. Imò rem mihi faciet gratissimam, qui sic nostra emendauerit, vt adferat probatoria: tantum abest ut feramus ægrè. Vale felix, qui hæc legeris. Ex ecclesia nostra Steynheim, Kalen. Nouembbris, Anno salutis 1522.

Prognostica Chiromantia quantum ad locos

Planetarum septem.

Praeter characteres & lineas quæ passim in manibus sunt, interdum & notæ peregrinæ comparat: quæ nescio quid magni præse ferunt. Hænam quid velint sibi, curæ nobis fuit adscribere laconismo nostro quo solemus. Naturas signorum iam alibi diximus, & quis Planetarum cuiusque dominus sit: nunc periculum facimus, quid in Planetis suspecta signa, non ea dico quæ in cœlestibus sunt, sed quæ digitis sunt notulae Planetarum, valeant.

PROGNOSTICA

De loco Martis.

Eccl Ocus Martis in triangulo est. Si igitur illic respexeris signa huiusmodi ducta in hunc modum, hic Martialis est, & præfocabitur laqueo. Reliqua tria iuxta mēsam manus, audaciam, pertinaciam, seueritatem, præterea & patrimonij dissipationem, oppressorem affinium & cognatorum suorum significant.

De dig

Venus pollicem occupat vna cum musculo, qui propter contiguitatem appellatur mons Veneris. Si itaque in prima iunctura extare videris signum tale, hic pleraque in rebus omnibus prosperabitur. In secunda iunctura, pauperem. Iuxta vnguem, leprosam habitum sobolem. Alioqui semper in loco Veneris venereum indicat, & incestuosum, adulterum, percuissorem vxoris in primis, si in moticulo conspi-
ciantur haec signa.

e s De dig

PROGNOSTICA

De digito Iouis.

Aber & suas notulas Iupiter, qui Indicem possidet, eas subscriptissimus. In prima iunctura adulterum significant. In superioribus opes, præcipue in senecta. Cætera ut multum nihil præfigunt mali.

De

De digito Saturni.

Indicem
tima jun-
uperiori-
r multum

D:

Saturnus in cæteris extremus, hîc mediū digitum obtinet, priuatas suas notulas habet: eas sic annotauimus. Ostenduntque Saturnicum hominem, cuius naturam partim ex præcedentibus nosti, partim dicemus in sequentibus.

De

PROGNOSTICA

De digito Solis.

N Annulari, qui propriè Solis dicitur, in eum modum picta linea, longe quam vitam & prosperitatē significat. Quicquid aliud apparet, à malo est.

De

Minimum Mercurio deputarunt, & cū hoc
Mercurialibus certas lineas, quibus co-
gnosci Mercurialis potest: has breuiter ac-
cipe. Notant enim quadam beneficia, vel officia.
Alia tristitiam, melancholiā, & angustias.

De loco Lunæ.

Lvnæ locus à percussione manus est, vel,
altero musculo. Exinde si à restricta ascen-
dant suprascriptæ lineæ quas vides, igna-
uiam indicant. Alioqui in loco Iouis bardum &
stultum,

stultum, maximè si fœmina sit, quæ natura ipsa
non multum sapiunt.

CONCLUSIO.

Habes breuiter, Lector optime, signa planetarum, quibus extra Astrologiam etiam cui quisque planeta subiectus sit, discere potes. Ope illam hanc nostram boni consule, atque pertenta rem ipsam opere aggredi: ne omnino frustra hic sudasse videamur. Iudicio tantum opus. Labor tam nullus est, ut vel una saltem, & altera lectio rem omnem adsequare.

FINIS LIBRI I.

DE

DE PHYSIONOMIA LIB. II.

De iudicio Frontis. C A P. I.

NO sum nescius, quām nihil fidendum in fronte sit, que ad quamlibet statim passio- nem mutatur. Illud tamen obseruatum vi- deo, plāerosq; non melius dignosci quām ex frōte: *Frōs perfrile*. adeoq; sic obtūuisse apud vulgū, ut quosdam perfrictæ frontis, dicamus in eos, qui pudorē omnem abiecerunt: quōd nullibi magis quām in frōte, & in oculis pudor ipse conspiciatur. Quod si damus, neq; frustra potest esse, quod proverbiis celebra- tur, & prophetis palam sit: non esse prepostum, vel inconueniens, si præ cæteris membris ab ipsa fronte exordiemur. Est autē alia ratio latæ, alia ro- tundæ. Quod, quo fiat perspicacius, breuibus rem

omnem aperiemus. Quæ in gyrum eleuata est, à *Frōs eleuata.* quibusdam probatur: maximè si capiti bene re- spondeat. Sin autem temporum prominentias oc- cupet rotunditas illa, sitq; subinde depilis, indicat præstantiam ingenij, cupiditatē honoris, arrogan- tiā,

tiam, & quæ magnanimos omnes consequuntur.

Glabra. Glabra & cōplanata cuticula, nisi intra supernam superficiem nasi, prophanū, fallacem, iracūdumq;

Caperata. significat. Caperata, & rugis contracta, in medio tamen declinior, vna cum duabus optimis virtutibus, videlicet magnanimitate & ingenio, pessimū

Prægrandis. vitium habet crudelitatem. Prægrandis, rotunda, depilis, audacem, & mendacem. Oblonga,

Oblonga.

Confusa.

oblonga facie, mēto tenui, crudelitatem & tyrannidem. Confusa & tumida nimia vultus pinguedine, instabilem, phlegmaticum, craſsum, hebetem. Hæc summatim & sub compendio, quantum ad Astrologiam, satis est.

De iudicio Superciliorum.

C A P . I I .

T supercilia ipsa in prouerbium abierunt, ut qui cristas erigit, volueritq; super alios efferre se, superciliosus dicatur, quod non multū ab ludit à vero. Indicat enim reuera, si complicata & dura, vel rubea fuerint supercilia, hominem inuerecundum, impudentem, inuidum. Alba verò, sceminiuirū, citò credulum, stolidum. Quā quam pessima omnium sint concreta, & qua constringunt se: notantq; maleficum, plagiarum, maleficiis artibus deditum. Id quod palam ipse vidi in vetulis sagis, que iam ad incēdium ductæ, huiuscmodi preferebant supercilia. Quibusdam titillant, videnturq; modicum subagitare se: quod similiter audacitatis, & animositatis indicium est. Hirsutiora, simplicem: molliuscula plana, atq; inuicem respondentia ex æquo sibi nigrantibus pilis, cōtemperatam complexionem, & probum.

De iudicio Oculorum.

C A P . I I I .

S IMILI modo & probitatē oculi, & improbitatē arguit, vel Seruatoris nostri testimonio sic in Euang

in Euangelio loquentis. Et quare oculus tuus ne-
quā est, quia ego bonus sum? & rursum, Si oculus Oculi bene-
tus fuerit simplex, totū corpus lucidum erit. Est decori.
autem coniectura talis. Sic ubi videris quempiam

benedecētibus oculis p̄dītum, atque iis vigilan-
tibus, apertis, lucidis, claris, mediocribus, neq; ro-
tundis admodū: ex ipsa proportione animus me-
tiendus integer & sanus. Quibus verō in morē vi-
tellorū propendunt extra foramina (vt in paucis Propenduli
hoc cōspicere licet) ita insigniter delirātem portē-
dunt, crassum, & hebetē: ad hoc etiā luxuriosum,
pigrū, mēdacem, simplicem. Similiter si vel nimis
ampli sint, aut prodigiosa aperturæ. Ediuero pro-
fundi, inuidum, maliciosum, strūctorē malorū, ira-
cundum, suspiciosum. Sic quibus cōp̄ressi sunt, &
velut ad scopū intēdētibus, crudeles, tyrānos. Vbi
verō deflaccescunt, volvunturq; vlr̄to citroq; (qui
mos est eorū qui iam frōtem & pudorem omnem
abiecerūt) impudicos, arrogātes, instabiles, men-
daces: pessimē autē omnium si citrinati fuerint at-
que fucati. Quibusdam distillant atque rubescunt,
f quod

Profundi.
Compreſſi.

Distillant:
rubei.

INTRODUCTIO

quod nō naturam indicat, sed humiditatem cere-
bri, & phlegmatis abundantiam. De iis satis.

De iudicio Nasi.

CAP. IIII.

DE NASO Rhinocerotis prouerbiū in eos qui alios rident. Habēt enim hoc qui naso sunt adunco, vt & ipsi facilē alios rideant. Quāquam alioqui apud Persas decori hoc sit, magno, atque eodem adunco præditum esse. Sicut illum suū *Xeixen* habuisse memorāt historiae Xerxes. Nasus adun-
nos. curuè promi-
ens. Taximilia-
ns. acuminatus.

et quāquam alioqui apud Persas decori hoc sit, magno, atque eodem adunco præditum esse. Sicut illum suū *Xeixen* habuisse memorāt historiae Xerxes. Nasus adun-
nos. curuè promi-
ens. Taximilia-
ns. acuminatus.

Vnde augurantur, deridores & audaces esse q̄ huiusmodi habēt, impostores, pditores, rapaces, auares. Hoc de iis q̄ recuruos habēt nasos, vt accipitres & aquilæ. Qui verò cum curuitate superne prominentia habēt, remissa nō nihil curuitudine, de iis aliud iudiciū est. Hi vt plurimū liberales & magnanimi sunt, eloquentes & superbi. Nisi vbi illius apex fuerit exacuatus, vel acuminatus, qui quo magis exacuitur, hoc amplius reddit iracundum,

cundum, seuerū, tergiuersatorē. Est autē hīc maxima vatietas, vt ferme non sit alia distinctio facierū quām per nāsum, potissimū tamē discrimē in longitudine, densitate, & curuitate. De incuruis iam diximus. Oblongi, si admodū in lateribus prominentes fuerint, sinceritatē preferut animi, sed corpore atq; castitate parū potentē cōtinere, adprobē mentulatū, appetentē coitus. Crāscies & ampli-
tudo nariū, hebetudinē adiicit, stoliditatē, amen-
tiā, derisionē, dolum atq; immoderatū appetitū ad coitū. In medio latus, atq; nonnihil cōpressus, in
summitate verò eleuatus: mendacē, proteruū, cru-
delem, loquacē, petulantē. Longus, & vnde cūque
rotundus, rapacē, & celitus fatu quodā procluem
ad malum. Et est in colore discrimē. Vbi si liuidus
sit, vel rubeus, aut sānē rubeis fibris intertextus,
vel pūctulis: egregium inde potorē elice, ebrium,
sticulōsum, calido hepate, deditum luxuriā, ex a-
gritudinibus verò morpheā. Illud obiter adnotā-
mus, de corruptis iuuēnibus, & iuuēnculis si quis
scire copiat. Nam illud prēcipuē ex nāso cognosci-
tur. Cartilago, quā in apice nāsi est, si secare se
permiserit, atq; perinde attactu fundi digitulo po-
test: indicium est corruptum, vel corruptam esse.
Sūt & alia pleraq; quē quoniam ad prēlēns nego-
tium minimē promouent, lubens prātero.

*De Oris physionomia. & quid ex illius aspectu
diuinandum sit.*

C A P. V.

R 1 s physionomiā & labiorū uno sermone explicabimus. Os aut magnū est & patulū, aut angustū. Patēs, quo prācipuē videmus insiguitos Francoslabrones, audacem, obstreperū, impudicū, mendacē, impostorē, luxuriosum signifi-
gnificat: neque me vñquam hīc fessellit iudicium.

f 2 Econ

*Oblongi.**Nares amp-**Latus.**Longe rotu-
dus.**Liuidē ru-
beus.**Corruption.
indicia.*

N.

Angustum. E contra angustū, retentore arcatorū, modestum, sobrium, pudicum, timidum & largum, Fetulentiam anhelitus, vel dentium, medicorū scholæ dimitimus, quę ab illis & copiosius & eruditius explicantur. Illud experientia compertum est: tenuibus labiis loquaces esse, & eloquentes, garrulos, sagaces, prudentes, & ingeniosos. Prægrandibus autem labris, & quibus depédet labium inferius, adeò vt emineat dentes, bardos, stupidos, indociles, impuros, luxuriosos, inconstantes, & malos.

De physionomia Lingue & Dentium. C A P. VI.

In o v a pusillum quidē membrū, sed magna iactās, incurabile malum, plena veneno mortifero, & eo pestilētior, quād neq; ex physionomia, neq; aliūde peruestigari satis potest. Vt cunq; animaduertatur in eam, raro sui similis est, nisi quantū ad balbutiem attinet & eloquētiā. Balbutiē efficiunt grossā, immoderatae, prælongae. E regione tenues, acuminatæ, limatae viperarum more, eloquētiā, astutiam, & calliditatem præ se ferunt. Tametsi hīc aliud singāt Astrologi, non

*ingua gros
suis.*

non linguae vitio tribuentes balbutiē, sed Mercurio cuerlo, & eo retrogrado. Sed hæc alijas. Dentiū *Dentes spis.*
eadē ratio est. Hi si spisi sint & canini: ex ipso ro-

bore vitam longam præagiunt. Neq; video, quid
hīc multis sit opus. cernere enim est decrepitos
iam, qui nihil vñquam molestiæ perpeſi in denti-
bus sunt. Econuerso marcidi, minutis, breuitatem
vitæ, caloris abundantiam, noxiūm humorem: cu-
iuſmodi sunt fermè cholericorum. Alioqui quoad
animum nihil videntur mutare, quod quidem ob-
ſeruatum sit. Vbi diſlocati fuerint, aut extra ſeriem *diſlocati.*
ſtantes, videntur nebulonem indicare, loquutu-
leum, insolentem, pomposum, & instabilem.

Marcidi.

De Mento.

C A P . VII.

DE Mento video cōuenire Philosophos: vt
ſicut nafus recuruus ſive aduncus, vel pre-
acutus ſemper irā, audaciā, & tyrannidem
notat: ita & mētū ſignificare aiūt acutū. Illud verò
non possum non exponere in lucē, qui mēbris ali-
quibus mutilati ſunt, quo ab illorū cōmercio tēpe-
remus, ab iis inquā qui mēbris aliquot orbatū ſunt

f 3 per

Natura r*i*. per naturam, non arte vel maleficio. Et quanquam fortasse curiosum vel superstitionis id esse videatur, proditū tamen est ab sapiētissimis viris, è quibus hāc decerpsumus, à Galeno, Hippocrate, & ab iis etiā quibus malè propitia fortuna est: verbi gratia, quibus mutilati sunt oculi, nares, os, pedes, manus, & altero claudicat pede, vel de quibus cōstat, quod Saturnici sunt. Superstitionis inquā videbitur quod dico: led tamē quod verū est dico, & audacter dico. Dissentiūt sibi inuicē Saturnici & Iouinales, Martiales & Venerai. videoas id in hominū conuictibus & cōciliabulis. Videtur autē nescio quid aliud interuenire, cūm reuera nihil sit aliud, quam planetarū repugnantia, & aspectū infelicitas. Frigidus est Saturnus & siccus, Jupiter calidus & humidus. Atqui iā potest fieri, caliditas & frigiditas ut sibi non repugnent? Rursum Saturnus pigrus efficit, & tenaces, & tardos, solitarios, malos, intractabiles. Jupiter humanos, flebiles, dociles, benignos. Quod igitur in planetarū qualitatibus est, id pro rerū & ingeniorū inclinatione atque intentia,

fluentia, efficit in illis planetarū qualitas. Quis horū igitur ingenia cōponet? aut quis hīc extricabit se? At qui id iam ex Astrologia didicit, nouit quid cuiq; donandum sit, vt quisq; tractandus est, poteritq; ex suis affectibus remittere interdū aliquid, vt Venus quę ipsa natura cū Marte non stat, sua tamen mollicie alterius tēperat ſeuitā. De signatis illud nullibi nō celebratissimū est quod Aristotelī tribuunt, cauendum eſſe ab his quos natura signauit. Saturnicorū meminit, & elegāter, doctissimus Marsilius Ficinus lib. 3. de vita cālitus cōparanda. eius verba sic habēt: Saturnini euadunt immundi quidē, ignari, inuidi, tristes, demonibus immūdis expositi: quorū comercium procul effugito. Nam Saturni quidem venenū alibi ſopitū latet, ceu ſulphur àflammia remotū: in viuentibus vērō corporib; ſāpe flagrat, atq; vt sulphur accensum, non cōburit ſolū, ſed etiam vapore noxio omnia circum implet, atq; inficit appropinquantes, &c. Ita etiam Iouiales p̄fenteſe tali aliquo signato infelices euadūt. Haec tenus Marsilius. Apolloniū Thianēum fama eſt, in Epheso deprehendisse Saturniū ſenem, qui ſola p̄fentia ſua totam urbem infeſtit p̄fientia. Hēc cūm copiosè ab eodem viro ſapienſiſimo tractata ſint, cetera ſollicito lectori relinquimus, nobis ſat eſſe indicaffe autorem.

Aristoteles.
Marsilius F
cinus.

Apollonius
Thianeus.

De Capillis, & alijs accidentibus. C. A. P. VIII.

 A PILLORVM physionomiā ita rectē deſcribemus, ſi primū illorū naturā adſignauerimus. Non ſunt aliud capilli, quam vapor calidus & ſiccus, ab aëre circumſtāte indenſatus & ſiccatus. Qua finitione id in primis palā fit, ſenes & Saturnicos depiles eſſe ideo, ob perpetuū in viribus gelu. Cholericos itē hirsutos, comatos, Depiles Sa
turnici.

f 4 propter

propter calorem, & adustos humores. Nisi in quibus nimium calor ille abūdat. Quod autem crīspī sunt quidam & retorti, id poris adscribūt medici, qui præfracti comā quoq; sic disponūt. subinde feramus nunc iudicū. Cælaries plana, mollicula, tenuis, mollē, tenuē, timidum, remissum, pacificum indicat. Tenax & grossa: audacē, robustū, fallacem, fortunatū. Sunt quibus frōs capillitior est, & tempora hirsuta, iis tribuemus luxuriā, vanitatē, arrogantiā. Crīspitudini tamē si accedat duricies, semper ignauia ingenij p̄ se fert. Quæ verò in angulis tēporum in morē cornu effertur crīspa, & galeata, vel crīstata, præ ceteris hominibus graui alicui virtio implexū & deditū: rubet habētem similiter, sed quod nemini nō cōpertum habetur. Illa optima est, quæ cādēti quodā nigrore nigrescit. De his pronunciandum, quōd prudentes sunt, & cogitabundi, fideles, probi: pariter & alba, flava, glauca, vel subalbida. Illud ex medicorum decretis obiter etiā adiiciendum cēlemus, quibus præmaturi subcrescūt cani, in iuuēta esse incōtinētes, impudicos & instab

illi plani.
Tenaces.
oins cap l-
ior.

& instabiles. Præterea & illud traditū ab Alexādro Aphrodisiō, quod humor ille qui masculis in commam resolutur, mulieribus conuertitur in menstruum, vel in lac, si conceperint. Et quibus barbitum succrescit, has quoque viragines dicimus, certi quod coitus sunt appetentissimi.

De physionomia faciei.

C A P . I X .

FX tot hominū faciebus an non mirū videatur tibi, quod vix duo sibi cōueniūt? Quo fit etiā, vt ne hīc tradi certa cōiectura possit. Quis enim poterit omniū animos scrutari? Si quis tamē curiosior fuerit, habeat id colorē & proportionē. Colorē extrema vel temperamēta, vt in picturis prēstāt, ita in faciebus vel bonitatē arguūt vel malitiā. Rubeus nullibi nō suspectus est, etiam ex prouerbio, cōplexionem indicās calidam. Illadatus & liuidus, vel plūbeus præter Saturnicā inclinationē & atrā bilem, etiā pessimas animi affectiones significās: vtputa inuidiā, irā, rancorē, machinationes, insidias. Albus fœmineus, mollis, frigidus, frigidū quoq; & mollē efficit. Præterquam

*Facies rubi
Limida.*

Alba.

f 5 vbi

vbi albedini quædā rubedo sanguinea interposita
est, eam cernere est in languineis: hic inter omnes
nō solùm laudatissimus est, sed honestis etiā rebus
occupatū efficit, & ad omnia idoneū. De ipſa verò

Oblonga. proportione hoc tene. Aut oblonga facies est, pro-
minentibus hinc inde maxillarū ossibus: & homi-
nem diuinabis audacē, superbū, iniuriosum, rixo-
Mediocris. sum, fallacem. Aut mediocris, nō macilenta admo-
dum, neq; præpinguis, aptum significat ad omnia.

Carnosa. Carnosa, pigrum, phlegmaticum, tardum, létum,
timidum, venereū, inflabilem, præsumptuosum:
& quo maior accesserit crassicies, hoc hebetiorem

Macilenta. reddit, & intraetabilem. Macilenta verò medio-
cris, ingeniosum, studiosum, prudentem. Inflatio-
nes verò maxillarum, non accedente carne, aliud

Pallida. præfigunt: nempe epilentiam, & regium mor-
bum. Pallida nusquam probatur. Crocea, quæ ta-
men ex natura crocea non est, aut icteritiam, aut
opilationem splenis, aut inundationem fellis &
choleræ. Medicorum sententia, nunquam ad se-
xagesimum annum prouehuntur huiusmodi.

Cætera

IN PHYSIONOMIAM. 91

Cætera, quia triuialia sunt, libenter dissimu-
lamus.

De Physionomia Aurium.

C A P. X.

A VRES tametsi ad prospectū nō veniāt qui-
busdam, tamen patulæ, oblögæ, & alininx
sunt, & ex naturis potius animalis metiū-
tur quam aliunde. Auriti in morē asinorū ignauos
significat, & asininis moribus. Succincti & minu-
sculis auribus, vt simiae, instabiles & fallaces.

Auriti.
Succincti.

De physionomia Capitis.

C A P. XI.

AM omnia illa si sumas inuicem, os, men-
tum, labia, capillos, frontem, oculos, tem-
pora, caput cōstituant: aut prodigiose ma-
gnitudinis, aut exile. Superne acuminatu, instabi-
lem, bardum, indocilem, hebetem, inuidum signi-
ficat. Rotundum mediocrī mole, ingeniosum, faga-
cem, astutum, bonæ memoriæ. Rursum exile, &
gurgulione non admodum oblonga, senfatū, pru-
dentem, doctū. Vel exiguum caput, & prōlongum
collum, infortunatum, debilem, insipientem.

Caput aco-
minatum.
Rotundum
Exile.

De

interpolis
ter omni
etia rebu
pla vero
s est, pro
& homi
um, rixo
ata admo
ad omnia
m, lētum
ptuosum
cedetorem
rō medioc
n. Inflatio
arne, aliud
gium mor
ea, que ta
ritiam, aut
m felis &
uam ad
iusmodi.
Cætra

De colore totius capitii & corporis. CAP. XII.

Corpora de-
licata.

DE T quod de membris diximus , idem de
toto corpore sentiendum putamus. Cor-
pusculum ipsum si tactu expenderis , lice-
bit in promptu dignoscere qualitatem vel com-
plexionem. Delicata & gracilia , bene curata cuti-
cula , & carne molli , maximè si ruboris nonnihil
accedat in genis , sanguinis dominium significat.
Alba. Alba,carnosa,mollia:phlegma.Fusca,subrubicun-
Fusca. da:choleram.Nigra,subnigra,pallida,vel subpalli-
Nigra. da:melancholiā,vel adulstam choleram. Sic si ru-
Rugosa. gosa,neruosa & callosa cutis sit,identidem chole-
Gracilia. ram. Gracilia,tenuia,alba : phlegma,imbecillita-
tem,& huiusmodi.

De Brachijs.

CAP. XIII.

DE brachiis nullum negotiū est , neminem
tam esse crassæ Mineruæ puto,qui nō pro-
tinus robustos ac fortes iudicet , quibus
neruosa vel carnosa sunt brachia : cùm his potissi-
mū constent robur & vires corporis. Præterquam
vbi carnosa cute,nerui non adeò varij & multipli-
ces sunt : huiusmodi sunt phlegmatici , & sanguini-
nei,proclives ad ignauiam. Portetosē prolixia,au-
daciā,fortitudinē,ignobilitatē,& cum hoc
Prolixa. vitam breuem significant. Curua respectu stature,
Curua. vel molis corporeæ,ingratis,impudētes,auaros,
obtrectatores,inuidos,superbos,haud multum
discrepātes ab iis quibus pilosa brachia sunt:quos
similiter petulantes,venereos,vafros,astutos,in-
stabiles,& verbosos pronunciare oportebit.

De Pectore & Costis.

CAP. XIV.

DE O N I S nō robur modò , sed & audaciā ex
pectore maximè diiudicāt,qui naturas anima-
lium

lium descripserunt. Ex eadem coniectura, & forte
hominē & audacem dicimus, cū pectus sit & pro-
minens, luxuriosum, procacem, lascivientē in ver-
bis, superbū, iracundum, tenacem. Cui verò hirsu-
tum & quadam pilorum silua obductū est, chole-
ricum indicat hominem, cum suis proprietatibus.
Recalū, frigus & phlegma significat. Vnde qui-
bus in gibbum eleuatum inæquale erat pectus, al-
tera parte hos deprehendimus fallaces, insidiato-
res, & ad pessima proclives, martiales, vanos, hy-
pocritas. Ita quibus supernē vsq; guttur rubet pe-
ctus, cōperimus iracundos, contentiosos, pr̄sum-
ptuosos, arrogantes, incōstantes, timidos tamen.
Illud tamen optimum esse decernunt, quod pla-
num, quodq; carnolum, mediocre, & depile est.
Nam est indicium hoc discreti, prudētis, & bono-
rum naturalium. Et ne quid etiam, quod ad medi-
cinam spectat, relinquamus intactum, aliud quo-
que non indignum scitu est, quibus minuta sunt
corda, ceteris esse cordatores, quod spiritus illi
impellentes vitales, in minuto membro pr̄sen-
tiores

Pectus promiens.

Hirsutum.

Recaluum.

Pectus rubens.

Planū, carno-
sum, & depile.

tiores sibi sunt, quām in prægrandibus, vbi facile
disperguntur.

De physionomia Manus.

C A P . X V .

MA N V V M physionomiā, quoniam abundē
descriptissimus in libro nostro de Chiro-
mantia, istuc re mittimus lectorem.

De Ventre, Dorso, & Iliis.

C A P . X V I .

NO n multum negotium est, etiam è ventre
iudicare qualis quisq; sit, atq; item è tergo,
& iliis. Sūt. n. hēc nō minima corporis mē-
tenter pilosus. bra. Sed quę hāc sint audiamus. Venter pilosus, &
vmbilico tenus hirsutus, cūm primis luxuriosum
significat, deinde audacem, atque magnanimum,
prudentem, intelligentem, studiosum, solerterem,

Macer.

alioqui tardē fortunatū. Macer & tenuis, calidam
atque cholericam complexionem, nonnunquam
etiam melancholicam indicat complexionem. Ut

Adiposus. plurimum qui adiposos habēt & crassos ventres,
ingenio quoque nō multum valent. Illud iam cre-
plum. Tergum am- bra experiētia compertum est. Tergum illud lau-
datius est, quod amplum & robustū est, indicium

Gibbosum. etiam fortis & robusti hominis. A gibbosis & re-
curuis quidam cauendum suadent, quōd præ cæ-
teris insigni aliquo scelere præstant, maximè de-

Coxæ crasse. tractione & inuidia. Coxæ idem indicant fermè,
si crassæ sint & carnosæ, quod carnosæ sura & pe-

Crura. des: nempe audacem & fortē. Eadem ratio quo-
rum crura neruosa sunt, macra, tenuia, exilia, ne-
mo non vider imbecillitatis esse indicia. Impoten-
tia illud, vel maximum argumentum existimant,

Pedes. si depiles sint pedes: ediuerso incontinentiæ, auda-
ciæ, si quām maximè hirsuti sint. Ita quibus duri-

Mulierum sunt, hebetes & obtusos: quibus verò molles, le-
ues, leuia atque mollia quoque ingenia. De mulie-
ribus

ribus hoc obseruatum habent: ut quibus prælongi sunt pedes, hæ ad procreationem liberorum sint aptiores. Aliunt enim generadi appetitum potissimum decerni in pedibus, & in muliere vulvæ signum esse pedem, id quod afferere videtur Albertus in libro quem inscripsit, de Arcanis mulierum, videlicet mensuram medij pedis, neque omnino etiam malè. Lego enim apud alios scriptum, qui ē medicorum sunt cohorte, nisi calefactis pedibus, vix quempiam posse concubere.

De tota hominis statura.

CAP. XVII.

ICEBIT & ex statura iudicete. Sic enim proditum ex historiis legimus de Maximino, qui ob insignem ac bene portentosam longitudinem pro bardo habitus est. Vnde etiam illud dimanavit proverbiū: Climacis Ægyptia, & caliga Maximini. Quanquam quid de hoc attinet citare aliquid? cum passim videamus omnes eos qui tam prodigiosa longitudinis sunt, parum vel nihil omnino lapere, atq; id potissimum si macro fuerint & oblongo corpore, extento & ciconiano collo. Huiusmodi animaduertimus quosdā in aula Friderici tertij, & Caroli Imperatorum ad miraculum macilentos & proceros, suspiciendæ amentiæ & stoliditatis. Neq; multum ab iis etiam distant, qui curuiter incedunt. Vnde illud irrobatur fortasse veteris proverbij: Raro vidi procedum sapientem, & paruum humilem. Quæ verò mediocris est, decenter obesa, simulatq; qualitatibus aliis probè instructa, ingeniosum, prudētem, & in rebus omnibus expeditum denotat.

Maximinus.

Epilogus & recapitulatio totius Physi-

conomicæ artis.

*H*AEC quasi præfati, ut ad summam reduca-

mus

mus omnia, tametsi & ipsa quæ diximus sufficien-
tia videri possint. Ad summam igitur si metantur
à vertice usq; ad talos omnia membra, sic pronun-
ciandum est de singulis, de oculis in primis. Hi qui-
bus contigerint humidi, lucidi, hilares, vibrantes,
huiusmodi etiam mores indicant, nempe hil-
ares. Sed hæc perspicaciùs videri possunt, si velut
in tabula è regione subiiciamus, quid quodlibet
membrū significet. id enim intendebamus. Porrò
situm ipsum locauimus talem.

O c v l i humidi, lucidi, hilares, probos mores,
vitam conspicuum. *Obstipi*, defixi, subruffi, px-
grandes, voracitatem & libidinem. Parui defixi,
auaritiam. Glauci, insidiatorem. Defixi, dolosum.
Mobiles, seditiosum, suspiciosum, infidum, ostēta-
torem. Ampli, segnes. Tremētes, ignauos. Mican-
tes, vinolentos. Parui, impudētes. Subtremuli, ini-
quos. Varij & parui, dolosos, adulatores. *Ad nasum*
vergētes, venereos. Ampli, stillantes, mobilī aspe-
ctu, furentes. Aridiores, verlutos. Tremali, impu-
dentes. Nigri & clari, iustum, solerre, libidinosum,
scitum. *Ambitus eorū viridis*, dolosum, iniquum,
furem. Humidi, mentis magnitudinem, integrum
eloquium, rectum consilium. Magni, vibrates, de-
mentes, leues, gulosos. Sinuosi, caui, & aridi, perfi-
dos, proditores. Excelsi, ampli, lucidi, puri, humi-
di, solertes, studiosos, amatores. Fluidi, lacrymosi
non ex agritudine, stultos, Caligantes & aridos,
perfidos. Vibrantes, ampli, humidi, lucidi, intelli-
gentes, sublimes, violentos, magnanimos, iacta-
bundos. Nigri & resplēdentes, timidos, pessimos.
Circūturgentes, crudos, gulosos, inamabiles. Pu-
filli & caui, cupidos, insidiatores. Hilares, iustos.
Proclives ad risum, humanos, pios. Humidi, boni
consilij. Tristes & humiles, vel humidi, studiosos.

Cum

Cum ciliis recedentibus, amabiles. Connuentes, insidatores, fures. Lippi, libidinosos. Protensis superciliis, effeminatoros. Lusitantes ciliis, adulteros.

F R O N S angusta, stolidum. Longa, docilem. Sublata,urgida,rotunda, versutum, tergiuerum. Rugosa, curis oneratum. Rotunda, inuidum & dolosum. Ampla, largum, liberalem.

S Y P E R C I L I A pilosa, balbutiem. Protensa ad tempora, immundiciem.

F A C I E S plana, litigiosum. Carens tumore, injuriosum, immundum. Macilenter, sapientē. Carnosa, docilem. Tristis, stultum, imprudentem.

A V R E S paruale, infenatum. Vastæ, imprudentem. Paruale, stultum. Quadrangula, eruditum.

N A S Y S acutus, iracundum. Crassus & humiliis, malis moribus. Vergens ad os, honestum, fortis, docilem. Magnus, bonum. Parvus, deceptorem. Simus, libidinosum.

N A R E S solidæ, foritudinem. Rotundæ, timorem. Diductæ, alacrem. Angustæ, & rotundæ, stultum.

O S latum, bellicosum, audacem. Vastum prominente labio superiore, vorace, impium, loquacem, temerarium, ineptum, crudum.

L A B R A exilia, tenuia, subtilia, eloquentē. Subtilia in ore minuto, effeminatorum. Carnosa, stultum. Quibus canini dentes labra extollunt, contumeliosos, parum fidos.

G V R G V L I O asper, nugacem, inanem.

C E R V I X longa, exilis, timidum, malis moribus. Crassa, lōga, furiosum, timidum, percinacem. Mediocris, docilem, robustum, virtuosum. Crassa, rudes, barbaros, difficiles. Aspera, contumeliosum. Curta, temerarium. Incurua, incuriosum, auarum. Flexa in dextrum, temperatum. In sinistrum

98 INTRODVC. IN PHYSION.

strum flexa, ganeōnem, stultum.

P E C T V S ingens, laudatum. Amplum, magnanimitatem, audaciam, probitatem. Paruum, timidum. Corpulentum, inhumanum, crudelum.

M A M M A E pendentes à pectori, violentum.

V A N T E R magnus, indiscretum, stolidum, superbum, luxuriosum. S t r i c t u s ample pectore, intelligentem, consiliarium.

T A R G V M latum, generosum. Mediocritas tergi & pectoris, laudabilem. Incuruum, parcum, auarum.

B R A C H I A prælonga, audaciam, probitatē, robur. Succincta, seminarium discordia, libidinem.

M A N V S curtae admodum, crassum, rudem. Pingues cum digitis, furaces. Paruæ, versutos.

P E D E S carnosí, fatusitatē. Parui, leues, duriciē.

T I B I A E subtile, ignorantiam. Grossæ, audaciam, sortirudinem. Latæ, fortitudinem. Neroſæ, robur. Curtæ & pingues, immanitatem. Gibbosæ & cauæ infernæ, malos homines ostendunt. Molles, turgidae, moratos.

S V R A B crassæ & curtae, asperum calcaneum, pingua crura, futuram insaniam ostendunt.

HABC sunt in physionomicam artem introductiones breuiusculae, quibus adiutus quilibet, ingenia hominum diuidicare potest. Neque me fugit, eandem fermè fabulam egisse Aristotelem, medicos, Vallam, atque alios quamplures. Non minuit hoc nostrum conatum vel honorem. Id praestitimus quod potius, vel illorum etiam adiuti opera. Quod si dentibus suis roserit nos caninis quispiam, sciat non commētarios scripsisse nos, sed compendium: atque ita finis esto.

PERIAX

P E R I A X I O M A T A D E F A-

C I R C U S S I G N O R V M , Q V I D I N

vnaquaque domo officiat in natis Sol.

Liber ordine . I I I .

*

P R A E F A T I O .

VM in disciplinas Astrologicas inducere, atque imbuere decreuerimus studiosos, sintq; multa quæ circa hæc obseruari oporteat: post domorum situm, & iudicia horoscoporum, id iam reliquum est, de faciebus cognoscere signorum, quid singulis in gradibus efficiat. Nam aliam ac aliam Sol, atq; ceteri Planetæ in gradibus & faciebus habent operationem, diuisa enim aliud in prima, aliud in secunda, aliud in tertia agunt facie. Quod ut intelligas, quodlibet signum in triginta gradus partitur. Triginta hi gradus si in tres partes secentur, Prima series usque ad decem, primam faciem tenet. Deinde ab decem usque ad viginti, quicquid interuenit secunda dicitur. Residuum usque ad triginta tertia: atque in hunc modum supputandum est cum reliquis signis. Hi gradus, quo magis ac magis augeantur, tanto in vi- gore, præcipue in ultimis faciebus decrescent, fiuntq; remissiores in fine, quam vel initio, vel medio extiterunt. Hec atque alia breuiter adnotauimus ex Abraham Hali, Alcabitio, Firmico, &c. Quod si iterum Zoilus quispiam obganniat nobis, cur hæc ad nostra trahamus, huic respondeamus, viros illos doctissimos, non omnia edocenter scripsisse, quæ consummatum possint efficere Astrologum, verum magis sui admonendi quam

g z aliorum

aliorum docendi gratia. Atq; his ita prælibatis, ad Arietem progredimur.

Sol in Ariete.

V

Sol igitur in Ariete, quod primum signum est inter reliqua signa duodecim, in primis decem gradibus editos in lucem , facit communiter tubruffos, simios, ventre exili & angusto, macilentos, atque signatos in sinistro pede vel cubito, amicos habentes plurimos, odientes malum, prosequentes quod optimum est.

In secunda facie, id est, à decimo gradu Arietis, usque ad vigesianum , facit nigrum , qui nigror tam non in vitium reputatur , sed in venustatem & maximam ciuitatem. Temperatæ quoq; qualitatis, & iracundum, suspiciosum, fraudulentum, cordatum, septum inimicis pluribus, qui hunc vellantur ad mortem.

In tercia facie, interdum ruffum, croceo permixtum colore, solitarium, meditantem insidias, & fraudes frequenter.

Sol in prima facie Tauri.

♂

NATVM in prima facie , nauum facit , & prægrandibus aliquando oculis, labronem, signatum in cerauice, verum, festiuum admodum, in delitiis semper occupatum.

In secunda facie lasciuum, libidinosum, sed non usque adeo ut in prima signi facie, vagabundum tamen atque mutabilem.

In tertia facie frigidorem in complexione: propter Saturnum , qui hæc ultimam faciem possidet. Gignit & aurium, ventris, ac crurium dolores.

Sol in prima Geminorum facie.

II

Si c v i in prima facie Geminorum ceciderit natuitas, faciunt moderatæ staturæ, corpore pulchro,

chro, membris omnibus bene compositis : signatum in capite, vel genibus: mansuetum etiam, labiosum, & ab mulieribus disfornutum, ac communiter sterilem.

In secunda facie minuantur staturam, addunt nigrinem, signant in cubitu, in genitalibus : & quod in aliis diminutum videtur, in eloquentia reparatur.

In tertia deficientibus gradibus, decrescere faciunt, & in natis probitatem, & debitam membrorum proportionem: faciunt insensatum, & nugarum disseminatorem.

Sol in Cancro.

NATVM in decem gradibus primis, corpore & pilis decentem facit, strictis superciliis, eruditis ingenij, signatum in brachio dextro, & cruribus: praeterea animam influit bona, & amicorum copiam.

In secunda autem facie ruffo capillatio, breui statura, imberbem, signatum in oculis.

In tertia facie crassum, hebetem, pilosum superciliis, pruriginosum, facie quasi inflattum.

Sol in Leone.

HIC IN prima facie vitæ donatum, corpusculo venusto facit, rubicudo colore, modico permixto albore, variegatis oculis, corpore recto, pedibus autem morbidis, præcipue in senio, fama atque egregiis factis agnatum pluribus, simplicem, dilectum ab regibus, & principibus terræ.

In secunda facie pectori lato, testiculis & membris gracilibus, cordatum, & honorabilem.

In tertia facie statura breuem, colore roseo permixto etiam albore, obnoxium etiam multis ægritudinibus, scortatorem, & mulierum amatorem.

g 3 Sol

Sol in Virgin.

m

FACIT natum decenti statura Sol, possidente virgine primā faciem, corpore procerō, facie pulchra, sciolū, acutum, prudentem, crispo capillatio, cinēdū, comatū, arguta & sonora voce, multatum artium peritum, sed infœcundum in procreandis liberis.

Sub secunda facie, similiter facie venusta, paruis oculis, pulchro naso, religiosum, doctū, probum, integrum, & laudis cupidissimum.

Sub tertia tamen facie simplicem, pulchrum, docilem, sensatum, prudentem, bonum.

Sol in prima facie Librae.

m

NATVM facit (cūm sit signum humanæ formæ) pulchra facie, simplicem, laboriosum, modestum, sauciandum aliquando in capite.

In secunda facie similiter facie pulchra, sed oculis lippis interdum, vel petis. nam vitium aliquod illis inerit.

In tertia facie honorabilem, obseruandum, pulchrum: in extremo vero nullius, vel certè vtriusq; sexus, caueat ne toxicum quippam accipiat.

Sol in Scorpione.

m

SOL in Scorpione facit difformem, in capite vel scapulis signatum, vel in sinistro pede vel brachio, amplio pectore, in proferendis salibus lepidum, sobrium, vel discretum.

In secunda facie, capite magno, multiloquum, signatum in genibus, vel tergo.

In tertia statura pusillum, cōtortis oculis, comedonem & scrotatorem.

Sol in Sagittario.

x

FACIT decorum aspectu, proceræ staturæ, alicum, studiosum bonarum rerum.

In secun

162

13

In secunda facie statura decenti, aspectu pulchro, croceoque, superciliis conspersis, signatum in pectore.

In tertia facie, procerum, pulchrum, lato & patienti pectore, signatum in pectore & pede.

Sol in prima facie Capricorni.

F A C I T pectore aliquando ampio, tenerum, statura competenti, sed aliquatulum nigra, signatum notula in cubito, vel pectore, astutum.

In secunda facie pulchrum, signatum brachio sinistro, si natuitas fuerit nocturna, maliosum, naribus praetor gis, ingenio acuto.

In tertia facie corpore venusto, facie citrina, signatum in brachio, vel genu. Iracundum, amabilem, amatorem mulierum.

Sol in Aquario.

S O L in prima facie Aquarij, facit corpore & facie formosum, signatum, vel in pectore, vel in sinistro pede, benignum, affabilem, tractabilem apud homines.

Sub secunda facie facit oblongum, rubea facie, signatum in tergo, vel in cubito, tribulationibus variis obnoxium.

Sub tertia facie statura breui, vultu roseo, signatum sub cubito, amatorem mulierum. Qui autem in postremo gradu natus fuerit, hunc non solum in proportione corporis, sed in omnibus etiam actibus cæteris faciet disconuenientem.

Sol in Piscibus.

S O L in prima facie Piscium facit corpore mollem, album, pectore ampio, barbitio decenti, pulchra fronte, clara cute, oculis patentibus, & pulchris, carnosum atque honestum.

In secunda facie statura breui, æquali, nigranti
barba, parum hirsutum, agilem, lætum.

In tertia facie, in membris omnibus decorum,
venustum: dat & vocis clangorem.

gnificantia signorum. Hoc dignum item notatu iudicabimus: quod certa signa sunt, sive formæ, quæ ad magnitudinem etiam in artificiali Astrologia tendunt. ut Leo, Virgo, & Sagittarius. Quædam ad diminutionem, vt Pisces, Cancer, & Capricornus. Et quod est à principio signorum, Arietis, Leonis, & Tauri, faciunt tendere corpora ad grossitatem & fortitudinem: & fines eorum ad macredinem tendunt, & debilitatem. Similiter Gemini, Scorpio, & Sagittarij principia ad macredinem, & debilitatem, & fines iam diutorum signorum ad grossitatem, & fortitudinem.

Sed & Virgo, Libra, & Sagittarius ad æqualitatem ac bonam proportionem. Taurus vero, Scorpius, & Pisces (vt Hali inquit) tendere faciunt ad diuersam proportionem corporis. Nati etiam in die limpidiores sunt illis qui in nocte nascuntur. nox nanque adiuuat Planetas nigredinem & obscuritatem significantes: imò Epileptici erunt, in quorum nativitatibus Luna cum Mercurio est, nec unus ex illis complectitur ascendens in hora nativitatis: & si cum hoc Saturnus fuerit in angulo in diurna, vel Mars in nocturna nativitate. Ametes autem eodem modo sunt, propter Saturnum in angulis in nocturna, & in diurna. Et maximè cum Cancer, Virgo, vel Pisces in angulis reperi fuerint. Et cum Saturnus in domo Luminarium, id est, Cancro, vel Leone fuerit, passionem oculorum semper innuit.

Signa significâta pustulas, lepram, maculas rubras, prurigines, impetigines, surditatem, balbutiem,

DE FACIEB. SIGNORVM. 105

tiem, caluitiem, paucam barbam, sunt Aries, Cancer, Scorpius, Capricornus, & Pisces.

Signa multorum filiorum sunt Cancer, Scorpius, & Pisces.

Signa significātia honestatem mulierum & religionum, & eorum probitatem, sunt Taurus, Leo, & Aquarius.

Signa rationabilia sunt, Gemini, Virgo, Libra, prima pars Sagittarij, & omnes partes Aquarij.

Iracundia signa sunt & acuitatis, Aries, Leo, Scorpio.

Signa vociferantia, & fortes voices habentia sunt, Gemini, Virgo, & Libra. Voce verò carentia sunt, Cancer, Scorpius, & Pisces.

Planetae qui dant diuitias sunt tres, scilicet Iupiter, Sol, atque Venus. Sol etiam prudentiam, Mercurius eloquentiam largitur, Venus verò, loquaciam ornatum.

Tria sunt signa orientalia. Aries est cor orientis. Leo secunda eius triplicitas, & sinistra pars orientis, Sagittarius est dextra pars orientis.

Capricornus est cor meridiei, Taurus sinistra, Virgo dextra pars meridiei.

Libra est cor occidentis, Aquarius sinistra, Gemini verò dextra pars occidentis.

Cancer est cor septentrionis, Scorpius sinistra, Pisces postremò dextra pars septentrionis. Ex iis si iam scire volueris, ad quā dñam conferat talis signorum respectus & dispositio, id breuiter sic accipe. Diximus tria esse signa orientalia. Tria ad meridiem, ad aquilonem tria, & tria ad occidentem. Orientalia conferunt nobis, si iis iam orientibus & persistente in iis Sole, ad eam partem locemus, constituamus, dirigamusq; ea quæ facturi sumus, nempe lectus, grabata. Veluti si vitam velimus vi-

g s uere

uerē sanam, leuiter indormire, prosperari in libe-
ris, si adfuerit vxor. Itē, si succedere cupimus, em-
ptuti aliquid, vel vendituri, contractus: si honoris,
aut commodi speramus quippiam, aut si quid est
huiusmodi: totum ad eam plagam faciamus, qua
signa ad prædicta respicitur. Sicut ē conuerso, si
formidamus ne m'lē succedat aliquid illorum, vi-
tanda sunt signa contraria. In hunc modum iudi-
care licebit de reliquis. Verumetiam id obiter de-
scripsimus, quando mentionem fecimus de quali-
tate & natura domorum.

Sic copiosē, & non minus tamen succinctē ha-
bes facierum atque aliorum signorum siue imagi-
nū naturas. Neque video, quomodo aliquis luc-
cinctius has tradere possit: & si prolixis ambagi-
bus hīc diu immoremur, non usque adeo magnus
fructus est. Vt cunque enim ad Astrologiam pro-
mouent, non sic tamen magna sunt, vt in iis prora-
fit constituenda & puppis. Nesciri commode non
possunt, sed sic tamen cum moderamine discenda
sunt, ne iis iam scitis, protinus Astrologum esse te-
quis existimet: vt iij etiā persuadent, qui eius scien-
tiā principes sunt. Quāobrem de modestia com-
monefacio te quicunque es, qui ad eam artem vi-
deris esse propensior, ne quid hīc præcipitanter
agas, neque actutum relata in medium alicuius na-
tūritate iudicium proferas. Tam multa sunt, quæ
fallere nos possunt. Nempe hominis prudentia,
dispensatio Dei, fallax iudicium. Verbi causa: fieri
potest, vt in Ariete natus aliquis vehementer ira-
cundus sit, atque idem librata secum vitij turpitudine,
iram ipsam moderetur & supprimat, ego ve-
rō hunc iudicarem iracundum, quis non hīc me
rideret? Inclinet licet natura & fatum, ita ta-
men temperanda sententia est, vt nisi prospexit
adam

Commonitio
autoris.

ad adamussim omnibus, facile hanc non præcipites.
Si quid aliud agis, scito non solùm veri nihil præ-
dicere te, sed etiam ludibrio futurum omnibus
hominibus. Hæc passim inculco, quod sciam quos-
dam turpissimè hic lapsos, quod veluti securi iam
sedecim pedibus, quod aiunt, fugebant à scopo.

FINIS LIBRI TERTII.

CANONES QVIDAM SV-

PER AEGRITUDINIBVS, QVI BVS

modis succurrendum ægris sit ex affe-

ctu signorum. Liber ordine

quartus.

P R A E F A T I O .

TVLTVM hoc medicorum vulgus, quod
nistro seculo sic videmus insolecere, atq;
imponere nobis purpura sua, cùm sibi ab
autoribus suis præceptum sciant, vt absque Astro-
rum consilio nulli medicetur: & tam longè à me-
dicina est, qui Astrologia ignatus est, vt non me-
dicus dici debeat, sed impoitor. Tamen eò nunc
ventum est: vt è centum vix unum aut alterum re-
periás, qui verè sciat diuidicare, quo tempore que-
libet medicina adhibenda sit. Quod fortasse mi-
rum nō est. Quid enim illis ocium esset, in Astro-
logia occupare se, quibus ocium non est, vt Galen-
num suum legant, & Hippocratém, sed ex tumultu
tu agunt omnia: ac præscriptis quibusdam rece-
ptulis? Vidimus quendam apud Mogūtiacos non
vulgarē, dixisse tertium Catonem, vel Galenum
alterum, si quid ad artē faceret purpura. Hic cùm
esset

esset longè crassissimus, duobus vtebatur receptis: qua nescio è quibus exsuxerat chartis. inerat illis ellebori 3. vel tantundem scamoneæ, ad laxandam aluum. Hæc alternatim ministrabat, non habita ratione, vel complexionis, vel ægritudinis: atque nis nugis tantum ad se corrasit nummorum, vt functus iam vita aurorum relinqueret post le tria millia. Summam artis in eo collocabat, vt solueret aluum. Tantum in re medica valet purpura, & caperata frons. Hos neque monebimus, neque in viam reuocabimus homines crassos, & qui contemnunt etiam discere. Cæterum aliis, qui futuri medici sunt, iis regulas præscribemus aliquot: vt missis veteribus nugis, discant è supernis consulete ægrotis. Compertum est enim quām sapissimè, quod plures medici cum maximis ac potentissimis pharmacis non potuerunt, id simplici herbula perfecisse Astrologum, obseruato signorum acceleru & recessu. Totum hoc, quicquid est, in Canones partiti sumus.

CANONE S.

Canon primus. Quatuor signa sunt, quæ interiora respiciunt hominis. medici hæc spiritualia vocant membra. Ea sunt Cancer, Leo, Virgo, Libra. Ex iis autem Cancer hepaticum, & præcordia respicit. Leo stomachum & eius orificium. Virgo ima stomachi, ventrē, diafragma, & intestina. Libra lumbos, inferiora ventris, umbilicum.

Canon secundus. Cancer, qui respicit pulmonem, ex ægritudinibus facit tussim, phthisim, pleuritiam. Leo apostemata, iæteritiam, febres, pestilentiam. Virgo tumorem ventris, hydropisim, lienteriam, colicam. Libra dysenteriam, dolorem ventris:

tris, & circa spinam dorsi. Idq; si prædicta signa in eas incederint domos, quæ natura malæ sunt. Sunt autem hæ, Sexta, octaua, & duodecima ab ascende, vel horoscopo.

Canon tertius. Natus in Tauro, vt plurimum veneno succumbit, meleficio, vel colica passione. Idq; in annis fatalibus, scilicet, sexto, octauo, decimoctauo, vigesimo, trigesimo secundo, quadragesimo quarto, iuxta reuolutionem anni duodecimi ab octauo natuitatis suppeditando. Ceterum, quoniam guttur respicit Taurus, hunc etiam ad squinantiam referunt, & apostemata omnia, vel ulcera quæ in gutture contingunt: quod ubi bene rescuerit medicus, videat ne quid inconsulto, vel indiscretè exhibeat. Est enim hoc canonicum pendere, vt peragrante signum aliquod Sole, vel potius Luna, quod signum membrum respicit, quod tunc languet in ea reuolutione, medicina ad hoc membrum non adhibeatur: aut sic adhibeatur, non ut sanet, sed ut foueat, ne in hoc peiorum in statum recidat, donec euolatus ex hoc signo fuerit Sol.

Canon quartus. Quibus stranguria molesta frequenter est, vel calculus, hi communiter nati sunt Sole in Ariete, vel Geminis, talemque ægritudinem fortuntur.

Canon quintus. Qui Pisces habuerint in exortu natuitatis, vel in Piscibus nati sunt, iis timendæ infirmitates calidæ: vtputa febres calentes, torsiones ventris, venena, propter Libram dominum eius in octaua domo. Imminebunt tales ægritudines, partim ab scortis, vel malis mulieribus, vel aliunde, maximè in annis 44. 56. 68. quibus non longè etiam erit ab extremo die. Hæc multa sollicitudine obseruare oportebit diligentem medicum. Sunt & anni Scalares, & Climacterici: vnde & *Anni scalare*
septimus

septimus quisque annus iudicarius etiam est. Tu igitur si vitam producere velis ad senectutē, quoties septimo vel nono cuilibet propinquas anno, si Marsilio Ficino, vel Firmico credis, consule diligenter Astrologum, vnde immineat tibi discrimen ediscito, deinde vel addito medicum, vel prudentialiam & temperatiam acserito: sic obitū etiam naturalem differri posse, cum Astrologiae machinis, tum præsidiis medicorum. Neq; te pīgeat perquirere ab expertis medicis, quæ naturaliter tua sit diæta, & ab Astrologis, quæ stella vitæ faueat, & eam ad Lunam compone. Idem, in principio ægritudinis respicias Solem in die, vel Lunā in nocte. Si impediti fuerint maxima cura habēda est super ægrotō. Idem timetur in ægritudinibus cum Luna, & dominus ascendentis fuerint in octaua, quæ mortis dicitur, impediti. Nam hīc desperandum erit, nisi diligentia experti medici notetur. Hæc & multa alia sollicitudine obseruare oportebit diligentem & solerterem medicum.

Canon sextus. Nato in Capricorno, infirmitates parit Leo in octaua, videlicet torsiones stomachi, pleuresim, tussim, & hepatis incisionem, apostemata stomachi. Quod si in Julio accident hæ infirmitates, id est, quando in Leone versatur Sol & Luna, malū ipsum conduplicat. Porrò in curatione hīc euitandi sunt dies Mercurij, propter Geminos in sexta: dies Solis, propter Leonem in octaua: dies Iouis, propter Sagittariū in duodecima domibus.

Canon septimus. Peripneumoniam facit Cancer, Sole existente in Sagittario, similiter & hecticam, & inflationem pulmonis. Et si Saturnus in Sagittario repertus fuerit, pedum inflationes, podagrum. Saturnus in Cancro, dolorem mentulæ & genitalium, ac testiculorum.

Canon

Canon octauus. Scorpius chiragram, sciaticā, & dolorem capitū aliquando facit. Si Saturnus in eodem, in cauillis cruciatum. Prestabitus igitur diæta talis. Non abluant capita diebus Martis: neq; balneis vtantur calidis Sole in Ariete existente, ne incident cephaliam: quod tum capitale periculum imminet, népe phœnæsis, vel mania. Et quia semper dies, menses, & anni mali obseruandi sunt, his porissimum à calidis temperent. Ad subuentionem hypochordiorum dies auspiciati sunt Iouis, Lunæ, & Solis. Infelices, Martis & Mercurij. Respicit autem verenda Scorpius, neque illis ergo medicandum est Sole existente in Scorpione.

Canon nonus. Qui in Virgine habent horoscopum, aut in Virgine nati sunt, frequenter naturalem infirmitatem habent crurum, aut purè repletos pedes, aut crura saniem profluentia, seu genas vomicis obsitas, vel maxillas. Similiter & vehementes capitū dolores, humoribus ex pedibus exhalatibus ad caput: qui tamē mox sedantur, incisō tumore, & hoc plus Saturno in Virgine nativitatis tempore: Id si diligenter obserues, videbis naturalem esse ægritudinē, & plarūque ineuitabilem, & propterea naturali signorum obseruatione depellenda est. Arcendi igitur huiusmodi à balneis sunt, siue aqueis, siue sudatoriis. Quod si omnino vitari non potest, ipsi tamen dies vitentur Saturni & Martis, & prædicti menses, & anni mali, fortius tunc, quam alio tempore sua effutiéibus venena. Temperent etiam à fructibus autumnalibus.

Canon decimus. In Leone natis, infausti dies sunt Saturni & Iouis: quod in diæta obseruandum est. Obsunt omnia acuta & piperata illis. Insuper & nullæ propinanda potionis sunt. Vbi vero ex Leone venerit Sol ad Capricorū, vel ad Pisces,

rursum

rursum vitandi sunt saliti pisces, & diminutio sanguinis.

Canon vndecimus. Sole in Ariete existente, ægrotare si cœperit quis, atque medicus fueris adhibirus (solet hic in primis gignere capitis dolores, & scotomiam) vide ne balnea adhibeas calentia, vel aquaria calida, propter Martem, & id multò amplius in Octobre cum Scorpium possederit Sol. Neque in diæta carnes adhibebis mutonum, arietum, & agnorum. Sed neque caput ablui permitties die Martis, & Mercurij, quod Mercurius sit dominus domus sextæ, id est Virginis, & Mars occultè, cum ibi gaudeat, & Scorpium in octaua, tunc ægritudinem promouent, nō solùm quia infirmitatis mansio est sexta, sed quia Virgo etiam est signum frigidum, siccum, terreum, & melancholicum. Spes tamen est, quia non decedet ægrotus. Et si Scorpium, ut iam dictum est, occupauerit octauam, id est mortis: & quia Mars est dominus eiusdem signi, nihil efficit: quia nullus Planeta malus nocet in domo propria: maximè vero ne gladio pereat, qui huiusmodi est. Post convalescentiam præcipendum est ægroti, ne Sole existente in Pisibus, quæ duodecima est ab horoscopo, itineri se committat: neque negotium sibi faciat cum notariis, scribis, sculptoribus, aurifabris. Item ab Virginibus & equis temperet. Sunt enim haec omnia à quibus infirmitas expectatur, propter domum sextam, quæ est infirmitatis, maximè in Augusto, Sole Virginem pergrante.

Canon duodecimus. Summopere etiam obseruandus est annorum ordo ipsius ægroti. Semper enim septenarius & nouenarius annorum numerus exitialis est, & vocantur ab Astrologis, ut præscriptum est, iij anni Hebdomatici, Enneatichi, vel Climaæte

anni Hebdo-
matici.

Climacterici, quod Latinè potest dici Scalares. Horum ratio hæc est, quod semper iis annis magna fit mutatio corporis. Saturnus enim, cum aliis annis remotus a nobis sit tunc Lunæ copulatur Planetarum intimo. Respiciens in annorum reuolutione: igitur huiusmodi Planetarū aspectus, utrum discrimen immineat, an maliciam suam exerce-re possint Saturnus & Mars, qui & nonum respicit annum, an quosdam alios habent bene propitiros sibi. Sic fiet, ut non solùm ipsam ægritudinem, sed futuram etiam mortem fatalem Astrologia machinamentis depellas.

Canon decimus tertius. Semper perquirienda est diæta ægroti. Deinde horoscopus natuitatis. Postem erigenda figura. Ex figura prospiciendus status Planetarū, ex statu & collatione eorumdem in dominibus effectus, item infirmitatis causa & genitrix dominus: atq; sic ex oppositis qualitatibus signorum depellenda ægritudo. Id paulo post exemplis demonstrabimus.

Canon decimus quartus. Ex diebus etiam obseruandus septimus, & crisis, & exinde vita, vel mors diuinanda. Verum Critici dies qui sint, ex medicorum schola petendum duximus. Exempla ipsa quoniam magis erudivit, typum unum subiecimus. Contingat fortè fortuna, quod in exordio ægritudinis Luna versetur in Ariete, quod calidum signum est, & siccum futurum est, ut pro signi sui natura succendat ægritudinem Aries. Hic ægrotum monere potes, ut patiens sit, remissius hunc habiturum in die septima: qua in Cancrum demigrabit Luna. Nisi ægritudo sit furiosa. Porro Cancer frigidus est & humidus, & quartus aspectus ad Arietem: temperabit igitur infirmitatem gelu suo & humore. Id si diligenter attenderis, no-

h tanter

tanter deprehendes, atque sic etiam operari potes in reliquis signis, quomodo confortantur ex similibus signis ægritudines, & ex contrariis cùrantur.

Canon decimusquintus. Ita secundus dierum numerus, id est, dies decimusquartus, certum iudicium facit: quod tunc plena est Luna, non tam propter crism, quam Luna etiam influentiam, quæ hic est opposita, quemadmodum Aries & Libra, Taurus & Scorpio.

*edicinārum
ministratio.* Canon decimosextrus. Habent & sua signa medicinæ ipsæ. Neque enim indifferenter quolibet tempore quaæq; ministranda sunt, sed alia gargarismarum, alia suffumigiorum, alia potionum tempora sunt, & ne prolixior sim, singula in unum canonem comprehendam. Luna si fuerit in Ariete, Leone & Sagittario, corroborare licebit, quæ in homine est virtutem attrahendi, retentiuā in Virgine & Tauro, digestiuam verò in Geminis, Libra & Capricorno. Gargarismata, vomitiua, suffumigia ministranda sunt Luna existente in Ariete: & fortasse etiā in Tauro gargarismata tantum. Et solutiua in Scorpione per potionem, per electuarium in Cancro, per pilulas (si placet) in Piscibus. In Geminis & Aquario trifera, ac medicina contortatiua. In Libra etiam vel Scorpione enemata, siue clisteria.

Canon decimosectauus. In purgationibus etiā Lunæ respectus est habēdus, & aspectus illius. Eadem enim existente in Cancro, & habente aspectum trinum vel sextilem cum Venere, licebit purgare choleram. Cum Sole phegima, & cum Iove melancholiā, atque hoc si vel bolos administreris, vel pilulas. Si autem per potionem volueris purgare, eisdem vtere aspectibus in Scorpione.

Idem

Idem fac in Piscibus per pilulas. Et si duæ Planetæ codem tempore iis aspectibus fuerint cum Luna, poterunt propinari duas purgationes. Exempli causa: Si Luna cum Venere & Sole per trinum vel sextilem fuerit, simul cholera, etiam phlegma repurgari poterit.

Canon decimus nonus. Quibus Mars in radice nativitatis in Ariete, vel eius triplicitate est, cholerici sunt: his ut plurimum febris imminet calida, ex abundantia cholera, phrenesis, pustulae sanguineæ, impetigo, anthrax, & quæ carnē absorbet ac glutiuunt, sacer ignis. Que si vitati prorsus non possunt, sane adhibenda medico sive chirurgico cura est, ut per regulas, quas dixi de signorum qualitatibus, abigat ægritudinem.

Canon vigesimus. Par ratio eorum, qui Mercurium habent perperam locatum in domo Martis; id ubi deprehenderis in nativitate, elicies inde febres calidas, vomicas, sanguineas, cancrum, mortuum regium, ignem sacrum, caliginem oculorum præmaturam, præterea cogitationes, & conturbationes horrendas: nisi Luna accesserit temperamento, vel Veneris, in dictis signis vel locis, idque in cholericis.

Canon vigesimus secundus. Phlegmaticorum aliae infirmitates sunt. His accident frequentes febres, quas vocant quotidianas, plurimum molestantur frigore. Quod ipsum ex virina perspicitur: qua si spissa ac cruda frequenter est, ius indicendum exercitium est: utque caueant à carnis pinguis & porcinis, seruent se à caseo, à lacte, medulla, & cerebro animalium.

Canon vigesim tertius. Saturnus ex ægritudinibus facit cum Luna epilepsiam, atram bilem, lepram, fistulam, morpheam, podagrā, & frequen-

*Cholerici in
firmitates.*

Mercurialia.

*Phlegmati-
corum.*

*Melancholi-
corum.*

116 CANONES SVPER

ter passiones cronicas. Quæ vbi acciderint, tractim ac remissè agendum est, nec in huiusmodi reluctari astris debes, nisi talis medicina sit, quæ omnibus viribus nitatur expellere ægritudinem, atque hanc radicem euellat. Item si quis nascitur in coniunctione Solis & Lunæ, semper illa nativitas censetur mala, nam facit pericula in senio, spaticos, yaletudinarios, caducos, aut mentis infiam, & tales ægritudines quæ à medicis difficulter curari possunt.

Canon vigesimusquartus. Licebit ex cursu Solis diuinare ægritudinem, si mensem attendamus in quo natus est quis. Verbi causal. Natus est aliquis in Scorpione, imminebitilli ægritudo scapularum, chiragra, manuum seu digitorum contractio. Si mulier sit, dolor splenis & stomachi. His qui in Capro nati sunt, impetigo, vlcera, pustulae: maximè etiam si ascendentem habeant Cancrum. Fœminis tormenta intestinorum, & pericula ex aquis. Habentibus Taurum, infirmitates circa guttur, pleraque etiam alia corporis tormenta: & hoc præcipue in annis & mensibus præscriptis malis. Sic Leonem habentibus, stomachi dolores. Et Aquarium, quos interdum febres diuexabunt diurnæ; id quod etiam in præcedentibus obiter tetigimus.

Canon vigesimusquintus. Illud etiā præcipuum est, non tam ægrotō conferens, quam medico, videlicet, si ægrotus in septima habet Saturnum vel Martem; conuenit hic proslus, neque medicum adhibere, neque medicinam: & si etiam infelix sit dominus eius domus. Sic placitū est Galeno. Item si Saturnicus sit, vel Martialis medicus ipse, qualis tandem ægrotus sit: compertum est huiusmodi in perniciem esse natos humani generis. Impossible

bile enim est, vt vñquam sanent, vel prosperè agat aliquid, nisi in prophanis & rusticis fortasse hominibus. Talem novimus virum sanè doctū, & apud Principes celeberrimum: quantum ad artem quidem spectabat, nihil illi deerat: verū sacerdotibus, nobilibus, principibus ecclesiasticis adhibitus, nihil vñquam probè egit, semper arte sua frustabatur, ac magnam eoru partem peremit. apud prophanos verò nullum illi negotium erat. Vides igitur quid in his atque aliis valeant astra. Id ausim polliceri: si quis Martem habeat cum Venere in sexta, hunc futurum medicum præstantissimum, *Nati medici* neque se alio artificio occupare debet huiusmodi. Possem eius rei etiam testes citare tibi viros graues & medicos, quibus quidem proclue est sanare, & citra omnem operam: quibusdam tam graue, vt vix omnibus conatibus aliquid possint. quorum nomina ideo subticemus: ne cuquā obtrictari videamur. Hec dicta summatim sint, non quod hic singulatim exponamus omnia. Quis hoc tam brevibus posset? Sed quod ansam præbeamus medicis, vt perspecta utilitate Astrologie, hanc incipiunt ambabus, quod aiunt, manibus completi, & non solùm è præscriptis hominum præceptiunculis discant opem languentibus ferre, sed suo ipsorum ingenio dispensare sciant quaque, absque etiam medicina. Non omnes tales ægroti sunt, qui perferre pharmaca possunt. Plæriq; diæta, plæriq; obseruatione signorum adduci possunt eò vt reualescant. Rideant nos qui velint, maximè à novobratorot illi, nos sanè sincero animo hæc scripsimus, exhibituri propediem maiora. Sic placitum erat primò exponere generalia, postmodum ea ex quibus summa rei propendet.

h 3 EPIT

EPITOME, QVID QVISQUE

Planetarum in naturis & hominum qualitatibus agat.

HA C T E N V S ex membrorum dispositionibus conati sumus venari hominum ingenia, nunc penitus rem ipsam scrutantes, ad Planetas diuertimus, vt si quid forte in antecedentibus, vel pratermissum est, vel frigidè & oscitanter dictum, id liquere possit ex consideratione Planetarum. Si cui tam varium est (vt inquit Propheta) humanum cor, atque pleraque infcribatile, quantò magis neruis omnibus conandum, omnis tentanda via est, vt perium fiat tandem, simulatque scrutari possit. Addit ad conatum aliquid, dum alia atque alia via tentatur id quod in manibus est. si enim unum non successerit, alterum sanè vix potest non euenire. Sic quod Physiognomia non quiuimus, id pro viribus præstabimus in Astrologia naturali, atque id succinctissimè. Neque me clam est, quod & ab aliis hæc tractata dudum, & fusijs dicta sunt. Sed quod illi prolixis ambagibus, id nos per compendium absoluimus. Aequa autem laus est, primum rei alicuius esse autorem, atque sic tradere inuentum, vt ab pluribus succinctè possit, & per compendium intelligi. Et ne verbosior sim dū vitare volo multiloquium, precium opera est, cuiusnam naturæ sit quibet Planeta explicare. Sol natura sua calidus. Luna minus calida, sed humectior. Saturnus frigidus & siccus. Jupiter calidus & humidus. Mars calidus & siccus. Mercurius anceps est. Et ne quid hic immoremur diu, Mars semper calidus quidem, interdum minus, interdū acrius, alioqui tamen temper siccus. Id quod proclue est cernere

Natura Planatarum.

cernere in circulo augis in signo humido, &c. tūc
 enim solis humidus est, iuxta quod vel plura ha-
 buerit testimonia humectationis. In qualitatibus
 verò actiuis vigoratur, cùm fuerit ascendens in
 circulo augis. Iupiter & Venus temperatè calefa-
 ciunt & humectant: Venus tamen cùm tempera-
 ta frigiditate. Sin autem fuerint ascendentes, ro-
 boratur temperamentum caloris utriusque natu-
 ralis vicissim: si descendentes sint, humiditas eo-
 rum vigoratur naturalis. Idem de Sole. De Mer-
 curio secus sentiendum. hic cùm neque siccus ad-
 modum sit, neque multum etiam gelidus, ascen-
 dens tamen calidior efficitur, & grauitate, & sic-
 citate siccus. Ediuero descendens, humidior, pau-
 co permixtus frigore: alioqui tamē plus omnibus
 alijs mobilior, iuxta naturam signi, & loci in quo
 est. Iam si iudicium ferre volueris, Planetā ipsum
 specta dominum nativitatis. Verbi causa. Demus
 Solem esse in Leone tempore nativitatis Petri: vbi
 nulli refragari licebit, quoniam futurus calidus
 sit Petrus: & aliquantis per siccus, atque ideo pru-
 dentem, sapientem, honestum, superbum facit,
 gloriam & imperium communiter consequētem.
 Et cæterorum Planetarum dominus est Sol, & in
 medio locatus tanquam rex eorum. Aliud. Sit
 Lunaticus quispiam. Luna humida est, modicum
 calefacit, erit igitur natus ille huiuscemodi obno-
 xiis epilepsia, morbo caduco. Ita si Saturno fue-
 rit subiectus aliquis, hic infrigidat, simulatque ex-
 fiscat: facit ob hoc contemptibilem, cogitabun-
 dum, tristem, deiectum, solitarium, timidum, su-
 spicuum, inuidum, & infœcundum. Iupiter, quia
 temperatè calefacit, & humectat: largitur itaque
 prudentiam, concordiam, religionem, honesta-
 tem, benignitatem. Mars simul & exfiscans, &

Iudicium q.
modo ferent.

comburens, succedit cholera, furorem, præbet audaciam, robur, superbiam, importunitatem, insolentiam. Venus, quia parum calefaciens, sed plus a quo humectans, efficit potorem, ociosum, venereum, mansuetum, lusorem, &c. Solus Mercurius, ut diximus, vt Virtutinus quispiam, nunc siccus, nunc humidus & frigidus, instabila operatur, atq; ideo interdum pessima. Porro dominum ipsum natuitatis, qualiterunque hunc deprehendere oporteat, in sequentibus trademus. Hæc ut non commentarios scribamus, sed rudimenta per compendium dicta sufficiant.

F I N I S L I B R I . I I I I .

I N A S T R O L O G I A M N A-
T V R A L E M I O A N N I S .

I N D A G I N E ,

P R A E F A T I O.

TE MERARIUS fortasse videri possem, si id conarer ego quod ante me pauci fecerunt in discutienda Astrologia naturali. Video enim omnes alio deflexisse animū, ad theoricem videlicet, quod ciuilior paulò illa sit: paucos qui naturam, ac temporum mutationes sequuntur, naturalibus vestigiis incesserunt. Iulius enim Firmicus cum in hac, atque artificiali arte adeò primus, & post se reliquerit neminem præstantiorem, non tam obiter tractauit, quām etiam data opera dissimulauit: fortasse quod non adeò multi negotij sit, naturalem Astrologū euadere, maxima verò laus præstare in artificiali. Cū reuera (pace dixerim doctissi

doctissimi viri) maior naturali laus debeatur,
 quàm artificiali, partim quòd fidelior est, & super-
 stitiosa minus: partim quod non adeò facile impo-
 nere potest nobis. Nam quid attinet curiosa secta-
 ri, quando vix ea quæ in prospectu sunt pertuesti-
 gare possumus, etiam quæ nullis neque principiis
 firmantur, neque certum est, vera ne sint, an ficta?
 Cuiusmodi esse videtur artificialis, non vñq; adeò
 peruia humano judicio. At naturalis, tamen à
 quibusdam temerariè abnegatur, tamen experiē-
 tia eò prouehit, vt non possit non mentis inops
 esse, qui hanc frustaneam esse dixerit: de qua con-
 stat, quòd multò præclariora per eam agnita sunt,
 quàm per artificiale. Eius rei testem vnum cita-
 mus Ioannem Liechthemberg, hominem neque
 Ptolemæo inferiorem. Hunc enim quis nō est ve-
 hementer admiratus? cui ille non fuit suspicēdus?
 vt etiam à quibusdam vates habitus est. At is pa-
 lām mihi concessit, Astrologiæ naturali debere
 omnia se, artificiali vero nihil vñquam tribuisse:
 adiutus nimirum etiam Physiognomia, & Chiro-
 mantia. Non quòd inde suggilare Firmicum ve-
 lim, aut cæteros eius artis lumnares, Albumafas-
 rem, Aboali, Abraham, Dorotheum, & qui tādem
 illi sunt: sed quòd artificiali hanc meam lögè præ-
 fero, quantum præstant ea quæ à natura sunt iis
 quæ sunt ab artificio. Et quāvis multis suspectum
 sit hoc nomen, atque præterea etiam damnatum à
 Romanis pontificibus (qui nihil probare solent
 quod quæcum illorum diminuere solet) tamen
 nihil est aliud, quàm naturalis Philosophiæ abso-
 luta consummatio. Quid enim aliud videtur tibi
 agere Astrologus dū futura prædictit, quàm quòd Astrologi of-
 quæ secretiora sunt naturæ, ac soli Deo nota, ho-
 minibus insinuat per propheticam Dei voluntati-
 tem,

h 5 tem,

P R A E F A T I O.

tem, & consilium nobis insinuans. Ut Mosen illū,
 & Abrahamum Astrologos fuisse ferūt Iosephus,
 Eusebius, Dic̄archus, Theodotus, & cæteri auto-
 res Græci: quos contra Appionem Grammaticum
 citat Iosephus. Quāquam quid hos necesse est ci-
 tare: cùm palam id fateatur scriptura. Sic enim de
Aet. 7. Mose Stephanus inquit, Et eruditus est Moses o-
 mini sapientia Egyp̄torum, & erat potens in fa-
 ctis & in dictis. Præterea Ioseph patriarcha, audi
Genof. 44. quid de seipso dicat ad fratres suos, An ignoratis,
 quid non sit similis mei in augurādi sc̄iētā? Quid
 iūs testimonii clarius? Cessò interim Origenem
 adserre, autorem Christianissimum, qui cisternas
 effossas ab Isaac, philosophiam extitisse ait: sic à stu-
 dioso patriarcha erutam atq; professam. Non ideo
 tamē illam extruimus, quam leges omnes, omnes
 resp̄blicæ damnarunt: neque sanctos homines ei
 vacasse credendum est, sed illā quā ex certis prin-
 cipiis constat, quam omnes sapientes, omnes cæ-
 lestium rerum studiosi approbant & fœtantur, al-
 tiorem, sanctioremq; omni philosophia, nempe
 philosophia apicem & scopum. Alioqui quorsum
 spectaret tam curiosè syderum & celorum motus
 perquirere per philosophiam, si nihil omnino est
 quod per suum motum efficiunt astra? Quid ta-
 men motiones illæ proderunt, quando pro maximo
 firmamento id ratum habent, nihil agere natu-
 ram frustra? Quid, quod in crelcentiis, in gra-
 minibus herbescientibus, in fluxu & refluxu ma-
 ris, in vernantibus temporibus, in quibus verò ab
 initio influxu syderum noua creantur omnia? Id
 negare omnino non possunt. Quod ergo rebus
 omnibus tribuunt, solis humanis corporibus non
 tribuent, cùm æquè ex elementis sint ut nihil alio-
 rum? Quid hoc est portent? Dicamus & aliud: ne
 hanc

hanc nostram cum prohibita existimet conuenire
 aliquis. Superstitiosam illam nemo vñquam pa-
 lam professus est, quod in autoris vergeret igno-
 miniam: istam professi sunt optimi viri, idq; maxi-
 ma cum laude. Prohibitæ nullam dedisse fidem
 Pythagoram, earum artium ferè antesignanum,
 autor est Diogenes Laërtius in illius vita, & idem
 Plutarchus. Ridetur eadem à Seneca, expluditur à
 Cicerone, neglecta est ab Aristotele, Platone. Vi-
 debat enim indigna, de qua vñquam facerent
 vel verbum quidem. In summa, ut nullis probatur
 rationibus, ita nec certis firmatur autoribus. No-
 stra hęc, à clarissimis viris inuenta & illustrata, hos
 præcipue habuit autores, Xalmolsidem, Zoroa-
 sten, (non qui forte creditur, sed hunc Soromasti
 filium) Damigeronta, Apollonium, Hostanem,
 Dardanum, Eudoxū, Alchindum, Rogerium, qui
 iidem & Magia fuerunt autores. Ex nostris autem
 Liechtembergium, naturæ miraculum. Altissi-
 mis plena mysteriis, profundissimam rerum sacra-
 tissimarum contemplationem, & donum totius
 naturæ complectitur: & non tam facit miranda,
 quam faciēti naturæ sedulò subsfumulatur. Et quē-
 admodū prohibita Dei hostibus mācipans, auocat
 à Deo, ita illa in eius operū admirationē excitat: &
 quemadmodū agricola vlmos virtibus, ita terram
 cælo, id est, inferiora superioribus virtutibus ma-
 ritat. Neq; enim ad cultum Dei quicquā promouet
 magis, quam assidua cōtemplatio mirabilium Dei.
 Verūm, quoniam in huiuscemodi narrationibus
 non nihil etiam mouent doctissimorum vitorum
 auētaria, illud *wægynne* monemus etiam Marsilij
 Ficini, hominis citra contētionem grauissimi, ter-
 cium librum legat de vita cælitus comparanda,
 intelliget proculdubio, ne nimiam adhuc par-
 tem

Astrologia ar-
 tificialis su-
 persticioſa.

Autores Ante-
 logie natura-
 liu.

Marsilius F
 icinus.

tem dixisse nos eius scientia, modis omnibus diuinissimæ. Sed neque dici posse, ut nunquam satis commendantur quæ diuina sunt. Idcirco autem tam obiter hæc præfamur, propter eos, qui semper ignota damnant, proclamantes statim hæreticum esse quicquid ipsi vel non intelligent, vel damnatum vident ab indoctissimis Sophistis. Quia ideo mala vel hæretica sit Astrologia, quod hanc calumniatus est Thomas Aquinas, homo nusquam sibi constans. Sed clamiter inter omnes illi aque hallucinentur multa: nos quod polliciti sumus, præstabimus, si prius id fuerimus præfati, viam tantummodo nos monituros: quæ sic tamen aperta erit, ut qui hanc ingressus sit semel, huic promptum sit ex iis paruis magna, ex minimis iis cognoscere maxima. Nequid igitur agamus obscurius, & quo minus imponamus iis, qui in ea arte adhuc rudes sunt, quando tam crebra de domibus mentio fit, de signis, de horoscopo, de ascencente, de dominis geniturae vel signorum, succinctè quid vnum, quodque illorum, diffinimus ex Iulio Firmino.

NATVR

NATVRALIS ASTROLO-

GIAE COMPENDIOSA DE-

*scriptio, per Ioannem Indagine Sacerdo-
tem, nusquam anteā simili tracta-
ta compendio. Liber ordi-
ne quintus.*

*

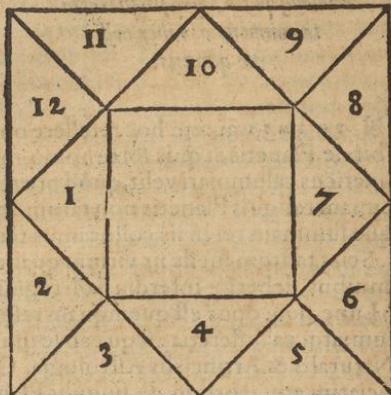
N PRIMIS autem hoc refellere oportet
bit de Planetis, si quis forte homo mathe-
maticus calumniari velit, quod præter So-
lem & Lunam reliquis Planetis non tatum tribui-
mus, atque sumimam rei in iis collocamus tantum
duobus. Sciat tantum inesse iis virium quantu[m]
reliquis omnibus, deberiq[ue] interdiu Soli regnum, no-
tu vero Lune, neq[ue] opus est quemq[ue] respicere
ceterorum: atq[ue] ea differētia est qua ab se inuicem
distant Naturalis & Artificialis Astrologia. Quod
enim speciatim atq[ue] seorsum de singulis Planetis,
de obseruatione horoscoporum decernit artificialis,
id naturalis efficit una tantum obseruantia mo-
tus Solis & Lunæ. Alioqui tamen adeò affines inui-
ce sibi, vt neutra sine altera additi ritè possit. Non
malè locabit operam, qui vitranque coniunxerit,
non tam propter scientiam, quam etiati volupta-
tem, habet enim nescio quid amplius leporis natu-
ralis, quam artificialis, tametsi præstator videatur
altera. Porro Domus quid sit audiamus.

Quid sit domus.

D o m u s, est firmamenti spatium quoddam, gra- *Domus quid*
dibus emēsum certis, per quod Planeta[m] mouetur.
Sic per metaphorā dicta, vt enim in domo mansio
est,

est, ita Planetę sua in cælo, scilicet firmamento, loca habent per quæ mouentur, & in quibus resident. Ea vocant descriptionem signorum per gradus 30. nam quælibet domus vel signum triginta gradus habet.

De numero domorum.

Sunt autem domus duodecim, quas vulgatis rhythmis memorauerūt Astrologi hactenus. Neque nos admodum erubescimus ascribere, quod videtur memoriam iuuare nonnihil, & sunt ij, Natus, vincit, fratrem, pater, filium, infirmus, vxorem, mors, ambulat, regnat, fortuna, incarcerat. Horum interpretatio hæc est.

Prima domus, est domus viræ, Hebraicè dicta Bethchai. Græcè, τὸν βιοῦ.

Secunda succedens, facultatum, vel substantiæ. Græcè, ἀνθρώπου, ab aliis dicta ob loci importunitatē, porta inferni.

Tertia cadens, θεα, mansio fratum.

Quarta

Quarta profundum cœli, angulus terræ, domus parentum.

Quinta succedens gaudium Veneris. Græcè, ἄρεια, domus filiorum.

Sexta cadens, aduersæ fortunæ, seruorum, infirmitatis, Gaudium Martis.

Septima respondens ex diametro primæ, nuptiarum, inimicorum apertorum.

Octaua succedens, mortis.

Nona cadens, religionis, vel itinerum magnorum, Gaudium Solis.

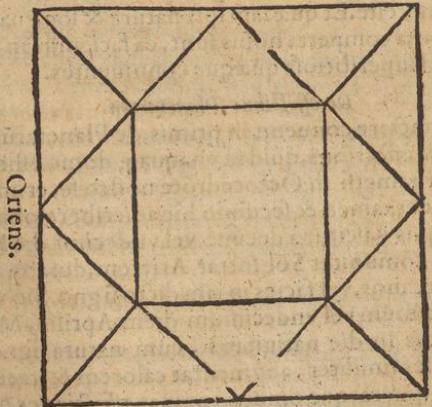
Decima medium cœli regnorū sive Magisterij.

Vndecima succedens, fortunæ maioris, Gaudium Iouis.

Duodecima carceris, Gaudium Saturni. Græcè, κακοδίαιον.

Sequitur de Cardinibus Cœli.

Medium Cœli.

*De Cardini-
us celi.* EX HIS duodecim quædam Cardines celi vo-
cantur, Prima, Decima, Septima, & Quarta. Pri-
mus angulus Oriëtis, ea est domus Arietis, natali-
tij horoscopus. Secundus, medium celi occupat,
domus Capricorni. Tertius, occubitus, vel angu-
lus Occidētis per diametrum. Quartus, ab Fir-
mo Imum celi vocatur. In iis ferè totum iudicium
pendet, suntq; principales anguli, & Planetæ ma-
iorem in iis quam in aliis efficaciam habentia.

De exordio natuitatis sumendo.

SUPERSTITIOSVM existimo, de exordio na-
tuitatis multa inutiliter cauillari, cùm magis ad
artificialem hoc sp̄etet Astrologiam, videlicet de
casu spermatis in matricem, de horoscopo natui-
tatis, &c. alterius, ut præactum, speculationis est.
Nos quidem ad Solem, & ad signum in quo est
Sol die natuitatis, intentionem dirigimus. Nam
tot insunt Soli virtutes, quot omnium stellarum.
Ptolem. teste. Et quæ iam ipsa natura & lōḡa ex-
perientia comperta nobis sunt, ea faciemus in pa-
lam, ad superstitionis quæque connuentes.

De effectibus Planetarum.

Io tractare conuenit in primis, de Planetarū na-
turis & effectibus, quid in vnaquaq; domo efficiat.
Quod tametsi in Octocedrōte nostro fecerimus,
nō pudet tamen & secundo hīc adscribere obiter.

Si quis nascitur à decima, vel undecima die Mar-
tij, vbi cōmuniter Sol intrat Arietem, duratq; per
tres decanos, vel facies in iam dicto signo. Sic vsq;
ad decimum vel undecimum diem Aprilis, Mars
repertus in die natuitatis, cùm natura igneus
sit, Aries similiter, augmentat calorem & iracun-
diā, ceterasque omnino prauas affectiones ma-
gis quam si in aquatiquo vel terreo signo fuerit.

Satur

olis virtutes.

Saturnus vibi, & præcipue in sexta, octaua, vel duodecima, et rumnarum, miseriarum, laborum & ægritudinum autor est.

Venus temperata, amantem facit mulierum, ludorum, cantorum, cœuiuorum, & alia ad lætitiam pertinentia.

Mercurius sapientia & eloquentia dator, legū, rhetoricae, operum subtilium, mercantiarum, & huiusmodi.

Luna amentiam gignit, instabilitatem, humiditatem, ignauiam.

Jupiter in angulis pulchritudinis, diuitiarum, honorum, administrationum autor est.

Sol in ascidente, vel angulis, magnum, honoratum, & inter principes nominatum reddit.

Signa quoque pulchritudinis sunt Gemini, Libra, Virgo, & prima pars Sagittarij.

Mediocris pulchritudinis Scorpius, Capricornus, & Pisces.

Sterilia Gemini, Leo, Virgo.

Facientia defectiōnē & inopiam liberorum Aries, Taurus, Libra, Sagittarius, Capricornus, Aquarius.

Media & sine voce, Cancer, Scorpio, Pisces.

Rationabilia Virgo, Libra, Aquarius & Gemini.

Qualitates Signorum existimno nonas esse.

CALIDA, sicca, ignea: Aries, Leo, Sagittarius.

FRIGIDA, sicea, terrea, melancholica: Taurus, Virgo, Capricornus.

FRIGIDA, humida, & aquosa: Cancer, Scorpius, Pisces.

Calida, humida, aërea: Gemini, Libra, & Aquarius.

Et sic tria semper signa in una natura conueniunt, & triplicitatem faciunt.

ASTROLOGIA

530

Habent quoque Planetæ potestates quasdam in propriis domiciliis.

Aries & Scorpius domus Martis sunt.

Taurus & Libra Veneris.

Gemini & Virgo Mercurij.

Sagittarius & Pisces Iouis.

Capricornus & Aquarius Saturni sunt.

Sol unum domicilium occupat, Leonem scilicet.

Luna Cancrum possidet.

Habent etiam signa suas proprias significaciones in humanis corporibus ex creatione membrorum.

Aries habet ex corpore hominis, caput & faciem.

Taurus, collum & gurturis nodum.

Gemini, humeros, brachia ac manus,

Cancer, pectus, cor, stomachum, costas, splenem, pulmonem.

Leo inferiorem partē stomachi, dorsum & latera.

Virgo, ventrem, diafragma & intestina.

Libra, lumbos, & inferiora vētris, umbilicum, &c.

Scorpius, verenda, testiculos, vesicam & tēmora,

Sagittarius, nates, & succedentia.

Capricornus, genua.

Aquarius, crura.

Pisces verò pedes & talos, quos cauillas dicimus.

De Sole & Luna quedam notatu digna.

Sol & Luna
nullius natūris
tatis domini.

I d verò, ne cuiquam imponat, præter eundum consilij non est, de Sole & Luna, qui licet Planetaryum principes sint, nullius tamē natuitatis dominia fortiuntur. Verbi causa: Si Luna in Geminis sit tempore quo puer nascitur, vel etiam in Cancro, quæ est domus sua, nō illuc dominium fortitur, sed Planeta domus sequentis in dominum computatur. Sic si Sole in Leone aliquis natus sit, tametsi Leonis dominus est Sol, hīc tamen dominium amittit,

NATURALIS.

131

amittit, deriuaturq; ad Mercurium' patronum sequentis mansionis, id est Virginis. Virgo enim sequens post Leonem signum est, & Mercurius dominus Virginis. Item si Luna reperiatur in Virgine, tunc Venus est domina genitrix, propter Libram sequentem, cuius signi Venus domina est. Non erat inutile, & hoc monere (de quo ambi passim video) dominos vel planetas malos, veluti Saturnū & Martem, non adeò perniciosos esse in propriis dominibus, ceu iam aliorum occupates casta. Exemplum vnum proferā de primo signo, quo simul & præcedentia fiant clariora. Ponamus Solēm tēpore natuitatis alicuius esse in Ariete. iam antea nosti cuiusmodi sit Aries: præterea quid in iis agat, quorum horoscopum tenet. Iunge deinde etiam dominum signi, hic est Mars. Loca igitur in erectione figura Martem cum Ariete, feresq; subinde iudicium, longissimè superiuseturum sic natū. Non obstante Marte, qui tametsi malus est, nō viceadeo tamen malitiā diffundit suā, velut in alia domo: nisi q; pro gladio repentinā etiā ægritudines minatur, propter Scorpionē & Martē in octaua. Non enim nocebit sic ad mortē ægritudo. Hæc ad superficiē dicta sint. Et idem de Saturno in Capricorno vel Aquario intelligēdum esse censemus. Ne videamur omnino posthabere artificialē, quam non inficiamur necessariam etiam ad naturalem: vnde quia signorum explicāda nobis vis est, id in primis faciemus de artificiali, vt si cui desit fortasse Firmicus, & tabulæ habeat autem Astrolabiū planum, in quo prospetto ad horam natuitatis a cenedente, possit ex minutis illis proferre iudicū, post hæc ordine quodam, atq; aliis verbis idē agemus negotium Astrologiæ naturalis, sed quæ vicissim adminiculabuntur etiam artificiali.

Saturnus
Mars in pre-
prijs dominibus
nō vſqueades
malii.

i 2 De

131

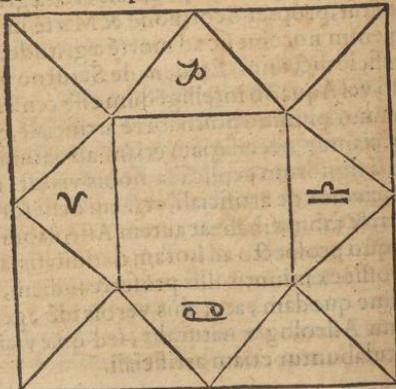
ASTROLOGIA

132.

De prima domo & horoscopo in Ariete.

QUARES autē , quatenus in nobis operetur
in Ariete horoscopus? Primum omnium moneo,
quod & antea, nihil vrgere in nos astra, sed iā pro-
clues trahere, qui sic tamē liberi sunt, vt si ducem
sequantur rationem, nihil efficiant. Sin verò natu-
ram, id agere quod in brutis ferè.

Sic editum in lucem facit iuuenta floridum, or-
bum fratribus, vsq; ad vnum fortasse, si tamē bene
cadat fortuna. Hareditatem mutabilem, que parta
mox dispergetur, mox dispersa reparabitur. Pro-
pensum ad capitis dolores, magis quam ad alias æ-
gritudines (respicit enim caput in primis Aries)
locantem vt plurimum operam suam ingratis ho-
minibus, atque hoc si Aries in horoscopo sit. Post
horoscopum perspiciendi anguli sunt, de quibus
diximus, quod signorū habeat quisque. id ratioci-
nari statim in proclue est ex digitulis, vel erecta
figura. Exempli gratia. Primam habente Ariete, fit
aliquādo ut Cācer possideat ima celi, Capricornus

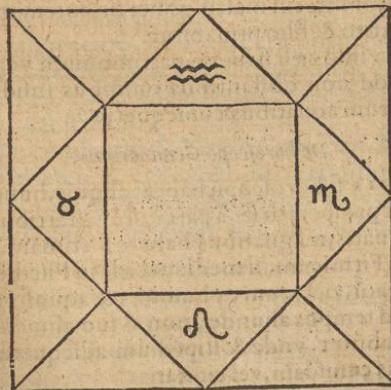
medium

medium cæli, Occasum verò Libra. Nunc quid singuli cardines promittant dicendum est.

Capricornus in medio cæli, hōnores decernit, facultatesq; , & sumptus maximos , eminentiam, arcana religionis, versutiam ingenij.

Libra in Occasu, vitā & aulicos mores: quæ vita vt à paucis probatur, estq; inconstans, ita & hunc deiiciet de gradu, iamq; paulo ante residentem in capite, mox pōst constituet in cauda : iam afflante hunc fortuna, & hilariter acclamante, statim variis calamitatibus affliget. adeò nullam cōmoditatem feret solam sine incommodis, atq; sine appendice iaetoram, eo hunc promouebit consodalium inuidia pessimū malum, verū totum illud. damnum quicquid est, Cancer resarcit in imo celi. Figuram, qua velut in tabula perficias ad vnguem omnia, hīc adnexuimus.

De secunda Domo & horoscopo in Taurō.

Post Arietē sequitur Taurus in ordine signorum

rum regulariter, & locatur in figura ad secundam domum, quę, ut diximus, facultatū & substatię est. Si quis igitur nosse velit num in prima, secūda, vel tertia aetate locupletabitur, iuxta triplices dominos, & corundem collocationem iudicabit: verum idipsum in posterioribus, nunc generalia tantummodo dicemus.

Horoscopus si fuerit in Tauro, ratiocinandū erit in hunc modum, videlicet fore eum hominem laboriosum, anxium, atque variis dispunktum curis in opibus acquirendis, facilem ad diuitias, & item procluem ad easdem amittendas, fortunatum, triumphatorem de suis hostibus.

Hunc acceptum Principibus facit in medio celi Aquarius, atq; actibus præstinet, & publicis officiis, fortasse etiā negotiis, quæ ex aquis sunt, quod aquæ naturæ videtur esse deditio.

Scorpius in Occidente cordatū, officiosum, qui vxorem amittet, si masculus sit: sin autem mulier, quæ marito & filio priuabitur.

Leo in imo celi si fuerit, patrimonium vendicabit: quod non obstantibus omnibus insidiis, & agnatorum conatibus consequetur.

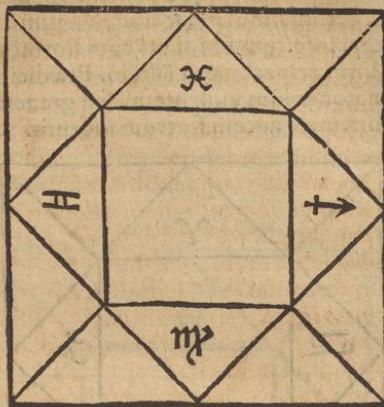
De horoscopo Geminorum.

IM HIS si horoscopū habeat aliquis, hunc pronūciant prosperatū iri: à parentibus, fratribus, amicis, cognatis, magnatibus habere fortunam.

Iuxta Firmicum, si medium celi in Piscibus habeant natū, vieturum ex humidis & aquosis: quamquam ad tempus aliunde, non ē suo alimenta illi ministrabūtur, vnde & si pēdium adsequetur, vel principis cuiusdam, vel ciuitatis.

Sagittarius in Occidente, econuerso exitiū minatur illius germanis & propinquis: quo fiet ut va
riis

riis sollicitudinibus distractus animo, tēpore multo cruciatur. Hinc sturmatim irruentibus atq; fre-

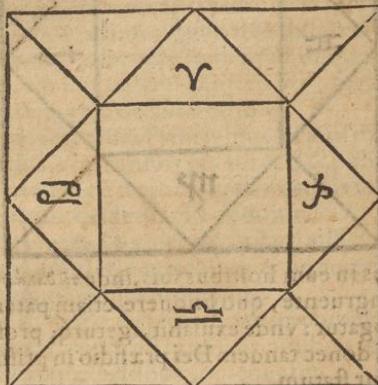
mentibus in eum hostibus suis, inde ~~τῷ δακάρῳ~~ maiorum ingruente, quo linquere etiam paternum solum cogatur: vnde exulabit, ageturq; profugus ut Cain, donec tandem Dei prædicio in pristinum restituatur statum.

Idem cōminatur & Virgo in imo cæli. Sed temporū varietate & incremēto, iuxta cōditionem incomodorum, sic & in abundantiam augebit & fortunam. Figuram qui nosse velit, hīc videat.

De horoscopo in Cancro.

QVANTVM ad naturalia & omnem fortunam, sic in horoscopo Cäcer disponit. Hominem efficit acri, subtiliq; ingenio, quāquam tardiu'culum pa-
lo, suauem, placidum, quietum, iracudum, & cum
stomacho infectantem malos quoq; sed cuius ira
tamen citissimè placatur: fortē, moderatum, ḡta
uem:

uem: quibus donis eò promouebitur, vt publicis
quibusdam officiis prælatus, ex illis & vietum ha-
beat. Deinceps illi se, atque coacti ad blandientur
quidam, verùm simulatē, & non ex animo. Satur-
num habet infestum sibi, si vel cum horoscopo co-
éat, aut limis respectauerit saltem. Prædictis autem
mortem non solum violentam, sed grauem etiam
valetudinem, & necem fratum suorum.

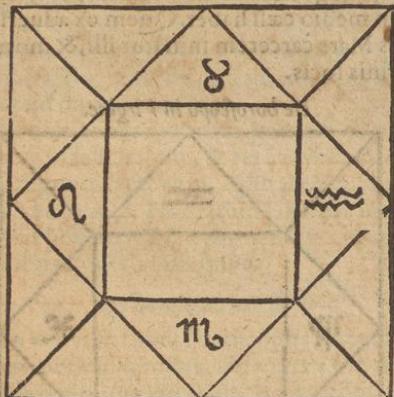
Quaquā pro virili obsistat illi (si adest) in medio
cali Aries, qui gratū Principibus & magnatibus vi-
ris facit, & bonarū rerum studiolum, simul & dis-
sipantem, & recuperantem patrimonium.

Eadem clementia Capricornus in Occidente
notā inuret infamia, quam paulopost diluet post
multa diffortunia, facietq; restitui hunc in pristi-
num gradum. Addet & impetum & calcar ad per-
uestiganda absconsa & arcana secretorum, nō sine
tamen anxietate multa & labore.

Libra si in imo celi, doloribus dolorem addens
dissipat

dissipat patrimonium, idq; statim pōst instaurat: prostratum quoque iam publicis functionibus popularibus, vel ciuilibus præficiens eundem, adeo ut cōcredantur secreta illi, & negotia maxima, quæ non nisi optimis viris dari consueuerunt. Et quod superius Saturnus in horoscopo de mala morte interminabatur, id leuius rufsum Libra honesta morte & sepultura hunc decorabit. Et si Iupiter in sequenti signo fuerit repertus, primum facit inter omnes masculos filium.

De horoscopo in Leone.

Quibus in Leone horoscopus est, id euenerit frequenter, ut multis negotiis implicentur, & plerique runq; ad se non pertinentibus. Quamobrem, nomina etiā sibi pariunt immortalia, deferuntq; etiā aliis nationibus se, libertatem afferunt, neq; facile iugum sustinent, omnem autem operā insumētes quo aliis præscribāt leges. Marspiter si in artificiali cœli figura ē regione atq; ex diametro respexerit

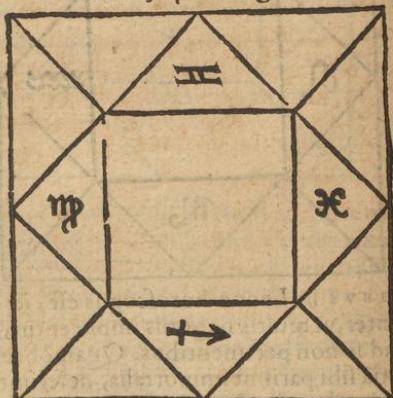
i 5 Leon

Leonē, in omnē euētūm filios negat: nisi hunc demulceat Jupiter, qui fortasse vnam dabit filiam.

Taurus si in medio cælo, suspectum viris Principibus facit, ducem officiorum publicorū & antefignanum, vel dignitate quapiam alia insignitum à potentibus. Omnia scientē, in rebus omnibus felicem: præterquā in vxoribus ducentis, ex quibus reiectis formosioribus atq; honestis, anum vel infamem, aut certe viduam copulabit sibi.

Occasus in Aquario, & incrementa pariter & damna largitur. Scorpius in imo cæli principem ordinabit negotiorum quorundam, & ij Taurum etiam in medio cæli habet. Quem ex aduerso propiciens Mars carcerem minatur illi, & mortem in peregrinis locis.

De horoscopo in Virgine.

IN VIRGINE si sit horoscopus, ve hementissime accedit ad luxuriā neruos, facitq; natum depetrere mulierculas in tātum, vt omnibus velit abuti.

Cum

Cum petulantia etiam diuicias subministrat & religionem. præficiet enim à responsis, à sortibus, ab oraculis magistris, vt è numero videatur delapsus diuorum, callentem omnia, nihil non explorantē, omnia percalletem, omnium habentē scientiam, omnium artificem, abundē etiam diuitem, siue ex religione, siue ex literis, siue ex negotiatione.

Idem pollicetur fermè in medio cœli Gemini, si adsint, nisi quod nō tam præmaturè decernūt eadem: ceterū in scrutadiis rebus arcanis, in præstitudinis præceptis viuēdi aliis, ingenio impellunt.

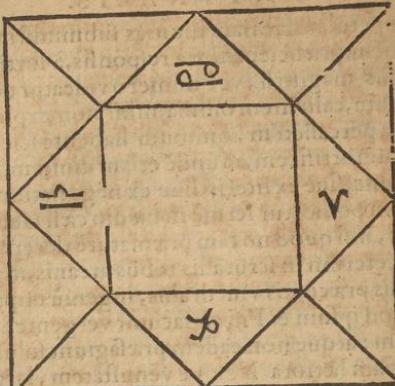
Quod ipsum & Pisces faciunt vergentes ad occiduum: atque non eadem præsagiant solū, verum etiam latiora. Nempe venustatem, largitatē, ingenuitatem, teneritudinem, fauorem & clemētiam apud omnes homines.

Addit iis etiam diuorum gratiam Sagittarius, præterea & felicitatem, & rerū omnium copiam, filios, regnum sacrorum, agilitatem quoq; ad gerenda hæc omnia. Hoc fatum eius qui in Virgine habuerit horoscopū, in eum modū collatis etiam aliis tribus signis, vt diximus.

De horoscopo in Libra.

PORRO si in Libra horoscopus sit, causat ægreditudes, pericula, hostes, lites: attamē semper post pericula triūphum decernit. Ad hæc etiam dignitates, religionem, & iudicij sinceritatem, integritatemq;. In nulla proflus re infelicem facit, quam in liberis procreandis: horū cùm aliquot iam procurarit sibi, atq; in iis omnē fiduciā suā locate cœperit, statim numerus ille deficiet, decadentq; in quibus proram videbatur collocasse & puppim.

Si quis autem scire cupiat, quibus dignitatibus præfulgere debeat, & quo in loco: pulchrè id deprehendere

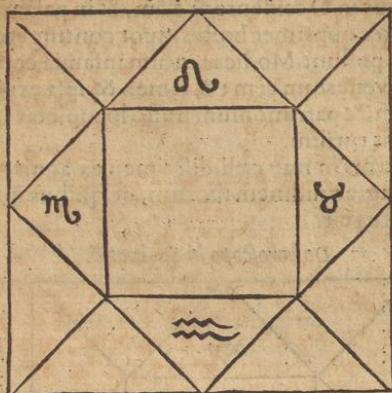
prehenditur ex ascensu Cancri in medio cœli. Hic in religione vel sacro loco, ecclesiasticū mihi videtur stipendiū polliceri, id est, eum ferē ex publicis habere victū. Eōdem referenda existimo pecuniā, gnatos, nobilitatē, facultates, quæ in senecta contingent affluentissimè. Quanquam in successu filiorū non adeò erit felix, nisi iucunda aliqua, atq; fatali irradiatione hunc aspexerit Iupiter.

Et hæc omnia Aries in Occidente tribuet in aquis locis vel circa, aut ex aqua adducet. Præterea in discriminis maxima, in profectiōnes longas, in deserta loca, in pericula cum vxore, quandoque in maniacam destituet passionem, vel phrenesim: idq; vñque ad senectam, vbi tandem finis erit horum omnium.

Capricornus hac illac conquassabit in turbatio-
nes plurimas, sinetq; rarissime tranquillum agere.
Neque patrimonium patietur in tuto esse. Nunc
labefactabit, nunc rursum restituet. Quoniam au-
tem petulātes multum sunt, quibus Capricornus
in

in imo cæli est , ita & hic ex ignobili & illegitima,
aut aliunde sancè filium tribuet.

De horoscopo in Scorpione.

S I N Scorpione sit horoscopus , naturā arbitror manifestam esse , iuxta animantis ductū naturalem . Qui hunc in horoscopo habuerit , facit iracundum , diffundentem clanculariē aconita , mordentem clām lingua sua pestilentica : diuitē vt neminem hominū fluctuantem in periculis variis , vt desperare etiā possit : verū iis aliquātis per in trāquillū redactis , pacatissimū fructū percipiētem gloriae , dignitatū , obsequiorū , longanimitatis , religionis . Indit & viuacem spiritum , vigorē animi , politiemq; sermonis . Proinde non obstante priori danno , filios multiplicabit , qui omnē anteactam amaritudinem sua felicitate compensabunt .

Quoniam autem perraro fit , ut quod ascendens ipse præstat , id etiā cæteri cardines cæli non spondent , ita ex Leone medium tenēte cælum , eadem illi

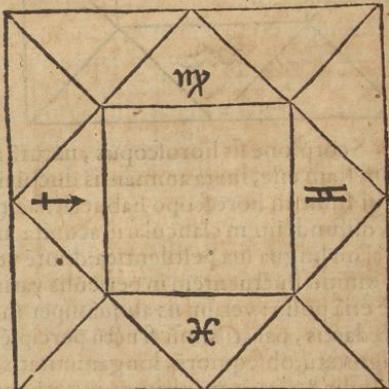
ASTROLOGIA

illi speranda sunt. Sed & fortitudinem addit & robur, quibus perfici hæc possint. Postremò omnū & dignitatem tribuēs, & virtutum omnium præmium immortale.

Taurus in Occidente tā clām, & in palām illius graffantes opprimet hostes, quot contingere quidem illi posunt. Modica tantūm infamia consperget, ob venereum rem: & tamen & ipsa expirabit paulatim, & patrimonium nunc locupletat, nunc dispergit rursus.

Aquarius in imo cæli, discrimin ex aquis minatur, & ingratitudinem illorum, de quibus ipse bene meritus est.

De horoscopo in Sagittario.

HOROSCOPVS in Sagittario ex iis est, qui multis ac variis periculis se implicant, vbi ascendens fuerit. Alicit atq; trahit sub eo natū ad peregrinandum, tentandaq; maria, & fluuios maximos. Ingenium quoq; largitur natura ipsa idoneū ad omnes, & ad

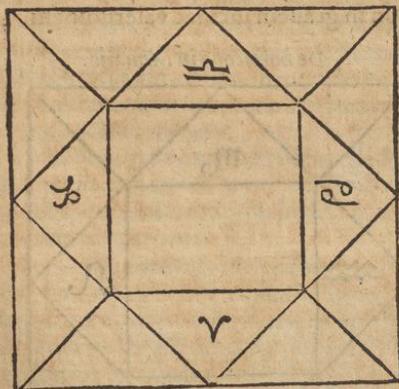
& ad eas quidem optimas disciplinas, modò hanc sequutus ductrinem naturam fuerit.

Quod si fecerit, Virgo in medio celi augmentabit fortunam, compensabitq; habitos ingenij labores insigni aliqua potestate, qua cæteris antestet, qua & liberalissimè fungetur: necessaria præstaturus aliis hominibus, tametsi ingratis.

Liberos & nepotes Gemini dabūt in Occidēte, idq; vbi in declive abierit iuuenilis q̄atula. Faciēt, & à libellis, vel arcanis rebus eum hominem.

Pisces in imo celi, ex humidis locis dabūt subſidia. Facient & fidum, cui arcana concredi possint, sanguine vel ingenuitate nobilem. Quod si modica radiatione hos respexerit Iupiter, vxore obtrudet, verū constupratam prius, vel alteram.

De horoscopo in Capricorno.

CAPRICORNVS non omnino malum signū, si in se horoscopum habeat, natū facit amabilem, letum, fidum, subdolum, abūdantem, sed pusillanimem,

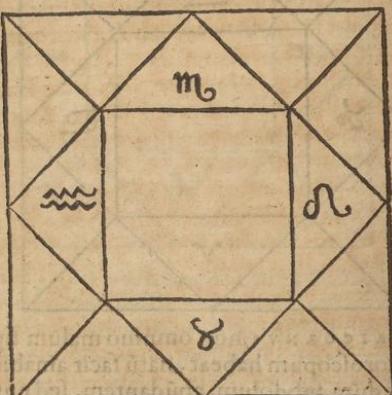
nimem, & in offerendis Deo preculis, superstitione nimis, insuper etiam libidinose, sed statim peracta voluptate, mox pessime tractantem mulieres. Alienæ vitæ secretum censorem, maximè verò religionis, aut similis alicuius rei.

Libra in medio cœli, aliena damna, & mortes alienorum illi lucrum suum facit, proinde etiam honestum, pium, acceptum, eloquentem, eruditum, vovente in necessitate vota Deo, quo fiet, ut tandem mala omnia felix & prospera senecta comitetur.

Cancer in Occasu, infensos illi faciet amicos, periculis etiam innumeris implicans.

Quod ipsum & Aries comminatur in imo cœli. Fluunt ab illius omnia, substantia, dignitates, officia, serenturque nunc sursum, nunc deorsum. Tandem, ut diximus, moderabitur omnia Libra. Filium tamen intantum præseruare non poterit, quin non in grauem incidat valetudinem.

De horoscopo in Aquario.

IN HOC

NATURALIS.

145

In hoc signo vis horoscopi talis est. Moderate diuitem facit: effert etiam, atque apud potentes promovet: coniicit in pericula: & quibus veluti desperatus iam, eximetur rursus diuorum praesidio. Facit etiam hospitalem, munificum, prodigum, patrionum eorum qui è bonis atque melioribus artibus, præ ceteris videtur attigisse aliquid, tractantem argue dissipantem sacra: & in tali constellatione,

Si medium cœli occupauerit Scorpius, vites largit, & vitam tetricam ac duram. Ad itinera impellat frequenter, ut stare uno loco diu non possit. In uxoribus fortunam experietur aduersantem sibi. Postremò omnium bonorum virorum suffragiis ex malis omnibus extricabitur.

Leo in Occasu vxorem illi dabit, vel concubinā, quacum variis simultatibus dissentiet. Dabit & anum, quæ ore quidem abdulantur sibi, ingentia illi promittens, verū in animo alios amabit. Imiti illius erunt domestici eius: & illorum adiutorio freti hostes alij, conabuntur collidere hominem. De alieno thoro copulabit in matrimonium aliquam, aut certè viduam.

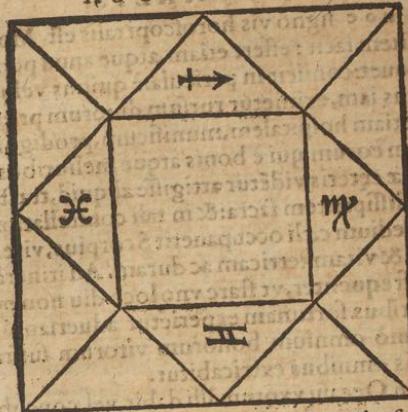
Gloriam & pōpam, quibus videtur deditus esse, illi adauger in imo cœli Taurus: cui & id acceptum ferre debet, quod aliorum sibi bona adduntur: & vitam viuet diuturnam.

De horoscopo in Piscibus.

Ergo ingeniosum faciūt Pisces, animatum, cordatum, fidum, amicabilem, paulatim sublimatum, donec tandem ad fastigium hunc prouehant.

Sagittariis in medio cœli, deicit in pericula multa, in multos errores: alioqui habilem facit, & qui potentibus etiam audeat lites mouere: de alio quodam in discrimen adducet, facietq; possidere non sua.

k Virgo

Virgo in Occidente facit cordatū, hospitalem, tenentem secreta, & cohomum, amantem vxorem immodice, sed quem vicissim illa non amat, vt cæteri quoque in quos ille officia collocat illi ingratifuntur. Vnde fieri, vt crebris laboribus & molestis angatur, propter vxorem & liberos.

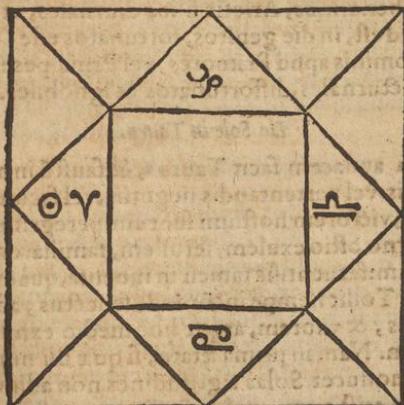
Insuper cōficietur valetudine quadam aduersa, procurantibus id Geminis in imo cæli. Vitio quopiam laborabit sibi tantum noto: & substantiam quam amittet fortasse, rursum recuperabit, atque resarcient amici, vt ne sic quidem destitutus videri possit. Spiritum suo redderet auctori in alienis locis & patria morte inauspicata & repentina.

*De iudicij naturalibus, iuxta revolutionem
Solis per duodecim signa Zodiaci.*

Huc usq; triualia diximus de horoscoporū iudicio, dicta etiam ab aliis, sed cuius furti nos nō adeo pudet, ac piget. Sed enim anteā p̄fati sumus, per cōpendium tantummodo acturos nos ea quæ

quæ ab aliis prolixis commentariis sunt præcepta. Cùm enim ubiq; reprehensibile furtum sit, in solis tamen literis non vitio tribuitur, sed laudi: maxime si quod ab aliis dictum obscurius est, qui spiam cupiat elucidare. Earum inquam cauillationū nos non piget. Id dictum volumus ad eos, qui omnia fastidunt, barbari ex triuio: cùm ipsi ad nullam artem idonei sint, & tamen omnia cēdere lingua sua spurcissima volunt. Tu quisquis es qui hæc legis, magis animum nostrum expēde quam verba, qui parati fuimus ad docendum, nihilq; omnino celare te. Si quid aliter cessit, præter nostram sententiam factum est. Ad iudicia nunc properamus naturalia, vbi summarim de Ariete sic habet.

De Sole existente in Ariete.

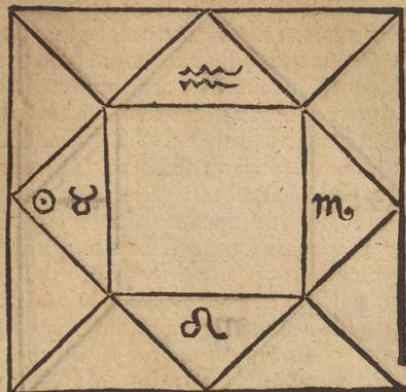
O C C U P A N T A R i e t e m S o l e , n a t u m n e q ; d i u i -
t e m f a c i t , n e q ; a d m o d u m e x t e n u a t , v e l e x h a u r i t .
I t e m i r a c u n d u m , s e d c i t o p l a c a b i l e m , s t u d i o s u m ,

K 2 facun

facundum, varium, elatum, mendacem, luxuriosum, pollicetem (ut ille inquit) aureos motes, sed promissa non reddentem, male audientem ab affinibus: ab hostibus, quos habebit non contemnedos infestos sibi, adducetur in discrimen. A quadrupedibus, veluti ab equis, futurus est, ut deiectus cicatrices accipiat, cum periculo etiam mortis: adeo non cedent illi prosperae auctiopia, pescationes, venationes, status equestris, & quae eius generis sunt: in alienis tamem semper felicior erit, etiam longeius. Item si puella sit quae sic nascitur, erit medax, iracunda, venusta, curiosa, cupida nouarum rerum, inuida, fecunda in liberis procreatis, sed primogenitus illi extingueatur, obnoxia periculis, unde notam accipiet, vel cauterium in capite: alioqui ex natura etiam signata in capite, vel in pedibus. Illud etiam ex autoribus reprehendimus, Arietis filios diurnales, ut sic dicam, id est, in die genitos, fortunatos esse, & magni nominis apud Primores, vel Principes: contra nocturnales, disfornatos & ignobiles.

De Sole in Taurō.

Ira audacem facit Taurus, & faustū in aggredendis, vel pertentandis negotiis, vel facinoribus arduis, vi et ore hostium suorum, peregrinum, & a paterno ostio exulem, seruilem, familiarem, iracundum: seruentius tamen in iuventa, quam in senecta. Tollit nempe incomoda senectus, adderetq; diuitias, & vxorem, atque hoc medio exhilarabit tandem. Nam in prima aetate, si quae illi nupserit, vix hanc ducet. Solas aegrisudines non adimit: appetitq; tristitiam, melancholiam, morbum canis, atram bilem, idq; circa annum aetatis sua 28. vel 35. his sedatis, iam rursum florebit, proficeretq; in longissimam senectam, aut Nestoreos, vel Hesiodeos annos.

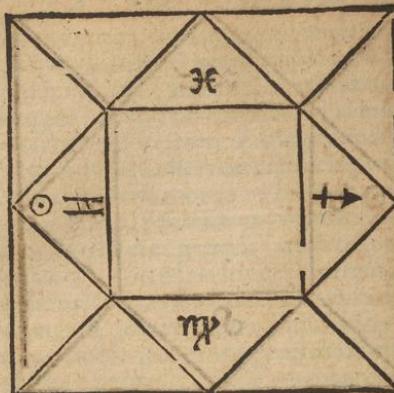

anno. Non paulò aliter fœminas facit petulantes, laboriosas, obsequetes, dicaces, ob amissum pudorem infames: quæ infamia labescet paulatim, atq; euanescent, vbi ad annum peruererit vicesimum primum. Maritis nubet plurimis, procreabitq; liberos. Erit quæ consulere aliis potest prudens, circunspecta & diues.

De Sole in Geminis.

GEMINI natura formosi, formosum faciunt, & misericordem, sapientem, ingenuum, liberum, iactabundum, curforem, peregrinum, suarum rerum parum curiosum: quo fiet, vt neq; diues euadet, neque penuria premetur, verum medio modo incedet: eius tamen fidei, vt ærario publico præficiatur. Animo hilari, intelligens, astutus, ingeniosus, affabilis, natura quadam hominibus gratus: veluti ij, qui Venerem habent in radice nativitatis. Pulchra quoque facie, pulchris & idoneis artibus imbutus, nempe mathematica, legib;

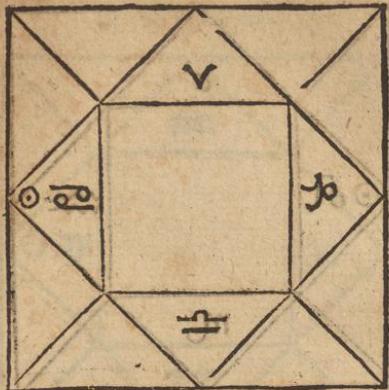
k, būs,

bus, arithmetic. Id præ cæteris habet insignie, vt cùm irascitur, celare tamen iram atque dissimulare potest. Imminebit illi periculum vbi ad annum pertigerit 32. aut ex morsu canis, aut ex igne, vel ferro.

De Sole in Cancro.

CANCER frigidus & humidus, carnem insipiat, allicit ad amorem mulierum, extimulat ad coitum. Alioqui semper ingenium præstat, humilitatem quoque & sapientiam, implicans litibus, & bellis variis, vt multum tamen victorem hostium decernens: qui multa tentabit, præcipue maria. In multis periclitabitur, variis quatietur incommidis, in multa paupertate & miseria, & si etiam lucri causa sit, nihil tamen inde habitior fiet: thesaurum effodiet, aut reperiet minimè speratum. Verum si puella sit huiusmodi, pinguicula fiet, formosa, agilis, iracunda, placabilis, officiosa, prudens, ciuilis, verecunda, sagax, fallax, astuta, ingrata:

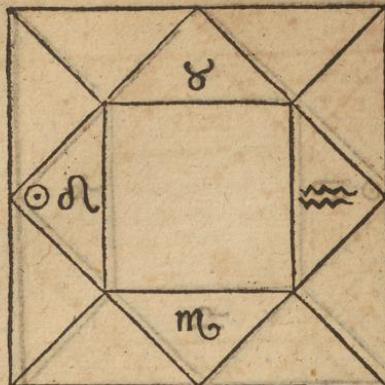

ta: aliud dicens, aliud faciens, & habens in pectore, anxia, laboriosa, exposita pluribus periculis, periculis in aqua, periculis in casu, periculis in partu, in colica passione, primum foetum edens imbecillem, alterum validorem. Potro infamia si quid cōtraxerit, id quicquid est post annum diluetur 26. Vtrobique inimicorum victoria est, siue in sceminiis, siue in mariibus, atque prosperabitur in annis sequentibus, bene conati, modesti, fideles, laboriosi, audi cibi & potus, noti magnatibus, bene fortunati in agricultura.

De Sole in Leone.

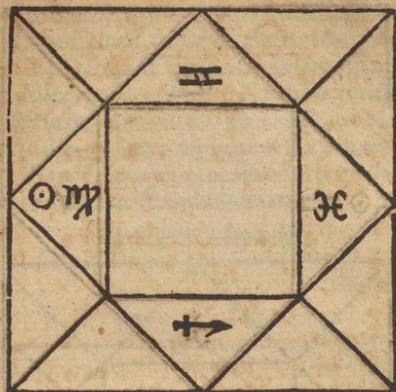
IN LEO NE Sol facit magnatum, audacem, arrogante, eloquentem, superbum, derisorum, immitem, immisericordem, durum, inexorabilem, tetricum, undequaq; angustis & periculis maximis septum. Ex periculis rursum eximit, & officiis præstituit publicis, centurionem facit, vel pentagonarchum, è tribus magnatibus beneficia expē-

k 4 Etantem,

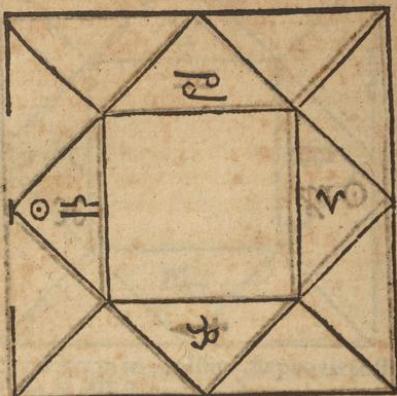
Etantem, infelicem in prolibus, & pro iis sustinente labores & afflictiones multas, ad iram pronū, periculis exponentem se plurimis. Succedit cholera, interim etiam ad dignitates prouehit & honores, vocat ad pericula incendij, ferri, impetitionem bestiarum, vnde in loco succumbet non suo. E periculis tamen elabetur Dei præsidio. Simili pacto puella si fuerit, animabitur, facierq; hanc magnō & ampio pectore, gracilibus cruribus, quæ animositas & audacia sunt indicia, atque item iracundia, cōtumeliarum, loquacitatis: sed tamen cum moderamine, remittit enim in omnibus iis muliebris clementia nōnihil. Pericula quæ illi imminent, sunt aqua seruens, vel ignis: ab iis custodire se oportebit. Ex infirmitatibus, stomachi torsiones. Cæterum ab anno 20. vel 21. fortunam sentiet in diuitiis, quas conquiret potentum opera, in usufructu rerum alienatum, in familia, pulchritudine, amore: filios tamen habebit paucos.

De

Sic virgo facit rebus domesticis bene præfectum, ingeniosum, veracem, magnanimum, afficetantem honores. Auferet & vxorem illi ductam antequam cognoscatur. tollentur illius quædam, atque diripientur, vlciscetur in aduersarios, & adeo arcanorum malè retentius est, vt ne secretissima etiam sua celare possit, fortè quia iactatæ deditior est, nitida facie, comptis moribus, amatorem mulierum, in aulam se recipientem Regum & Principum. Præterea etiam iustum, sapientem, bonum, honorabilem, cõsultorem, patronum amicorum, pium, misericordem, venustum, candido & mundo corpore, stipatum amicorum maxima cohorte. Puella eius nativitatis erit ingenuosa, verecunda, pudica, bene uola, officiosa, prouida, iracunda: viro nubet circa annum 16. primogenitum, partruet eleganti forma, periculis implicabuntur plurimis, siue viri, siue mulieres fuerint.

k 5 De

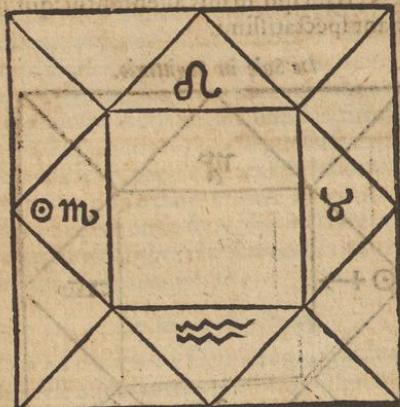

SOL IN LIBRA, natum facit libidinosum, negotiosum, bene fortunatum, præcipue in aquis, aut in us quæ ex aquis sunt, præterea quæ ex aromatibus sunt, preciosis lapidibus, vel huiusmodi, in obediis itineribus prolixis & remotis. Corpori vero facit pulchro, agili, sermone coptum, optimæ famæ, rimatem arcana multa, sed in promissis rarissimè stabilem, tametsi aliud pre se ferat verbis ipsis. Exponet se insidiis & machinamentis plurimi malitiosis. Vxore prima non diu fungetur. Accedet & hereditas illi ex rebus mortuorum, & partim ex ingenio & proprio sudore: alioqui tamen non facile credit. In quadrupedibus animantibus non omnino erit disfortunatus. Propter mulieres vero plura & ingéria lustinebit, impinget in turpitudine coitus illiciti, & somniorum interpres futurus est longè optimus, siue diurna fuerit generatio, siue nocturna. Puellam facit amicabilem, hilarem,

D 4 A

larem, iucundam, quæ varia oblectamenta ex pratibus & herbulis capiet, quibus potissimum gaudet. Ad loca propellit ignota, viro nubet circa annum vigesimum tertium, cuius & matrimonium secundabitur. Efferet hanc forma corporis egregia, eloquium dulce, gestus urbani. Neque omnino etiam inhabiles sunt quicunque sub Libra sunt, ad literarum studia, & artes meliores. Caeubunt autem sibi aut ab incedio, aut aqua feruenti: ex iis laderunt, nisi cautissime sibi prospiciant.

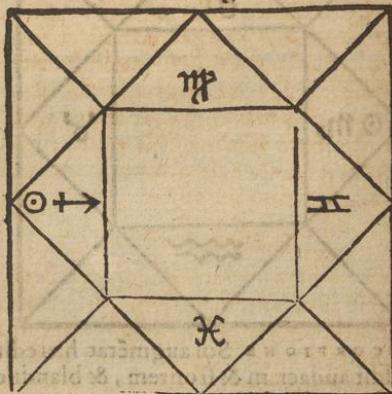
De Sole in Scorpione.

IN SCORPIONE Sol augmētat hēreditatem nato, addit audaciam & frontem, & blandiloquētiā, qua fretus pluribus imponet, vna manu panem ostentans (quod aiunt) altera lapidē celans, semper melle permiscens venenum, ferē nihil eorum faciens, quæ dicit: aliás tamen facetosus, iocularis, credulus, triūphator de inimicis. Sic si puella fuerit, facit amicabilem, solertē, fallacem, quæ primo suo

suo spôso fraudabitur, altero fruetur hilariter, quæ vincet aduersarios suos. Laborabit ex dolore sple-nis, atq; cauterium accipiet in capite, aut scapulis, vel lacertis. Alioqui vtriusque sexus audaces facit & temerarios, ad prædandum, ad peruestiganda quæ prohibita sunt, ad incendum pacta, ad cotrahenda mercimonia, præterea etiam perulantes, fornica-tores, instabiles, male cogitabudois, loquaces, ira-cundos, interdum iuxta ac vehementer mœstos atque afflictois. Cæterum non deerunt qui hos ma-gnificant, qui hos ad se vocat principes homines, ex plebeis etiam qui in illis assententur: qui sicut ut multò fiant spectatissimi.

De Sole in Sagittario.

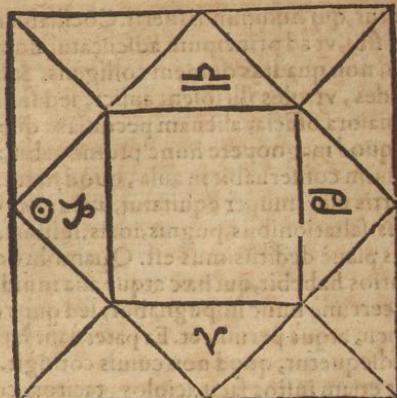

SAGITTARIUS non omnino malum signum est, manete in eo Sole, fortunam largitur, submis-tratq; animum ad quiduis tentandum: quod in-stitueris animabit, in primis ad perineadas alienas terras, ad trananda æqua, inde non sine quæstu reuert-

reueretur, qui huiusmodi fuerit. Cōciliabit quoq;
amicos sibi, ut ad principum adsciscatur domicilia
& aulas, non quadras quidem colligens, & lingēs
paropsides, vt viles illi solent aulici, sed subroga-
tus ad maiora officia, alienam pecuniam dispensa-
bit. Ad quod magnopere hunc promouebit, atque
potissimum conseruabit in aula, quod natura agi-
lis & fortis est. Infuper equitatui, auctuīs, ve-
nationibus, saltationibus, pugnis, iocis, lusibus, con-
flictibus planè deditissimus est. Quamobrē etiam
aduersarios habebit, qui hāc atque alia inuideant,
atque acerrimè hunc impugnabūt, sed quos colli-
det tamen, atque peruincent. Et paternam hāredita-
tem adsequetur, quod non cuius cōtingit. Fre-
quenter etiam iustos facit, sciolos, tacitos, corda-
tos, ingeniosos, fidos, mites, stabiles, firmos, labo-
riosos, iactabundos. Quod si puella fuerit, nō mul-
tum etiā differet, facit eam anxiā, laboriosam, mi-
sericordem, obnoxiam multis æmulationibus &
insidiis à malis hominibus, sed viētricem, secun-
dam: quæ viro nubet circa annum 17, vel, si non
successerit, circa annum 28.

De Sole in Capricorno.

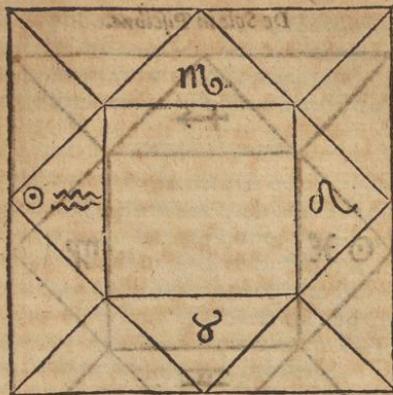
C A P R I C O R N I S facit iracundum, leuē, atque
vilibus sese associantem personis, suspicium, la-
boriosum, distractum variis litigiis, quæ illi aliūde
provenient, sed audacter sustinentem aduersaria,
erit; cordatus. Deperiet puellas, & eas paupercu-
las & simplices, quæ tandem deducent hunc in æ-
gritudinem. Facit etiam mediocriter diuitem, be-
nevolum, alacrem, facetum: veruntamen instabi-
lem, si nocturna fuerit nativitas. Idq; ferè in omni-
bus rebus. In senecta vbi viderit accedi sibi diui-
tias, incipiet amare pecunias, declinabitq; à prima
largit

largitate in auaritiam. Nam in iuuēta tractari quidem vtcung; poterit. Prosperabitur in nauigatiōnibus, maxime si ad Orientem fuerit. Ab Oriente etiam fortuna illi imminebit à magnis viris. Physisomia sic natorum talis est : Caput cōmuniter habent paruum , compressos oculos, moderatam loquelandam. Proderūt illis balnea vbi ægrotauerint. Porrò puerā timorofa erunt, citoq; erubescēt. Dominabūtur inimicis suis, & ad aliena loca peregrinē proficiscentur.

De Sole in Aquario.

AQUARIUS natum facit amicabilem , cupidum, proclivē ad febres diurnas, diffortunatum etiam circa aquas, quas & natura abhorrebit. Crescit autem illi fortuna circa annum 35. & 36. ex quo tempore incipiet peregrinari, peruagariq; loca varia, & paulatim etiam ditari. Sed quæ diuitiae nunquam ad extremum peruenient, neq; cumulabuntur in immensum, sed partitæ rursum dispergentur:

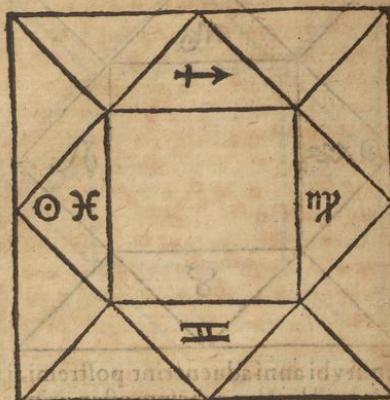

gentur; nisi vbi anni aduenerint postremi, iij resarcient quicquid largius exp̄sum est in primis. Neq; profectiones illę ad longinquas regiones magnopere illi ad cumulandas opes cedent. Aliunde ab alienis fermè maiora sperabit, atque consequetur. Interim variis incommodis, iacturis, periculis distingetur, atque omnium maximè cum vxore & muleribus. Ducta illi vxor in paralysim soluetur, sed neque cum aliis etiam prosperabit mulieribus. Vxore prima nō diu fungetur; verūm hac resoluta in tabem, mox felicius succendent omnia. Puella etiam sic in Aquario nata, similiter deliciofa erit, verax, cōstans, iis tribus masculū ferē exce-
dens. Subinde ditabitur alienis bonis. Consuletur illi de liberis, variis quatietur aduersitatibus, tē-
abit aliena loca. Ysq; ad 22. annū humiliata incedet, ad 22. verò anniū incipiet paulatim illi arridere for-
tuna. Mediocres diuitias obtinebit. Frequenter omnes, siue mares, siue tecminæ taciti sunt, sapien-
tes, ingeniosi, fideles, faceti, infesti inimici.

De

trae
n nauig
Ab Oce
s viris. Pe
t comon
moderat
grotteus
erubet
la locape

ilem, exp
fortunatu
rebit. Ca
y. & 14.
tagang, lo
uz deute
neq; cum
sum diffo
genue

Pisces in primis quidem annis multa suis obturabant mala, idq; præter meritorum interdum: faciunt etiam auaros, iocosos, officiosos, lusores, negligentes fortunæ, probe indolis, amantes honorum consortia, procacis linguae, audaces, sibi placentes, fortunatos in peruestigadis thesauris: nam omnino illud eis evenit, ut & ipsi præter spem inueniant aliquid. Partim etiam ab alienis ditabuntur. Non diu viuet nisi annum excesserint 35: tunc spes est longævitatis: non nimium tamen ditabuntur, sed moderatè, alioqui animo & opinione Cræsi diuitias possidentes, ob tumultuantes & nullibi non importunas cogitationes. Ob maliciem in captivitatem veniet, & pauca illorum prosperè cedent in pueritia & inueniente. Signum habet in cubito, vel in pede, & fortuna illorū ad metidiem. Puella sic nata erit feruida, audax, insolentis lingue, contumeliosa, litigiosa, multis etiam vndiq; circuodata periculis,

periculis, pudorem abiicit, & relicto marito suo, adultero se (nisi cohabeatur) copulabit, molestabitur torminibus ventris & stomachi: Et hoc iam secundum de Signorum influentia dixisse satis est.

De naturis Domorum.

SUPER EST ut de naturis quoq; agamus Domorum & Signorum, in quibus rebus nostris favent coepit, quid in vno quoq; Signo agendum, qui temperare actus nostros possumus, ut cuncta nobis eueniant secunda & prospera. Nam hic sermè scopus est Astrologia naturalis: ad quem nisi pertigerimus, nescio ad quid tandem illa possit nobis (Alchabitio inquiete) prodesse.

P R I M A domus Aries est. Et primum etiam in ordine Signorum, vocatur ab Astrologis Domus vita, & fere semper initia illis significat operum, id est, quæ in ipso vita exordio vel delectat, vel male afficiunt natu, item & febur & debilitatem. Denique omnia quæ ad vitam spectant naturalem.

S E C O N D A est Tauri. Dominus facultatum, vietus, ministrorum, seruorum, significans finem iuventutis. In eam si forte fortuna inciderint Jupiter, vel Venus, Planetæ ceteris nobiliores, promouebunt ea in primis quæ ex bonis mobilia ab iurepotitis vocantur: vel etiam immobilia, ut hortos, agros, vineas, redditus annuos, & quicquid est, quod durare potest diu. Mancipia si quis conduxerit in hoc signo, rem domesticam fideliter dispensabunt.

T E R T I A domus. Successum cū fratribus, sororibus, propinquis, & minoris iuteris, in tertia locat domo, id est, in Geminis. Si quis igitur in horoscopum habeat, hunc pronunciant prosperatù in fratribus, à cognatis, à magnatibus & propinquis. Cōducit & in hoc signo, scribere, ac mit-

tere epistolas, ambulare iter breve, cōtrahere amicitiam, inire fraternitatem, & huiusmodi.

QUARTA, mansionis instructio est patrum, hæreditatum, thesaurorum, & arcanorum. In ea bonum est cōtrahere, emere, vendere, cambiare vienas, agros, possessiones, erigere structuras & machinas, iacere fundamenta, effodere terram, quærere thelauros, testari, diligere sepulturam: prospicatur hæc omnia Cancer.

QVINTA est domus filiorum & dilectionis, legationum, donationum, & eorum quæ post defunctionem vitæ ad laudem vel vituperium pertinēt, expedit Sole hanc occupante tractare omnia quæ in mentem veniunt, indulgere genio, pergracari, helluati, peregrinari, inire pacta & amicitiam, propter gaudium Veneris illuc diffundente lætitiam. Conuenit & vestibus nouis vestire se, scribere epistolas, periocari, ludere, cōquirere sibi amicos, qui fidi sunt, quiq; possint in necessitate propugnare vel defendere.

SEXTA domus Virginis. Si quid autem ad tristitiam spectat, ad ægritudinem, id sexta deputatur domui: & vocatur infirmitatis, ægritudinis, tristitia, ieruorum, gaudium Martis. Nulla hic emptio probatur vel veditio, propter perfidiam, laborem, & dolorem: præseruum à Mercurialibus & Virginibus, quos vitare oportebit. Exaggerat hæc in nos falsos testes, latrūculatores, & qui vitæ nostræ infidiantur, homicidas sanguinarios. Præterea & tumultus bellicos, seditiones, factiones. Omnia hæc ab Virginistis in sexta & Mercurialibus: propterea quod Mars (vndictum est) in hac gaudet.

SEPTIMA domus in Libra. Sunt deinde post ægritudines, nuptiaz, coniugia, & ea quæ circa medianam vitam velut in directa ian Libra trutinantur.

In ea

In ea valet instaurare amissa, reparare desperata: & quia habitatio consummatæ inimicitia est, committere quoque cum hostibus, vndiq; immittere se guerris & litibus, iis præcipue qui Arietem habent ascendenter.

O C T A V A ab Oriente mansio est Scorpionis. Domus vel pars mortis, timoris, paucoris, hæreditatis, mortuorum, & eorū quæ post mortem fūnt. Commorante in ea Sole, vide ne quid auficeris, neq; iter arripias, nō aquis credas te: facilè hīc impingitur. Quamobrē vitāda sunt omnia bella, cōtētiones, iniūtiæ caussæ, inimicitiae, mulieres male, maximè si ex parte hæreditatis hīc orientur.

N O N a domus in Sagittario. Habent & fides, religio, prolixia itinera, sapientia, philosophia, mathesis, libri, epistolæ, narrationes, legationes, somnia, rumores, suas in calo stellas. Quo fit, ut per agrante hīc domum Sole vel Luna, ea tractari debent, quæ ad prædicta iam spēctant, nam citius sortiūt effectū, quam alio tempore. est enim hoc tempus consummata amicitia complementum.

D E C I M A domus in Capricorno. Non omnino etiam frustra est, quod hīc in regem asciscitur, ille verò præficitur potius E cælo eīt hoc, atq; decima domo, vocaturq; domus regni, dictaturæ, magistratus tribunitij, præfecturæ imperij, & quicquid potestatis est. Si quid igitur præcipiendū est, si qua in ditionem redigenda prouincia vel vrbs, si quod adipiscendum magnificum regnum, si quis adorandum iudex est, si patrocinandum egenis, si cōferendum cū magnaib; & præpotētibus, faustè atque feliciter fieri potest, manente in ea domo Sole vel Luna. Vulgato nomine vocatur domus Capricorni ordine regulari, si Aries fuerit prima.

V N D E C I M A domus Sole in Aquario. Hīc est

l a dom

domus laudis , fortunæ maioris , gaudium Iouis , ministrorum , auxiliatorum . Licebit in ea adorari aduersarios , conquerere amicos sibi , laudare alios à quibus premij quippiam speratur , denique traxi possunt omnia quæ optamus , vt fortunatè eueniant .

O M N I V M pestilentissima fermè est Duodecima . Nempe habitaculum inimicorum , carceris , laboris , eruminarum , inuidie , su / utrationum , bestiarū , termini vitæ : nihil in ea frugi auspicabitur . Cu / uendaq ; in primis vincula & carceres , in quos si quis inciderit in hoc signo , maximo cum negotio liberabitur , & morte operatur , & omne malum , residente nimis illuc Saturno domino illius signi , vel Marte . Et sic de reliquis successiue signis , & dominis succedentibus .

A T Q U E hoc usque de natura & effectibus signorum , quid promoueant in iis , qui hæc habuerint ascendentia , id est , qui nati sunt in talibus . De Planetis res ipsa postulat , vt vel obiter in memoriam reducamus , quæ de iis in præcedentibus dicta sunt . Ceterum nolui ut sucum hic querat aliquis in re omnino leui , vbi si iactare etiam nos velimus , res ipsa prohibet : ne circa hanc magnopere luxuriemus , atque ex musca (quod aiunt) faciamus elephantem .

De Saturno domino genitura.

S A T V R N V S vbi dominus genitura fuerit , habet quod trahit natorum animos vbi illi concesserint habendas , nempe ad elationem , ad tumorem , peruvaciam , malitiam , ad calamites & erumnas multas . Largitur alioqui fidem , & in persuadendo consilium , & decernendum quod iustum est : nisi in propriis rebus , in quibus non adeò sapit ,

pit, vbi que sui ingenij, atq; sibi vacante facit, cibi parci, verum potus latioris, ad vxorem & liberos non multum affectus. Præterea quantum ad corpus emacerat, exsiccat, infrigidat, noxiös indit humores, ministrat palorem, maturè accersit egritudines, morbos omnes in unum exaggerat: videlicet, peripneumoniam, hydroperistit, podagrum, morbum regium, siue caducū, ulcera, alopecia, excitatem, & quæ ex virtutis humoribus sunt malorum omnium mare. Præscindit etiam vitam aut in loco humectiore, aut certè extra paternum solum ignoto, aut derelicto, atque eodem succulento. Malum est, si illius in mansionem inciderit Mercurius: facit enim incitatorem, magum, ariolum, fœdisfragium, hostem parentum & fratum, ne dicam omnium etiam hominum.

De Iove domino genitvæ.

IUPITER nusquam atrum calculum meretur, nullum est consilij, prudentiæ, scientiæ, eloquètia, & pulchritudinis donum quod ille non magnificè præstet, vt si vir quispiam bonus delinéodus nobis fuerit, hunc oporteat fingere Iouianum. Nihil est quod multis aga, frugi & virtutes omnes optimas illi vendicato, non errabis. Summatim, habet omnia Iouiales, tatum abest vt in illis virtutis aliquid desideres. Quorsum enim opus est, commendare in iis magnanimitatem, honores longè amplissimos, atque cæteras mundi dotes? cum dixerim, nihil esse in illis quod desideretur.

De Marte domino genitvæ.

CONTRA Mars, vt natura pessimus, ita ingenia suggesterit omnium pessima: & quemadmodum de Iouialibus diximus, nihil esse de quo in controver-

siam quidē vocari possint, ita de Marti libus pronunciamus, nihil esse scelerum quod audacter illi non audeant, nullum esse tam fœdum crimen quo illi contaminati non sint. Apud hos virtuti studere, piaculare est. Virtus maxima, latrunculari, grarfari, cedere, succendere ignes, mentiri, imponere, deludere. Et quid dicam? genuinū est illis, omnia patrare nefanda, & si quid sceleribus sceleratus, aut scelestius est, illud impunē & crita frontem, illis facere summa licentia est.

De Venere domino genitūre.

VENERIS proprietates notiores etiam sunt, quām ut multis ambagibus has cōueniat retractari. Neq; video, quomodo non cum Ioue coincidat: nisi quoddū operibus ac factis omnibus, virtutibus omnibus, scientiis omnibus, deniq; quicquid boni præstat Iupiter splendorem addit. Venus ad luxuriam, non eam tamen dico quæ in inguine est, maximè si Iupiter illi accesserit, aut hūc respectauerit benignius, vel certè cum Mercurio coëat. Cum Saturno & Marte, nota est significatio.

De Mercurio domino genitūre.

QVIBVS DAM Mercurius ambiguus videtur, cum bonis bonus, cum malis malus. Hoc interim donemus: alioqui seorsum optimus est, tum maximè in dotibus ingenij ministradis, quibus Iouem & Venerem præcellit. Porrò artium & disciplinarum genera, quæ ille largitur, notiora sunt, quām vt repeti hīc debeant.

De Sole cum genitūre domino.

TOTVM illud quod de bonis diximus Planetis, & de Sole dictū volumus. Non malum Planetam habet

habet, qui hunc habet. Non dico, si dominus geniturae fuerit, nunquam enim hoc fortitur. Perinde etiam ut Luna si cum domino geniturae incidet; mihi medio quodam modo inter Martem & Venerem incedere videtur. Et quemadmodum in ordine mediis est, ita & in natura mediocritatem seruat. Quod si cum tribus illis Iove, Venere, vel Mercurio, scilicet, etiam conuenierit, nemo non videt hominem hunc esse felicissimum.

De Luna cum domino geniture.

L U N A ob hoc solum male audit, quod instabilitatem gignit: verum in homine instabilitas, quid tandem non malorum etiam trahit secum.

Canon super erectione figurae celi.

E A D E M S E R I E S est Signorum quae in artificiali. Quodcunque principatum obtinuerit, semper iuxta ordinem per singulas domus, singuli sunt infarriendi Planeta. Ut si Aries sit signum in quo natus es, loca Arietem in prima domo, deinde Taurum in secunda, Geminos in tertia, Cancrum in quarta. Si autem Sol fuerit in Cancro, tunc locabis Cacrum in prima, Leonem in secunda, Virginem in tertia, Libram in quarta, Scorponem in quinta, Sagittariū in Sexta, Capricornum in septima, quod est oppositum Cancri, &c. ordine suo quem nosti.

P O R R O dominium ipsum signorum longè diversum est, atque ferè præposterum, quam traditum est à Firmico. Hic tantū ascendentis dominus spectatur, posthunc locatur in qualibet domo iuxta eorum ordinem naturalem cæteri Planetæ. Et instantum cum artificiali conuenit, quod ascendentis dominus iuxta ascendentem collocatur.

14 Cæter

Cæterorum nullus ordo est, nisi naturalis. Verbi caussa, ponamus Sole existente in Ariete natu esse aliquem: cupio erigere figuram. Ea statuenda est sic: Seio seriem nuc domorum: pono in prima domo Arietem, in secunda Taurum, &c. in octava Scorpionem, in nona Sagittarium, in decima Capricornum, in undecima Aquarium, in duodecima Pisces, sic inscripta signa sunt. qui mos est etia eoru fermè qui ex horoscopis iudicant. Reliquæ est, quo subscrivantur & Planetæ domini signorum. Subsigno ad domum Arietis Martem: quia Mars est dominus Arietis & Scorpionis. Deinde ad tecundam domum adscribo Solem, ad tertiam Venerem, ad quartam Mercurium, ad quintam Lunam, ad sextam Saturnum, ad septimam Iouem, ad octauam Martem, ad nonam Solem, ad decimam Venerem, ad vnde cimam Mercurium, ad duodecimam Lunam. Vides igitur, excepto domino ascendentis, reliquos iuxta ordinem suum locari naturalem. Quando autem de ascendente hic loquor, nolo quis intelligat de ascidente tempore horoscopi: sed de signo in quo fuerit Sol.

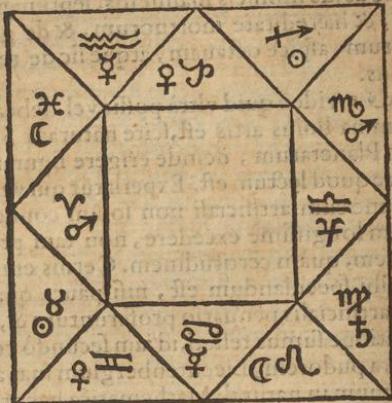
Item in secunda revolutione pones Saturnum ad primam, & erit domus viæ 13 anni nati. Deinde ad secundam Iouem, & iudica de substantia nati iuxta naturam eius. Exinde ad tertiam: domum locabis Martem: ex illo iudicabis de fratribus & propinquis, brevibus itineribus, &c. Ad quartam ponas Solem, & iuxta illum paretes, hæreditatem in decimosexto anno iudicabis. Ex typo illo iicebit cuilibet fingere similem revolutionem, & perspicere, quid singulis annis futurum sit cuiq;. Significat enim hic domus, non momentaneam illam revolutionem, qua duabus horis in unaquaq; domo versatur Sol, sed antiquarianam. Vnde revolutionem

nem vnam subdidimus vergentem ad annos ferme 84 iuxta ascendentem Arietem. Si autem cæterorum aliquod in ascidente fuerit locatum, alia formatur, sed tamen ad eum typum. Si vis de prolibus, respice quintam. Si de ægritudine, de pecudibus paruis, vel de feruis, vide sextam. De conubialibus, de inimicis manifestis, septimam. De morte, & hæreditate mortuorum, & de generibus eorum, aspice octauam, atque sic de reliquis domibus.

Nec video quid vlt̄a possit vel debeat addi. Summa huius artis est, cire naturam Signorum & Planetarum, deinde erigere figuram, & exercere quod lectum est. Experiatur qui velit, videbit hanc cum artificiali non solum conuenire, sed etiam longissime excedere, non tam propter facilitatem, quam certitudinem. Cernis enim, ut nihil inibi speculandum est, nisi paucā quædam quæ ex artificiali penuario proferuntur: & quod in Praefatione sumus testati, id iam secundò repetimus circa pudorem, Liechtenbergium suæ aetatis doctissimum in naturali Mathematica hac arte so-
la Astrologos omnes demetasse, ex hac egisse stu-
penda. Itaque iniquum videbatur nobis, si tanti magistri artem tam dignam fineremus obscurari. Nam ex eo hanc hausimus, non nostropte ingenio finximus, propter quod eo minus in ius vocari debemus, aut criminari à quoquam, si non omnium palato fecerimus satis. Nisi hoc fortasse vitio debeat verti, quod aliorum benefacta posteris expo-
nimus, & aliena præferimus nostris. Quod si ne-
phas est, quis hic tandem immunis à vitio erit, etiā ij qui hac tempestate iudicatur doctissimi? Figuram vñā ē regione subiecimus. Cæteras reuolutiones qui nosle velit, tabulam legat mox sequentem.

15 Figura

*Figura revolutionis Signorum & Planetarum, iuxta
Astrologiam naturalem, cuius horoscopo-
pus est V, & dominus
illius ♂.*

Contin

Continuatio Figuræ precedentis, ab horosco-
po primi anni V, usque ad
annum 84.

V 1 ♂	13 ♀	25 ♀	37 ☽	49 ♀	61 ☽	73 ♀
8 2 ☽	14 ♀	26 ☽	38 ♀	50 ♂	62 ♀	74 ♀
III 3 ♀	15 ♂	27 ♀	39 ♀	51 ☽	63 ♀	75 ☽
IV 4 ♀	16 ☽	28 ♀	40 ☽	52 ♀	64 ♂	76 ♀
II 5 ☽	17 ♀	29 ♂	41 ♀	53 ♀	65 ☽	77 ♀
VI 6 ♀	18 ♀	30 ☽	42 ♀	54 ☽	66 ♀	78 ♂
III 7 ☽	19 ☽	31 ♀	43 ♂	55 ♀	67 ♀	79 ☽
IV 8 ♂	20 ♀	32 ♀	44 ☽	56 ♀	68 ☽	80 ♀
V 9 ☽	21 ♀	33 ☽	45 ♀	57 ♂	69 ♀	81 ♀
III 10 ♀	22 ♂	34 ♀	46 ♀	58 ☽	70 ♀	82 ☽
IV 11 ♀	23 ☽	35 ♀	47 ☽	59 ♀	71 ♂	83 ♀
V 12 ☽	24 ♀	36 ♂	48 ♀	60 ♀	72 ☽	84 ♀

Supputationem Lector, si velia, in infi-
nitum exag gerat.

FINIS LIBRI QUINTI.

IN

IN LIBRVM SEXTVM
DE PERNOSCENDIS PLA-
netis horoscoporum & Signorum ascen-
dientium ex quatuor complexio-
nibus, Ioannis Indagine.

P R A E F A T I O N .

*

Cro quid h̄c dicturi Medici sint, si vide-
rint in suam messēm falcem misisse me: at-
que illud mihi opprobribunt fortasse, Ne
futor vltra crepidam. Quibus nos obgānimus vi-
cissim: Plerunque & holitor opportuna loquitur.
Neque etiam protinus doctum facit professio, sed
labor atque industria. Quæ quoniam moderatè
nobis contigerūt, ne modicum etiam illud celare
volumus studiosos. Illud in primis obtestantes, ne
antē damnēt quām legerint nostra. Subinde si alia
dixerimus à Galeno & Aucenna, quām ipsi scri-
pserint, haec tenus condonet licentiam hanc nobis:
quāquam pro viribus conati h̄c sumus, vt & illis
diceremus consentanea: nisi quantum Astrorum
scientia nos ab illis cogit dissentire. Non enim hic
nostrum negotium agere volebamus, sed iuuare
Medicos, qui alioqui ex cōplexionibus omnia di-
judicant: vt non tam protritis illis freti manudu-
ctionibus, vtputa vrina, physiōnomia, & pulsū, ac
huiusmodi, quæ imponunt nonnunquam parum
sollicitis, quām etiā ex Astrologia saluare ægrotos
possent, atque cognoscere qualitates hominum.
Operam nostram boni consulite, quicunq; Lecto-
res estis, non studium ipsum nostrū metientes, sed
conatum. Ad rem ipsam properamus.

Quid

Quid sit Complexio.

Es t autem complexio, autore Auticenna, qualitas quæ ex actione ad inuicem & passione contrariarum qualitatum in elementis innétarum refusat. Quam definitionem qui velit exandclare ad unguem, actiones illæ & passiones quomodo in se agant mutuò, legat eum autorem lib. i. Fen. i. doctrina 3. cap. i. Nos præmittere oportebat, ne quid non diceremus quod ad rem pertineret. Sicut & illud de quaternario numero elementorū, de qualitatibus primis, de illorū actionibus mutuis, quæ petenda ex Philosophia sunt naturali. Neq; enim id intendēbamus, sed quantum ad stellas & genituras pertinet, adsignare rationem, cum cōplexionem alicuius nouerimus, quibus stellis vel planetis fiat, ut ad hoc vel aliud ille inclinatior est. Exempli causa: Sanguineus aliquis est, sed verbero, raptor, sanguinarius, quæ in sanguineis raro sunt: coniicio hunc Saturnū, vel Martem habere in horoscopo natuitatis. Naturam singulorum Planeta rum subiecimus. Ad hæc, quia magnopere conducit & Physionomia, & Chiromantia, vtraspq; præmissimus: & h̄c etiam inspersimus, quantū rei præsenti conuenire nobis videbatur.

De ijs que bonam faciunt vel malam complexionem.

NATVRAM boniæ complexions, vel malaæ, Albertus vir naturalium rerum non imperitus, in tribus ait consistere, in debita corporis mole, in eleganti membrorum dispositione, & in venustate coloris. Ex iis licebit cōiicere ingenuitatem complexions, siue ad sanguinē, siue ad phlegma. Rursum habitudinem malam in nimia crassitie, nimia macilētia, in immođica tenuitate, corrugatione & squalore:

*Complexio
quid.*

squalore: quæ quem possederint, faciūt melancho-
Crasitudo. licum, cholericum, vel phlegmaticum. Crasitudo
Macilenta. enim ex immodico frigore & humore est, maci-
lentia ex caliditate & siccitate, squalor ex frigore
& humore: quamquam hīc secus quibusdam pla-
ceat. Porro gelu & humor phlegma faciunt, cali-
ditas & siccitas cholera, frigiditas & siccitas me-
lancholiam.

De obseruantia complexionis ex colore.

Color trifaria-
rism.

HABITUDINI corporali suffragatur & color.
Eum trifariam partiuntur. Nam quendam inesse
capillis, alium cuticulae, tertium oculis. De iis ad-
modum plura etiā Aristoteles. Omnes si in unum
computentur, aut ex æqualitate consistunt, ut al-
bus rubeo permixtus, & cauſatur ex abundantia
humorum. Aut ex inæqualitate, sive ex obliquo
conueniunt: verū nobilior qui ex æqualitate con-
sistit humorum. Differentiam si scire voleas, ex fe-
nario dependet. Primus, ex albedine & rubidine
est. Secundus, niger. Tertius, citrinus. Quartus,
glaucus. Quintus, albus. Sextus, rubeus. Extremi
sunt albus, & niger. Cæteri medi, partim ex albo-
re, partim ex nigrore commixtionem habentes in
æqualitate. Optimus tamen, qui ex albedine & ni-
gredine est. Autor Galenus. Notiones haec sunt, al-
bus conspersus rubore, tumentibus buccis, san-
guinem notat: albus phlegma, pallidus melachol-
iam, fuscus, subniger, niger cholera.

Colorum diffe-
rentia.

De complexione pernoscenda ex tin-
eritudo in & Elu capillorum.

Nō av. obstat, quod de capillorum natura au-
tores referunt quidam, datam videlicet ad deco-
rem: quod sic ornatus splendoris non nihil adfert
naturæ. Non ideo tamen obrogatur coniectura:

cum

cum multis argumentis testari possimus, etiam de complexione. Verbi caussa. Viros depiles & imberbes, aut eunuchos, aut phlegmaticos: nigros, & nigrantibus capillis, cholericos ut plurimum. Sunt autem quatuor, qui vulgati quidem sunt: niger, rubeus, glaucus, & canus. Glaucus ex humore melacholico est. Canicies ex defectione caloris naturalis, & phlegmatis putrescentis. Rubedo videtur adserere sanguinem, nigredo cholera, glauceso melancholiam, albedo phlegma. Quæ caussa est, quod rubor nigredini praesertur, quod nobilior complexio sanguinis est, quam cholera. Et illud corpus optimum est (teste Galeno) quod molliculum rubeis capillis ornatum est. Tametsi hic plurimum refragetur Constantinus, nigrum ipsum præferens. Tum quod fortior atque stabilior est, tum etiam propter iuuentum. Quæcunque enim superfluitas magis est nociva, eius expulsio præstentius iuuat. Ut cholera succensa, & sanguis adustus magis conficiunt, quam sanguis non adustus. Verum ad istius expulsionem sequitur generatio capillorum nigrorum, & non rubeorum: præstat igitur rubedini nigredo. Aliis aureus magis placet, cum nigrore in oculis. Quod vtrumque etiam finimus. Alberti certè placitum est: optimum colorem optimam designare complexionem cerebri, vide licet calidam & humidam. Tametsi in operationibus naturalibus, magis conueniat caliditas & siccitas, maximè ad apprehendendum aliquid. A calore est enim quod velociter rem aliquam deprehendimus, ab siccitate memoria & firmitas retinendi. A calore motus est & agitatio, à frigore quies & tranquillum. E quibus ratiocinatur, magis cerebri complexioni conuenire siccitatem, quam humiditatem. Videlicet enim quibus cerebrum est humidum, hebetis

Color Glas.
cus.
Canus.
Rubeus.
Niger.

betis ingenij esse, somniculosos & tardos: siccum
verò, acres, vigilantes, sòbrios. Quàm plura igitur
ex capillis deprehédi possunt, quæ ad complexio-
nem spectant. Sed in præsentiarum fatis.

De complexione Cholerica.

CHOLERICAM complexionem facit caliditas
& siccitas. Vnde qui calidi sunt & siccii, cholericí
vocantur. Agnosciuntur autem ex physionomia, &
physionomia vrina, & ex horoscopo nativitatis. Quo ad physio-
nomicam oblonga habent membra, & ea gracilia,
nimirum tuffocato, atq; extincto humore per cali-
ditatem & siccitatem. Capillos habent interdum
crispos & retortos, interdù planos, & nigros, non
nunquam etiam tubeos, & duros, totum ex abun-
dantia caloris. Oculos profundos, nasum acutum,
faciem cinnam. Eloquium velox, pectora ampla, &
hirsuta, egestiones adustas, & umbilicotentis hirsuti
sunt. Vocem argutam, pulsus durum & pra-
uelocem, gressus celeres. Proches ad ebrietatem,
ob stomachum, & calidum cerebrum. Insomnes,
proni ad coitum, oculos habentes citrinos, os ama-
rum, linguam asperam, torsiones in stomacho, si-
ticulosi, citò caligines in oculis. In somnis & visio-
nibus nocturnis videntes rogos succensos, flam-
mas, morticinia, sanguinem, lites, homicidia. Atq;
eousq; de physionomia corporali. Carterum iuxta
animum audaces sunt, iracundi, & qui reconciliari
strati possunt: dociles, ingeniösi, hdi, prodigi in
dådis rebus, sinesti, zelotypi, amarotes iustitie, im-
pingentes in lingua vbi irascuntur. Neq; enim fer-
vor sanguinis assisteret, vt settatim verba pro-
mantur. Tamen si quidam sit, quos eousq; perduxit
labores & assiduis operatis, vt multa huiusmodi
possint dissimulare. Sed non potest tamen lana
tincta

tincta mutare colorem, atque id admodum perspicue deprehendi potest. Quicquid enim praeter naturam accessitum est, vel conquisitum, diffimulari diu non potest.

Rationes de proprietatibus Cholerorum.

R A T I O N E M si quis poposcerit dictorum, tales damus. In primis, de irascientia: quæ quoniam humorem supprimit, flagranti velut flamina absconsa aliquandiu: qua vbi rimulam adepta fuerit, erumpit in incendium. Idem prodigalitatem causat, hac illacq; dissundens se per latera, nō sursum. Similiter & audaciam propter elationē spirituum & caloris: vnde interdum difficillima conantur, & promittunt, ne dicam impossibilia, gestiēt atque salieat corde p̄x nimio astu. Eodē pertinet exile caput, cum ampio pectore: quod ex eodem corde prouenit calido. Quod etiam agiles sunt & dociles, nemo etiani non videt perpolire atque habilitare omnia. Sic gracilis ob defensionem humoris est, proceritas ex calore, qui in altum tendit.

Irascentia cholerici.

Prodigalitatis.

Audacia.

Agiles.
Dociles.

De Planetis conuenientibus ad complexionem.

P R O X I M I nunc Planetæ sunt, qui quando dominia suscipient operæ pretium est cognoscere. Ij quando ascēdentes, vel in radice nativitatis sunt, licet ex Astrologia artificiali discatur, tamen hīc citra erectionem figure auscultatur, attēta sola physionomia & complexione.

De Saturno in radice nativitatis Cholerici.

A S A T U R N O sumamus exordium. Hīc in radice nativitatis collocatus est, si videris hominem sub pallidum, defixis oculis, lento gressu & tardiusculo. Réprimit enim nonnihil innatum calorem

m Saturni

178 DE IUDICIO COMPLEX.

Saturni frigus : verum macilentiam non adimit. Oculos subministrat minutos , neruos & ingenium ad pessima quaque meditanda , sub praetextu honestatis: quod esset alicui bonum, si non tam maligno sydere obscuraretur. In dandis etiam cōsiliis, plusquam dici potest, ad omnia nefaria perpetranda, consultissimum, videlicet ad expugnanda castra, ciuitates, oppida, ad instituendas prōditiones, & bellorum acies. Hac omnia solitarius agit, lugens ac moerens : adeo nihil est scelestum , & facinorum, quod ille nō audeat. Interim tamen omnibus iis plurimum sibi placens. Alioqui parcus in cibo & potu, semper irquietus, semper sollicitus, semper in laboribus, quasi omnia ad se corrādere posset. Obiter de Saturno h̄c.

De Ioue in radice nativitatis Cholerici.

IUPITER benignior est. Facit candida cute, & prolixa barba , recalvastrum in fronte , coma subruffa vel tincta, facilem ad iram, & item facilem ad redeundum in gratiam. Dispōnit ad consilia, & ad prudenter dispensanda publica negotia , ratione temperamenti & caloris. Signum est in radice locatum esse, quibus conditiones huiusmodi.

De Marte in horoscopo nativitatis Cholerici.

MARS, si dominium in genitura aliquā obtinuerit, facit colore tubeum, veluti ambustum ab Sole, rotunda facie, felinis oculis, atroci aspectu, insolentem, indomitum, inconstanter, nuzacem, impostorem. Alioqui in rebus agendis celerem, depilem in vertice, mediocri statūra, crasso syncipite, nari bus prominentibus : qui cūm graditur , distantes passus loçat, atq; hos veloces. Victoriosum, audacem, iruolum, leditiosum, gulonē, hostem humani fœdi

ni sederis, & cui ne cum amicis etiam cōuenit bene, futurum duxtorem exercituum, aut tribunum plebis, sanguinarium, rixosum, nugatorem insig-^{x 4 b} nem, malitiosum. Nihil admodum a Saturno di-
stans, nisi quod hic consiliis molitur, id ille factis differt.
exequitur. Sine Deo, sine frōte, sine pudore perse-
quens eos qui probitatis & virtutis studiosi sunt:
tam sine mente, vt solus sibi sapere videatur: tam
cœrpus, vt nulli vñquam bono precari bene possit.
Nisi Veneris accedat delinimentum, quæ quia fri-
gida est, & humida, ob insitum natura frigus, re-
mittit nonnihil alterius feruorem. Carnem multi-
plicat, & blandiorem facit hominibus, pro feroci-
tate locunditates participat, & ciuitatem, oscula,
comesationes, otium, voluptates, pulchritudinem,
dulcedinem, circuvectiones mulierum. Efficit
& peccatorum, sedifragum, violatorem iuris in-
tandi, in suiphius factis parum sollicitum, quæ Ve-
neris proprietates sunt. Quanquam enim nō adeò
malæ sint, tamen illius bonitatem alterius conta-
minat malitia. Omnia pessime seducit vbi do-
miciolum Saturni permigrauerit, id est, Capricor-
num, vel Aquarium. Aut si Mercurius in domo
Martis retrogradus fuerit, hoc est in Ariete, vel
Scorpione, tunc enim facit impudentem, despe-
ratum, incorrigibilem, maximè vbi bene potus
inebriari cœpit: tunc obbrutescens, homo esse de-
sinit. In rebus mechanicis præclaros atq; specta-
toris opifices facit, æris aut ferramentorum fusores,
lanios, carnifices, chirurgicos. Et si accesserit illi
Venus, barbitonfusores. Si verò Mercurius, qui ma-
lagmatis & emplastris occupat se, chirurgicalum,
vel vñctorem.

*De Mercurio in radice nativitatis
Cholerorum.*

SIN AVTEM in radice fuerit, locatus autem pereram, id est, in domo Saturni, vel Martis, & nulum habuerit aspectum benignum, aut commixtionem Veneris, Iouis, vel Lunæ, ferè peior frequenter Marte est. Id vero ex illius factis sic deprehenderes. Facit sacrilegum, prædonem, violatorem scrorum, incendiarium, intersectorē, exulem à patria, oppressorem pauperum, pupillorumq;, & viuduarum. Neque id quidem satis, quin & hæsitare in fide facit, & ære implicans nunquam soluendo, semper inuolutum periculis, semper proficiens in peius ē Charibidi in Scyllam, iuxta prouerbiū. Hæc si fortasse primo obtutu non omnibus patet, ex raritate capillorum pernoscit possunt. Secus h̄i Venerem propitiam habeat, aut Iouem, vel Lunā. Cum Venere argentarios facit, egregios sculptores, in omni opere æris aut ferri, vasorum muscorum opifices, & quanto propius ac vicinius respererint, hoc diminuitur Mercurij malitia. Fit autem per quam rarissimè, vt statura excedat humusmodi.

De Sole in radice nativitatis Cholerorum.

CVM Sole perraro fit, vt suam commixtionem cholericis impertiat; nepe sanguini addictior quam cholera. Facit autem alioqui in colore fuscū, modico cum rubore, carnosum, & prægrādibus oculis, barbatum, bene capillatum, capite obeso & rotundo, mediocri statuta. Insuper etiam iracudum, sapientem, hypocritam, largum, cupidum laudis, sonora voce. Interdum etiam audacem, vbi probè fuerit adpotus.

De

De complexione Phlegmaticorum.

PHEGMATICORVM complexio frigida & humida est. Nam Græcè φλέγμα humorem significat. Atque hic multa distinguunt de humorum diversitate medici: quæ quoniam nota sunt, libenter connuebimus. Ceterūm phlegmaticum vbi ex physionomia velis pernoscere, vnam faciem contuere qua præditus est præpingui & alba. Est carnosum corpus, pectus depile, vñeq̄ stricte. Eius rei hanc adsignat rationem: quia frigus crassicie semper causa est & somnolentia: propter fluorē permixtum frigido, atque inde etiam esse, quod coitūs appetentes non sunt, nisi vino admodum mādidi, aut aliunde calefacti.

De Saturno in radice natuitatis Phlegmaticorum.

NON RARO phlegmaticis dominatur Saturus, & ratione frigiditatis participat cū phlegmate. Id autem operatur quod alias ex natura solet, nisi quantum obſtiterit illi complexionis bonitas: perspicuum est eam, quod in natuitate constitutus hominis sanguinci, non rātum virium habet, quantum in melancholico vel phlegmatico, reluctante nimirum natura complexionis. Sic iam in natuitate phlegmatici, hominem suapte natura obesum, ac circa oculos liuidum facit & tardum, submisso capite & humeris, tristem, odibilem, inuidum, detrectantem optimis quibusque, patronum malorum, & ad machinanda peruersa doctissimum. Et licet interdum videatur agere aliud, & coniuuiis lātantium immiscere se, familiaritatem tamen diu non sustinet, aut certe deiectus mōret. Facit & inciulem, & agrestem, atque nō tam non studentem urbanitati, quam aliorum etiam mori-

m̄ 3 bus

bus & ritibus bonis aduersantem. Ingenio plumbeo, & retuso, capientem vix multa cum industria aliquid: in malis verò tum excogitandis, tum descendis suapte natura industrium. Etiam paucilogramum facit. Porò immodica taciturnitas illa misanthropiam gignit, in primis verò mulierum, contra ordinem, contra sexum, contra naturam. Cui seueritati propior accedit appetitus vindictæ, ira, inuidia, curiositas rerum alienarum. Cum Marte verò quid faciat, tñdet fermè adscribere. Facit huc audacem, temeratorem, scelerosum, præcipitem, improudium, inobedientem, atque in iis agentem constantissimè. Et si Mercurius quoque comes, vel socius sit, insidiatorem, infidelem, male sentientem de Deo, de superis, de religione: deceptorem amicorum, homicidam, rixosum, sacrilegum, & prædonem sacrarum rerum. Iam ubi talem aliquem videris phlegmaticum, coniice hunc Saturnum male, vel Martem habere in natuitate: si aliunde hoc ex erecta figura non liquet.

De Iove in radice natuitatis Phlegmatici.

IUPITER deinceps in ascidente, calore suo frigiditate phlegmatici temperat leniter: temperatum corpus, mediocre & molle reddit, non gravis, aut carnosum nimis. Ornatus etiam per quam venustò capillitio, optimis motibus, optimis gestibus, dulci eloquio, pace, religione, sanctimonia, iustitia, veritate, consilio, misericordia, clementia. In vestibus & corporis decore paulò plus facit curiosiorem, atque in huiusmodi etiam felicem & prosperum.

De Marte in radice natuitatis Phlegmatici.

MARS si male, in natuitate Phlegmatici, inveniens

tus fuerit, facit in colore subrufum, coacta atque
coagitat natura, fortem, audacem, loquacem,
medacem. Nec tam clemens aliquis aspectus alio-
rum Planetarum est, quin si dominium natum fuerit
consecutus, malitiam suam non exerat in eum.
Adurit in vertice capillos, amplificat faciem, & in-
spissat caput, facit crudelem, & toruum aspectum,
audacem, præferocem, alacrem, præpetem, im-
portunum, iracundum, verbosum, iactabundum,
proditorem, proteruum, speculatorum, autorem
discordiarum, raptorem, verberonem, parricidam,
flagrionem, matricidam, amicorum clancularium
æmulum. Tamen si mitius agat hæc omnia in Phle-
gmatico, quam in Melancholico, vel Cholerico,
despumante nimis, ac deferuente calorem
Phlegmatico humore. Vitam alioqui incidit, di-
rumpitq; fatalem illam chordam, aut præcipitio,
aut inopinata morte.

*De Venere in radice nativitatis
Phlegmatici.*

V E N E R I S lascivientem facit, lubricum & letum,
elegatrem, & gratum, amabilem, comedem, suauem,
pium, benignum, iustum, sincerum, corpore can-
dido, eloquio dulcem, coma densa reflexa molli-
ter, vel crispa, potorem, musicum, cytharædum,
cantorem. Et artibus quæ manu fiunt, pictorem,
& earum artium studiosum, quæ absque lordinibus
sunt. Cum Mercurio Poëtam facit, Mathematicū,
Oratorem, Gymnosophistam, lanistam, Chirono-
num, & in iis omnibus acceptum hominiibus, bo-
ni rumoris & celebrem. Mars ubi irreperitur, com-
mutat pro iis fraudulentiam, vaniloquium, & ea
quæ suatum virium sunt.

m 4 De

*De Luna in radice nativitatis
Phlegmatici.*

LUNA facit album, asperso rubore modico, capite denso, conunctis superciliis, oculis pulchris, & fortasse inæqualibus, laboriosos, maximè in tenuis atque peruvagandis itineribus variis, &c si in signo fuerit aquatico, id est, in Piscibus vel Cancro, supra modum pingues facit.

De Melancholica complexione.

MELANCHOLICA complexio frigida & secca. Nascitur autem ex humoribus superfluis & adustis. Et, ut paucis dicam, sex illa sanguinis est, collata à splene. Sapor eius inter dulce & póticum medius est: deriuaturq; ab hepate, cuius una portio mittitur ad splen, altera relegatur ad singula membra. Qui ad splen dimanat, risum diminuit. Quo fit: vt qui eo humore immodicè abundant, parum rideant. Illorum caluariae tametsi duriissimæ sunt, perquam facilicimè tamen offenduntur à gelo. Quin & hoc illis familiare est, quod in iuventa plus sapiunt, quam in posterioribus annis. seriescunt autem quam citissime, præmatura adhuc ætate erumpunt illis cani, de flaccescunt capilli, tardiusculè irascuntur, verum semel prouocati acriter, non desinunt citra conuicia & verbera. Ferè nihil probat earum rerum qua à vulgo laudata sunt, non finit enim hoc sanguinis malitia calore priuata, præterea venæ illæ restringit, & sanguine vacua. Sed neque coitum permittunt, nisi ab mulieribus admodum impetantur, & sollicitentur. Osse habent dura, corpus aridum, cutem asperam, qua omnia corrupti ingenij indicium sunt. Nam præterquam quod iudicium illis est admodum pingue & obtusum,

sum, etiam immodicè perciti inuidia sunt, rancore, tristitia, suspicionibus, impudentia, stoliditate, & si quid iis excoxitari potest malignius. Odiunt in hominum cœtu versari, amant secessus & vmbbris, subducunt ab omnibus conuentibus se, pauiant ubi timendum minimè est. Observuant somnia, quæ & cōtingunt illis semper verissima. Auzrita illis connata est. Inebriati, ac constituti inter musicos & vinum, lacrymantur. Neque statim cōcludunt etiam amicissimis se, verū semper latēs secum venenum alunt in aliorum perniciem. Hæc generatim dicta sint.

*De Saturno in nativitate Melancholici
malè fortunato.*

nam si pessimæ complexioni pessimus Planeta accellerit Saturnus, omnia hæc mala conduplicat, & exaggerat. Facit facie distortum & ineptum, disoloratum, tristem, timidum, desperatum, fordinum, obsoletum, varium, toruis & trucibus oculi, fastulento anhelitu, profundarum & earūdem malignarum cogitationum, sui sensus, sine fratre, sine iugo, grauiter incidentem, ignavum, labi spissis, scapulis carnis, signatum in pedibus vel calcaneo. Ex artificiis cerdonicam callentem, & iqvæ sunt ex iis viliora. Hoc de Saturno tantum. Fit autem non raro, ut illi adsocietur & Mars idem ipse malignus. Addit igitur ille malum malo, ægritudines, timores, imposturas, rixas, sanguinen, calamitates, pericula, incestum, stupra, impietatem, idolatriam, prophanationem deorum, scandalorum, & religionis. Neque est quod leniri ista possint ab aliquo Planeta. Si verò cōtigerit, ut excluso Marte cōcēat cum Ioue, vel Venere Saturnus (id quod sit rarissimè) excellenter ingenium au-

H cum ♂.

H cum ♀
vel ♀.

m 5 get,

Hecum Luna, peritos molitores, & molendinorum constructores, item pótum, nauium, fontium, aqueductuum, colonum quoque & agricolam, architectum, è quibus & ditabitur.

*De Marte parti igante in Mez
lancholico.*

MARS autem si solus perhibeat testimonium complexioni, absque Saturno, semper facit aluminatorem, minaci vultu, mediocriter auacem, signatum in facie, lentum, incuruum, falacrem, timidum, procluem ad furta, ad latrocina, & quæcunque damna inferenda proximo, etiam non nocenti se. In cuius domicilio si retrogradus fuerit Mercurius, aut impeditus, melancholicum facit mente captum, vitia lectantem paterna, & aternis infectum moribus pessimis: vt si fatuos ille habeat parentes, aut aliunde male morigeratos, nullis neque terroribus ab illorum poterit diuelli peruicacia, & semel imbibita consuetudine.

*De Mercurio in radice nativitatis
Melancholici.*

MERCURIUS in hac complexione si euesus fuerit, facit incredulum, male sibi conscient, literatum tamen, & vaniloquum, ardelionem, & iacobundum, maximè si quid proferendum ex literis est, aliud tamen semper in ore, aliud in corde habentem, aliis persuadere volentem quod ipsenon credit, acutum persuasorem, scrutatorem malorum rerum, felicem quoque in factis suis, male volentem tamen amicis, & de se bene meritis.

Satur

Saturnum si secum habuerit, facit peritum mensurandi agros, vineas, campestria, doctum architecturam.

*De Luna in radice nativitatis
Melancholici.*

L V N A si dominium in Melancholico assumperit, facit corpulentos, tenaces, sibiipsis placentes, crapululos, auaros, anima mala, monachos, sed qui rarissime seruant institutum. Saturnum secum habens, osorem facit hominum. Martem vero, susurratorem, & disseminatorem malorum. Mercurium, congerronem, obstreperum, nugacem, instabilem, & aliorum interpolantem verba.

De sanguinea complexione.

S V P E R E S T, ut de sanguinea differamus complexione: quæ omnium censetur esse optima, atque paucioribus contingit. Eius proprietates obiter haec sunt. Vocem habent acutam Sanguinei, iuxta hilares sunt & lateti. Cuius causa est commotio spirituum, & sanguinis calidi, subtilis, promanantis à corde ad os, & cætera membra exteriora. Vnde carnem habent mollem, vngues tenues, delectanturque cantionibus, & iis que extra se rapiunt ac ponunt animum, faciuntque gestire. Salit enim in illis sanguis, neque sinit aliud agere, quam sanguis mouet. Vnde neque diu, neque multum irasci possunt, propter innatam temperiem. Neque nocet illis coitus, propter abundantiam humoris spermatici.

De

De Saturno in nativitate Sanguinei malo.

S A T U R N Y S aut raro, aut nunquam sanguini participat: cum frigidus sit, atque siccus Saturnus, sanguis vero calidus & humidus. Plurimum illi in suis effectibus sanguis aduersatur, raro etiam propter nimiam caliditatem & siccitatem, Iupiter, Venus & Mercurius illi familiares sunt.

De Ioue participante cum Sanguineo.

I N P R E M I S Iupiter cum dominium suscipit, candidum reddit in corpore, & rubidine quadam faciem resplendescere facit, oculos non omnino nigros, dentes candentes facit, & liberalem, mitem, pium, dilectum hominibus, cogitandum, praelatum, nobilem, splendidum, spectatum, tacitum, tranquillum, venustum. Est tamen quo in loco positus sit. Nam si in nativitate Orientalis fuerit, vincit in eo humiditas. Sin vero Occidens, formosiorum reddit, & decorum nimis, Mars tametli perraro illi iungitur, iunctus tamen addit audaciam, non eam qua temere abutuntur Martiales, sed circumspectam & prudentem, qua cum maxima tractabit, atque prostituet posteris suum nomen factis suis egregis, & celeberrimis, maxime in persecutione malignantium, & impiorum hominum. Ita si Venerem habeat secum, decorum decori, virtutem virtuti, venustatem venustati, prudentiam addit prudentiae, quin & totum quod boni ab Ioue praestitum est, polit, ornat, & exponit, ut magis ac magis placeat, denique ut nihil sit rerum omnium quod illi non donatum videatur.

De Merc

De Mercurio in radice nativitatis San-
guineorum.

No n minus Mercurius alioqui indifferes, cum
 Ioue tamen doctum facit, facundum, disertum, pra-
 conem, consultorem, acri iudicio, studiosum, di-
 sciplinarum amatorem.

CONCLUSIO.

Hæc atq; alia, tametsi dicta fortasse prius sunt
 in Astrologia naturali, nō tamen eo modo, neque
 in eum finem. Est autem finis (ut diximus) huius-
 modi, ut præscita alicuius complexione, ex homi-
 nis etiam gestibus ac moribus discamus, quem in
 horoscopo vel bono, vel malo loco Planetam ha-
 beat, & ex agnitione Planetæ, deinde omnes illius
 conditiones alias diuinari possimus. Non igitur
 Medicorū hic scripta damnamus, quæ circa com-
 plexiones scriperunt, sed hæc velut iam firmata
 præsupponimus, iacto fundamento superstruen-
 tes ædificium. Legant qui velint, qui non volunt,
 despiciant. Id enim anteā sciebamus, ut qui ædifi-
 ciun vellet construere publicum, ab omnibus
 opus illius incesseretur.

FINIS.

